

UNIVERSITEIT GENT
FACULTEIT POLITIEKE EN SOCIALE WETENSCHAPPEN

**STUDIE VAN HET MACHTSVERWERVINGSPROCES OP LOKAAL
VLAK IN DENDERMONDE 1946-2006**

Wetenschappelijke verhandeling

24.969 woorden

EWOUT WAEGEMAN

MASTERPROEF POLITIEKE WETENSCHAPPEN
afstudeerrichting NATIONALE POLITIEK

PROMOTOR: PROF. DR. HERWIG REYNAERT

COMMISSARIS: PROF. DR. KRISTOF STEYVERS

COMMISSARIS: DR. KOENRAAD DE CEUNINCK

ACADEMIEJAAR 2009 - 2010

Inhoudstafel

Voorwoord	3
Abstract	4
1. Het machtsverwervingsproces op lokaal vlak	5
1.1. De verkiezingsgestalte	5
1.1.1. Personele verkiezingsgestalte.....	5
1.1.1.1. <i>Partijen en lijsten</i>	5
1.1.1.2. <i>Kandidaten en lijstvorming</i>	6
1.1.2. Programmatorische verkiezingsgestalte	8
1.2. De uitspraak van de kiezer	9
1.2.1. Keuzeverzaking	9
1.2.1.1. <i>Absenteïsme</i>	9
1.2.1.2. <i>Blanco of ongeldig stemmen</i>	10
1.2.2. Geldig stemmen	10
1.2.2.1. <i>De lijststem</i>	10
1.2.2.2. <i>De voorkeurstem</i>	10
1.3. De interpretatie van de uitslag.....	11
1.4. De vorming van een bestuursmeerderheid	12
1.4.1. Homogene meerderheden	13
1.4.2. Voorakkoorden	13
1.4.3. Coalitievorming.....	14
1.4.3.1. <i>Formele of klassieke coalitietheorieën</i>	14
1.4.3.2. <i>Inductieve of multidimensionele analyse</i>	15
1.4.4. Vorming van de bestuursmeerderheid	16
2. Het machtsverwervingsproces in Dendermonde en deelgemeenten (1946-2006)	17
2.1. Inleiding	17
2.2. Methodologie	17
2.3. De gemeenteraadsverkiezingen van 1946 tot 1970	17
2.3.1. De verkiezing van 24 november 1946.....	17
2.3.1.1. <i>Appels</i>	18
2.3.1.2. <i>Baasrode</i>	18
2.3.1.3. <i>Algemene tendensen</i>	19
2.3.2. De verkiezing van 12 oktober 1952.....	19
2.3.2.1. <i>Appels</i>	20
2.3.2.2. <i>Sint-Gillis-Dendermonde</i>	20
2.3.2.3. <i>Algemene tendensen</i>	21
2.3.3. De verkiezing van 12 oktober 1958.....	21
2.3.3.1. <i>Baasrode</i>	22
2.3.3.2. <i>Dendermonde</i>	22
2.3.3.3. <i>Algemene tendensen</i>	22
2.3.4. De verkiezing van 11 oktober 1964.....	23
2.3.4.1. <i>Grembergen</i>	23
2.3.4.2. <i>Algemene tendensen</i>	24
2.3.5. De verkiezing van 11 oktober 1970.....	24
2.3.5.1. <i>Dendermonde</i>	25
2.3.5.2. <i>Algemene tendensen</i>	25
2.4. De gemeenteraadsverkiezingen van 1976 tot 2006	26
2.4.1. De verkiezing van 10 oktober 1976.....	26
2.4.2. De verkiezing van 10 oktober 1982.....	29
2.4.3. De verkiezing van 9 oktober 1988.....	33
2.4.4. De verkiezing van 9 oktober 1994.....	37
2.4.5. De verkiezing van 8 oktober 2000.....	40
2.4.6. De verkiezing van 8 oktober 2006.....	44
3. Het profiel van de lokale mandatarissen (1946 – 2006)	48

3.1. Inleiding	48
3.2. De lokale mandatarissen in de periode 1946 – 1970	48
3.2.1. Leeftijdsprofiel	48
3.2.2. Geslachtsprofiel.....	50
3.2.3. Beroepsprofiel	50
3.3. De lokale mandatarissen in de periode 1976 – 2006	51
3.3.1. Leeftijdsprofiel	51
3.3.2. Geslachtsprofiel.....	52
3.3.3. Beroepsprofiel	53
4. Conclusie	55
4.1. De verkiezingsgestalte.....	55
4.2. De uitspraak van de kiezer	57
4.3. Interpretatie van de verkiezingsuitslag	58
4.4. De vorming van de bestuursmeerderheid.....	59
Bronnenlijst.....	61
Bijlagen.....	66

Voorwoord

Bij deze wens ik iedereen te bedanken die rechtstreeks of onrechtstreeks bijgedragen heeft tot deze verhandeling. Speciale dank gaat uit naar mijn promotor, professor Herwig Reynaert, en naar professor Kristof Steyvers. Beiden stonden altijd klaar om mijn vragen te beantwoorden. Ook mijn ouders wil ik langs deze weg bedanken voor de kansen die ze me boden. Als laatste, maar daarom niet minder belangrijk, wens ik Elien te bedanken. Voor ontelbare redenen.

Abstract

In deze scriptie staat het machtsverwervingsproces in Dendermonde centraal vanaf 1946 tot 2006. Dat bestuderen we aan de hand van een aantal machtsmomenten. Die worden in het eerste gedeelte theoretisch uitgewerkt. We schetsen dus eerst een theoretisch kader waar we onze eigen empirische bevindingen aan kunnen ophangen. De aandacht gaat uit naar de evolutie binnen die verschillende machtsmomenten over de jaren heen. In het tweede deel operationaliseren we het theoretisch kader. Daarbij besteden we kort aandacht aan de gemeenteraadsverkiezingen van 1946 tot 1970 in Dendermonde en in wat later haar deelgemeenten zullen zijn. Na 1976 volgt een uitgebreide bespreking van de verkiezingen. Deel drie schetst het socio-professioneel profiel van de mandatarissen: hoe ziet de gemiddelde mandataris eruit? Zijn er verschillen naar mandaat? En is er sprake van een evolutie naar vervrouwelijking en professionalisering? Daarbij koppelen we onze evolutie aan de nationale tendens. In deel vier volgen de conclusies waarbij we, aan de hand van de gegevens uit deel twee, globale evoluties voor Dendermonde trachten weer te geven en die te koppelen aan de Vlaamse trends zoals die uit het theoretisch kader naar boven kwamen. Zo kunnen we zien of en waarom er zich discontinuïteiten voordoen binnen het lokale machtsverwervingsproces in Dendermonde en wat de redenen daarvoor zijn.

1. Het machtsverwervingsproces op lokaal vlak

In een democratie hangt het verwerven van macht onlosmakelijk vast aan verkiezingen. Wanneer we dus iets meer willen weten over het lokale machtsverwervingsproces, is het noodzakelijk de gemeenteraadsverkiezingen te analyseren. Hiermee blijft de informele machtsverwerving, die niet via de institutionele structuren verloopt, totaal onderbelicht (Reynaert & Steyvers, 2004, p.3). De typologie van Dewachter dient hier als brede kapstok waaraan dit werk opgehangen wordt. Dewachter beschrijft het proces van de gemeenteraadsverkiezingen aan de hand van een aantal machtsmomenten: de verkiezingsgestalte, de uitspraak van de kiezer, de interpretatie van de kiezersuitslag en de vorming van een nieuw gemeentebestuur (Dewachter, 1973, p. 839).

1.1. De verkiezingsgestalte

De verkiezingsgestalte wil vooral inzicht bieden in de politieke cultuur en structuur van verkiezingen. De ingrediënten van die verkiezingsgestalte zijn partijen, kandidaten, strijdpunten (programma) en propaganda (Dewachter, 1970, p. 290). Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de verkiezingsgestalte in brede en enge zin (Steyvers & Reynaert, 2004, pp. 4-5). In het eerste geval gaat de aandacht vooral uit naar de brede maatschappelijke context. Zo oefenen socio-demografische of economische kenmerken een invloed uit op het politieke reilen en zeilen in de gemeente. Onze focus ligt bij de verkiezingsgestalte in enge zin, die uit twee componenten bestaat. Zo is er de personele verkiezingsgestalte, waar de focus ligt op partijen en kandidaten. Daarnaast vormt zich ook een programmatorisch luik met aandacht voor verkiezingsthema's en propaganda.

1.1.1. Personele verkiezingsgestalte

1.1.1.1. Partijen en lijsten

De aard van en het aantal partijen die deelnemen aan de lokale verkiezingen is volgens Dewachter een "onontkoombaar kader waarin de kiezer zijn geldige stem moet uitbrengen." (Dewachter, 2000, p. 5). Dat betekent concreet dat de kiezer gebonden is aan deze structuur. Het enige alternatief is keuzeverzaking. Pijnenburg maakt een onderscheid tussen een aantal soorten partijen of 'lijsten' (Pijnenburg, 1988, pp. 223-224). Het eerste type dat onderscheiden wordt, zijn de plaatselijke afdelingen van de nationale partijen waarbij een duidelijke band aanwezig is tussen de lokale afdeling en de nationale partij. Dat hoeft niet noodzakelijk te betekenen dat de lokale afdeling dezelfde naam draagt van de nationale partij (Buelens, 1996, p. 35).

De tweede categorie betreft de plaatselijke of lokale lijsten. Het kenmerk van deze categorie is dat ze geen enkele band hebben met nationale partijen. Dat is een duidelijk verschil met voorgaande categorie. In de periode 1946 – 1970 verminderde het aandeel van lokale partijen, maar toch kwam in bijna 70% van alle gemeenten een lokale lijst op (Steyvers & Reynaert, 2006, p. 7). Na de fusie zien we dat de daling zich voortzet, maar na 1988 stijgt opnieuw het aantal gemeenten met minstens één lokale lijst. In 2000 is dat zelfs bijna 81%. De lokale lijsten zijn dus zeker niet weg te denken bij de

gemeenteraadsverkiezingen. In 2006 behaalden ze 33.7% van het totale stemmenaantal in Vlaanderen (Steyvers & Reynaert, 2007, p. 91).

Een derde categorie zijn de kartellijsten. Pijnenburg omschrijft een kartel als *“een alliantie tussen plaatselijke secties van verschillende nationale gevestigde partijen die niet apart, zelfstandig deelnemen aan de verkiezingen, maar besloten hebben samen één enkele, gecombineerde lijst te vormen.”* (Pijnenburg, 1988, p. 224). Op die formule zijn een aantal varianten mogelijk waarbij ook lokale partijen participeren in een kartellijst. Vaak wordt zo'n kartel gevormd om strategische redenen zoals het verbreken van de bestaande meerderheid (Buelens, 1996, p. 38). Maar ook ideologische congruentie of positieve ervaringen uit het verleden kunnen aanzet geven tot kartelvorming (Reynaert & Steyvers, 2004, p. 6).

Dewachter creëerde een globale schaal van vijf categorieën, die een verduidelijking moeten bieden over het aantal en de aard van de partijen die binnen een gemeente terug te vinden zijn, zowel in de verkiezingsstrijd als in de gemeenteraad (Dewachter, 1970, pp. 294-295). Daarbij staat de verhouding tussen nationale en lokale partijen centraal. Zo onderscheidt hij:

- **Verkiezingen zonder strijd:** het aantal kandidaten voor de gemeenteraad is gelijk aan, of kleiner dan de te verdelen mandaten. Er zijn geen verkiezingen. Deze categorie verdwijnt na de fusieoperatie in 1976.
- **Uitsluitend plaatselijke verkiezingsgestalte:** de deelnemende partijen zijn lokale lijsten die geen band met een nationale partij hebben.
- **Overwegend plaatselijke verkiezingsgestalte:** naast lokale lijsten nemen ook verschillende nationale partijen deel aan de verkiezingen, maar slechts één ervan behaalt zetels in de gemeenteraad.
- **Gemengde verkiezingsgestalte:** hier nemen zowel nationale als lokale partijen het op tegen elkaar. Beiden zijn vertegenwoordigd in de gemeenteraad.
- **Overwegend nationale verkiezingsgestalte:** zelfde scenario als de gemengde gestalte, maar enkel de nationale partijen zijn vertegenwoordigd in de gemeenteraad.
- Een zesde categorie maakt sinds de fusie van 1976 opgang, nl. de **uitsluitend nationale verkiezingsgestalte** waarbij geen lokale partijen deelnemen (Block et al., 2007, p. 35).

Het aantal partijen dat deelneemt aan de lokale verkiezingen evolueert van verkiezing tot verkiezing. Er zijn wel een aantal trends op te merken. Een eerste trendbeuk is te situeren rond 1976, het moment van de gemeentelijke fusies. Het gemiddeld aantal deelnemende partijen stijgt dan met één eenheid (Block et al., 2007, p. 34). De categorie 'verkiezingen zonder strijd' verdwijnt volledig. Van 1976 tot 1994 is er een duidelijke stijging van het aantal deelnemende partijen (4,2 in 1976; 4,8 in 1982; 5,0 in 1988 en 5,5 in 1994). Na 1994 merken we dan weer een daling in op. Van 5,2 in 2000 tot 4,8 bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen in 2006.

1.1.1.2. Kandidaten en lijstvorming

Een eerste, belangrijke selectie van de kandidaten gebeurt tijdens het proces van de lijstvorming (Verlet, 2000, p. 61). Dat proces omvat twee elementen: de zoektocht naar geschikte kandidaten en het toekennen van een plaats op de lijst. Uit een onderzoek van Buelens blijkt dat alle partijen moeilijkheden ondervonden met hun lijstvorming, niet in het minst het toenmalige Agalev (Buelens, 1996, pp. 39-40). De partij slaagde in 1994 in twee derde van de gemeenten er niet in een volledige lijst te presenteren. Als algemene redenen voor moeilijke lijstvorming bij partijen werd een gebrek aan interesse in de politiek aangehaald, maar ook schrik van individuen om als sympathisant van een bepaalde partij geïdentificeerd te worden. Hoewel dat subjectieve redenen zijn, afkomstig uit bevragingen van woordvoerders, toont Buelens aan dat er geen objectieve elementen aangehaald konden worden die de oorzaak van een moeilijke lijstvorming verklaarden.

Eens er voldoende kandidaten gevonden/geselecteerd zijn, start de verdeling van de plaatsen op de lijst. Die wordt bepaald door het bestuur van de partij en door wettelijke verplichtingen. Sinds 2006 zijn partijen verplicht hun lijsten paritair samen te stellen. Bovendien moet er bij de eerste drie plaatsen minstens één persoon van het ander geslacht aanwezig zijn. Die verplichting tot paritaire vertegenwoordiging is in het gemeentedecreet opgenomen op vraag van de socialisten (Ackaert et al., 2007, p. 17). Onderzoek uit 2000 toont aan dat onder invloed van de wet Smet-Tobback het aandeel van de vrouwelijke mandatarissen opliep tot 27%. Na de verkiezingen van 2006 was dat al 33 %. Onderstaande tabel schetst duidelijk de evolutie vanaf 1946.

Tabel 1: Vrouwelijke vertegenwoordiging in de gemeenteraad in Vlaanderen (Reynaert, 2000, p.28; Meier, 2007, p.52)

Verkiezingsjaar	% vrouwen
1946	1,6
1952	2,9
1958	2,9
1964	3,1
1970	7,2
1976	11,9
1982	12,9
1988	15,3
1994	20,9
2000	27
2006	33

De doorstroming naar hogere mandaten verloopt echter minder vlot. In 2000 was slechts 20 % van de schepenen van het vrouwelijke geslacht. Bij de burgemeesters was dat 7 % is. Zes jaar later zien we dat hun aandeel wel stijgt in het schepencollege tot 31%. De verplichte vrouwelijke vertegenwoordiging in het college van burgemeester en schepenen zal daar zeker aan toe bijgedragen hebben (Meier, 2007, p. 56). Het aantal vrouwelijke burgemeesters steeg in 2006 tot 9% (Ackaert et al., 2007, p. 20).

Ook electoraal gewicht is een belangrijke factor bij lijstvorming, net als het verwachte potentieel of familiale banden met bekende (lokale) politici (Verlet, 2000, pp. 68-72). Onderzoek van Buelens en

Deschouwer uit 1994 toonde aan dat ook geografische spreiding een bepalende factor is (Buelens, 1996, p. 41), net als een evenwicht tussen jonge en oude kandidaten. De inspraak van de partijleden bij lijstvorming is beperkt. Of zoals Wauters het omschrijft: *“De partij heeft dus een niet onaanzienlijke macht omdat zij door de samenstelling en de bepaling van de volgorde van de lijst in grote mate kan bepalen wie er zal verkozen worden. De kiezer verliest hierdoor heel wat van zijn macht (...)”* (Wauters, 2000, p. 9). Toch moet dat genuanceerd worden. De kiezers kunnen via het gebruik van de voorkeurstem zelf bepalen wie er zetelt. Onderzoek wijst uit dat op het lokale niveau de nuttige volgorde dan ook het vaakst doorbroken wordt. Hoe minder de lijststem gehanteerd wordt, hoe lager het belang van de volgorde op de lijst. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1994 waren 66,89% van de mandatarissen buiten de nuttige volgorde verkozen, terwijl dat bij de verkiezingen voor Kamer en Senaat in 1995 respectievelijk 0% en 2.5% waren. Hieruit blijkt duidelijk dat de macht van de partij op lokaal niveau veel kleiner is dan op nationaal niveau en dat kandidaten veel meer kans hebben om alleen op basis van hun voorkeurstemmen een zetel te bemachtigen (Wauters, 2000, p. 33).

Voorts blijkt dat het lijsttrekkerschap als belangrijkste plaats gepercipieerd wordt bij lijstvorming (Buelens, 1996, p. 40). Ackaert onderzocht de samenhang tussen de plaats op de lijst en het aantal voorkeurstemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen in Limburg in 1988 en kwam tot de conclusie dat een eerste plaats op een lijst niet automatisch leidt tot meer voorkeurstemmen (Ackaert, 1994, pp. 108-114). Ruim één vierde van de kandidaten werd binnen de nuttige volgorde verkozen. De overgrote meerderheid had de overwinning te danken aan het hoge aantal voorkeurstemmen die hij/zij achter hun naam kregen. Het bewijst dus dat kiezers een grote mate van inspraak hebben bij de selectie van het politiek personeel en dat de macht van partijen om via de lijstvorming bepaalde kandidaten zekerheid op een zitje te geven, kleiner is dan bij andere verkiezingen.

1.1.2. Programmatorische verkiezingsgestalte

Een partij heeft, naast een gevulde lijst, ook een programma nodig waarmee ze zoveel mogelijk stemmen tracht te lokken. Het tweede luik van de verkiezingsgestalte bevat dan ook het programma, hetgeen wat een partij zou moeten onderscheiden van andere partijen. Sommige partijen focussen echter op één bepaalde lokale problematiek. Dat kan afgeleid worden uit de namen die zulke, uitsluitend lokale, partijen zich aanmeten (Dewachter, 2000, p. 4). Voorbeelden daarvan zijn bijvoorbeeld Vredespartij, Verwaarloosde Hoeken, Weldoen en Laten Zeggen, Gemeentewelzijn etc.

Naast het al dan niet beschikken over een uitgebreid verkiezingsprogramma is het voor partijen noodzakelijk om deze op een zo goed mogelijke manier over te brengen naar de potentiële kiezer. Daarvoor wordt beroep gedaan op propaganda en politieke marketing. (Reynaert & Steyvers, 2004, p. 7). Ondanks de eigenheid van lokale verkiezingen nemen ze steeds meer de kenmerken over van nationale verkiezingscampagnes (Thevissen, 1992, pp. 527-535). Zo wijst Thevissen op een doorgedreven individualisering in de campagnes. Ook de professionalisering inzake electorale communicatie – het inhuren van professioneel communicatieadvies, beroep doen op experts uit de

reclamesector etc. – is volgens hem een oorzaak die de toegenomen convergentie tussen het lokale en nationale niveau kan duiden.

De nadruk in de campagnes komt dus steeds vaker te liggen bij individuen. Zo deed Thevissen een onderzoek naar individuele verkiezingscampagnes bij de gemeenteraadsverkiezingen in Brussel op 9 oktober 1988. Hij analyseerde de geposte folders in 40 brievenbussen, gespreid over de 19 gemeenten van Brussel, en distilleerde daaruit zes verschillende propagandatypen. Kenmerkend daarbij is dat 66,4 % van de propaganda geklasseerd werd onder ‘individuele propaganda’, wat betekent dat in de folder enkel ‘reclame wordt gemaakt’ voor één kandidaat.

1.2. De uitspraak van de kiezer

1.2.1. Keuzeverzaking

Sinds 1970 verzaakt zo'n 10% van de bevolking om een keuze uit te brengen bij gemeenteraadsverkiezingen (Steyvers & Reynaert, 2007, pp. 96-98). Onder keuzeverzaking verstaan we enerzijds het absentisme en anderzijds blanco of ongeldig stemmen. In het Interbellum daalde het aantal afwezige kiezers tot 6,20 % in 1938 om dan in 1946 ineens weer te klimmen tot 9,22 % (Dewachter & Lismont, 1970, p. 325). Tot aan de fusies is er sprake van een geleidelijke daling – tot 7,10 % in 1964. Het is pas vanaf 1994 dat er opnieuw een stijging van het absentisme waar te nemen is. Bij de voorlaatste gemeenteraadsverkiezingen in 2000 besloten 1 miljoen mensen geen geldige stem uit te brengen. 627.950 kiezers kwamen niet opdagen terwijl er 344.219 blanco – of ongeldige stemmen werden genoteerd (Ackaert, 2006, p. 27).

Tabel 2: Evolutie van de keuzeverzaking bij gemeenteraadsverkiezingen 1976-2006 (Block et al., 2007, p.38)

Verkiezingsjaar	Absenteïsme	% blanco/ongeldig
1976	4,6	3,4
1982	4,4	4,4
1988	5,0	4,3
1994	6,5	4,7
2000	5,9	4,3
2006	4,7	4,0

1.2.1.1. Absenteïsme

Aan de basis van het absentisme liggen diverse oorzaken. Zo leidt een hoge verstedelijkingsgraad tot een hoger niveau van absentisme (Reynaert & Steyvers, 2004, p. 8). Dat kan verklaard worden door de mate van sociale afstand (Ackaert, 2006, p. 33-34). Volgens Ackaert is de sociale afstand binnen kleinere, landelijke gemeenten hoger dan in verstedelijkte gemeenten. Door de grote nabijheid is er dus een kleine afstand tussen burger en bestuur en zal de kiezer meer geneigd zijn een stem uit te brengen. Ook zou er sprake zijn van meer sociale controle, wat tot effectief stemgedrag leidt. Daarnaast leidt ook een toename van het aantal deelnemende lijsten tot een grotere mate van

absenteïsme. Wanneer we bovenstaande cijfers echter bekijken, valt het allemaal nog wel mee. In 2006 kwam slechts 4,7% van de kiezers niet opdagen.

1.2.1.2. Blanco of ongeldig stemmen

De kiezer kan ook op een andere manier aan zijn keuze verzaken. Hij is namelijk niet verplicht een keuze te maken tussen partijen. Zo kan hij kiezen om blanco te stemmen of een ongeldige stem uit te brengen. De cijfers vanaf 1976 duiden op een schommelende tendens, die ondanks de 4% blijft liggen. De mate van blanco of ongeldig stemmen zou deels te maken hebben met het aantal deelnemende lijsten. Voor kiezers is een keuze tussen twee partijen minder aantrekkelijk dan een keuze tussen vier of vijf partijen en zullen daarom sneller geneigd zijn geen keuze te maken (Ackaert, 2006, pp. 34-35).

1.2.2. Geldig stemmen

Wie wel een geldige stem wil uitbrengen, kan dat op twee manieren doen. Ofwel doen ze dat via de lijststem, waarbij ze akkoord gaan met de volgorde zoals die op de lijst gepresenteerd staat. Deze methode wordt bij de lokale verkiezingen minder gebruikt.

1.2.2.1. De lijststem

Met een lijststem geeft de burger het signaal dat hij akkoord gaat met de nuttige volgorde (Ackaert, et al., 2007, p. 20). De betekenis van de lijststem is minder groot dan vroeger. Zowel bij het bepalen van de krachtsverhoudingen tussen partijen als bij de interne lijstvorming. Vroeger was de regel: hoe hoger op de lijst, hoe meer kans om te kunnen profiteren van de pot lijststemmen. Oorspronkelijk had men het plan opgevat om de lijststem volledig af te schaffen voor de effectieve lijst en enkel nog te gebruiken voor de opvolgerslijst (Ackaert, et al., 2007, p. 21). Groen! diende echter een klacht in bij het Grondwettelijk Hof, dat de nieuwe regeling schorste. Een consensus werd gecreëerd waarbij het aantal lijststemmen dat kon overgedragen worden gereduceerd werd tot één derde. De vraag is wat de impact van die 'pot' stemmen nog is. In de dertien Vlaamse centrumsteden zouden exact dezelfde raadsleden gekozen zijn indien de lijststemmen niet meetelden (Maddens, Weekers, Fiers & Vanlangenakker, 2007, pp. 132-133).

1.2.2.2. De voorkeurstem

Bij de gemeenteraadsverkiezingen zijn zo'n 85% van de uitgebrachte stemmen voorkeurstemmen. Niet enkel is de voorkeurstem een belangrijk instrument voor de aanwijzing van raadsleden, het zegt daarnaast ook iets over de populariteit van een politicus (Wauters, 2000, pp. 10-11). En dat is belangrijk met het oog op de selectie voor een uitvoerend mandaat. Onderzoek van Ackaert toonde aan dat meer dan 80% van de lokale partijafdelingen het aantal voorkeurstemmen als een belangrijk criterium zien bij het verdelen van de postjes (Ackaert, 1996, p. 65). Daarnaast wegen ook deskundigheid, anciënniteit en ervaring, geografische en sociologische spreiding door, net als het beroep, geslacht en leeftijd van kandidaten.

Evoluties in het gebruik van voorkeurstemmen zijn moeilijk weer te geven, omdat er geen systematisch onderzoek gebeurde naar het gebruik van de voorkeurstem in Vlaanderen. Het is pas sinds 1994 dat de gegevens voor heel Vlaanderen geregistreerd werden. Daaruit blijkt echter dat, in vergelijking met andere verkiezingen, kiezers ook intenser omgaan met het mechanisme van de voorkeurstem. Zo stemt de kiezer gemiddeld op iets meer dan drie personen (Wauters, 2000, pp. 25-26). Achter het fenomeen van de voorkeurstem schuilen een aantal verklaringen die mee bepalen waarom er in bepaalde gemeenten een grotere kans bestaat dat kiezers hun voorkeurstem zouden hanteren (Wauters, 2000, pp. 41-52). Het gebruik van de voorkeurstem zou samenhangen met de sociodemografische structuur van de gemeente. Gemeenten met een hoge verstedelijkingsgraad en sociale afstand registreren een lager gebruik van voorkeurstemmen. Het onderzoek van Wauters lijkt die stelling te ondersteunen: *“De gemeenten met de vijf laagste gemiddelde aantallen voorkeurstemmen per voorkeurstembiljet bevinden zich allemaal in de provincie Antwerpen en zijn allemaal verstedelijkte gebieden. De gemeenten met de hoogste gemiddelde aantallen zijn eerder gelegen in landelijke gebieden.”* (Wauters, 2000, p. 27). Evenwel is het niet onbelangrijk aan te geven dat het hier zowel het aantal uitgebrachte voorkeurstemmen per biljet als het percentage voorkeurstemmen betreft. Uit het onderzoek blijkt dat beide afnemen naarmate de verstedelijking stijgt. Concluderend kunnen we dus zeggen dat in landelijke gemeenten de voorkeurstem meer en intensiever gehanteerd wordt (Wauters, 2000, p. 28). Recenter onderzoek wijst echter uit dat ondanks het aantal gemeenten met een toenemende mate van urbanisatie stijgt, dat zich niet uit in een lager gebruik van de voorkeurstem. Reden daarvoor is te vinden bij de toegenomen mediatisering en personalisering, waardoor de afstand tussen kiezer en politici virtueel kleiner wordt. Ook de algemene individualiseringstendensen in de maatschappij zijn een oorzaak voor het groter aantal voorkeurstemmen (Reynaert & Steyvers, 2004, p. 10). Daarnaast is ook het aandeel van de lijststem bij de zetelverdeling verkleind, wat ook een invloed heeft op het gebruik van de voorkeurstem (Steyvers & Reynaert, 2007, p. 104).

Een tweede verklaringsgrond voor schommelingen in het gebruik van de voorkeurstem is, naast de sociodemografische structuur, ook te vinden in het aantal partijen die opkomen: hoe minder partijen, hoe meer de kiezer zijn voorkeurstem gebruikt (Wauters, 2000, p. 45). Weinig keuze leidt tot een maximalisatie van de beperkte mogelijkheden. Deze stelling gaat niet op in geval van homogene meerderheden. In zulke gemeenten ligt het aantal voorkeurstemmen lager.

1.3. De interpretatie van de uitslag

Wanneer de stemmen geteld zijn moeten die omgezet worden naar zetels, de formele machtsbasis van de politieke partijen. De zetelverdeling gebeurt op lokaal vlak via het systeem-Imperiali. Bij de andere verkiezingen hanteert men het systeem-D'Hondt.

Een van de belangrijkste eigenschappen van het systeem Imperiali is dat het homogene meerderheden bevordert (Ackaert, 2006, p. 18). Een treffend voorbeeld van die eigenschap is terug te vinden in de Antwerpse gemeente Kalmthout, waar bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1988 een partij voldoende had aan 38,15% van de stemmen om 52% van de zetels te behalen (Ackaert, 1990, p. 538). De grootste eigenschap van Imperiali is de aantasting van de representativiteit door het bevoordelen van grote partijen en de bevordering van homogene meerderheden. Vooral in situaties waarbij verschillende kleine partijen ten strijde trekken tegen één grote. Ackaert berekende op basis van de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen in 1988 welk effect het toepassen van het systeem D'Hondt op gemeentelijk vlak zou hebben op de zetelverdeling. Dat bleek bijzonder groot te zijn: 82,1% van de Vlaamse gemeenteraden zou een (licht) gewijzigde samenstelling hebben en 4,8% van het totale aantal zetels zou verschoven worden naar een andere partij. Die verschuiving blijft wel beperkt. In twee derde van de gevallen gaat het om één zetel. Toch kan die ene zetel de politieke toekomst van een kleine partij verzekeren (Steyvers, Reynaert, De Ceuninck & Valcke, 2006, p. 21). Of anders gezegd: *“Door toepassing van de ene berekeningswijze wordt een bepaalde lijst aldus volledig uitgesloten van vertegenwoordiging in de raad, terwijl door toepassing van een andere berekeningswijze deze lijst wel een vertegenwoordiging zou hebben.”* (Senaeve, 1977, p. 612). Het systeem-D'Hondt heeft daarnaast ook nog invloed op het aantal homogene meerderheden. Ruim 55% van de homogene meerderheden die geen meerderheid in stemmen hadden, zouden niet meer bestaan bij afschaffing van Imperiali (Ackaert, 1990, p. 547).

Het percentage absolute meerderheden daalt sterk na de fusie, maar zeker na 1988. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2000 werden 30,8% van de gemeenten bestuurd door absolute meerderheden. Dat is ongeveer 15% minder dan zes jaar eerder (Steyvers & Reynaert, 2007, p.109). Dat het in 55% van de gevallen gaat om een CD&V-meerderheid schetst nog eens de machtspositie van de christendemocratie in Vlaanderen. Toch is die al veel van haar pluimen verloren in de loop der jaren. In 1976 kwam ze in 91,9% van de gemeenten op en scoorde over heel Vlaanderen 43%. Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen komt ze in 88% van de gemeenten op en haalt ze nog rond de 36%. Daarmee blijft ze wel haar koppositie behouden. Toch zien we dat ook de liberale en socialistische partij steeds een groter stempercentage behalen in Vlaanderen, net als het Vlaams Blok/Belang (Block et al., 2007, p.41).

Onder de paars-groene Vlaamse regering was er sprake om Imperiali af te schaffen, vooral op vraag van Agalev die uiteraard het meest te leiden had onder het systeem. CD&V heeft echter verhindert dat het voorstel in het gemeentedecreet opgenomen werd (Ackaert et al., 2007, p. 17). Dat hoeft niet te verwonderen. De CD&V is nog steeds de sterkste en grootste partij in de meeste Vlaamse gemeenten, waardoor het systeem-Imperiali in hun kaarten speelt.

1.4. De vorming van een bestuursmeerderheid

Wanneer de kaarten geschud en verdeeld zijn en geen enkele partij een absolute meerderheid van de zetels heeft behaald, moet er een bestuursmeerderheid gezocht worden. Ook de verdeling van de lokale mandaten staat op het programma. Dat alles is het prerogatief van de partijen en bewijst nogmaals de macht van partijen. Zoals hierboven reeds aangegeven werd, zijn het ook de partijen die de selectie en lijstvorming eigenhandig doorvoeren, zonder veel inspraak.

Twee fenomenen kunnen ervoor zorgen dat het proces van coalitievorming na de verkiezingen niet doorgaat. In het geval van een homogene meerderheid moet er in de meeste gevallen geen coalitiepartner gezocht worden. Anderzijds kunnen er al voorakkoorden gesloten zijn waarbij er na de verkiezingen enkel nog een formalisering van op het programma staat.

1.4.1. Homogene meerderheden

We hebben reeds vermeld dat het systeem-Imperiali verantwoordelijk is voor een groot aantal homogene meerderheden. Proportionelere systemen zouden het aantal lokale coalities sterk doen stijgen (Deschouwer, 1994, p. 492). Kenmerkend is dat op het nationale niveau, waar de delerreeks D'Hondt gehanteerd wordt, er sinds 1950 geen enkele homogene meerderheid meer is geweest (Buelens, 2000, p. 110). Toch sluit een homogene meerderheid coalitievorming niet uit. Er zijn een aantal redenen om toch te kiezen voor een coalitiepartner (Buelens, 2000, p. 114). Een uiterst krappe meerderheid kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat de partij gegijzeld wordt door één of enkele leden.

1.4.2. Voorakkoorden

Uit een enquête die bij partijverantwoordelijken peilde naar de betrokkenheid bij coalitieonderhandelingen blijkt dat 39,3% onder hen reeds voor de verkiezingen betrokken waren bij onderhandelingen (Ackaert, 2006, pp. 58-59). Wat opvalt is dat de drie klassieke partijen het best vertegenwoordigd zijn. Ongeveer 65% van de CVP-verantwoordelijken waren voor de verkiezingen in 1994 betrokken geweest bij vooronderhandelingen, net als 48,3% van de socialistische partijverantwoordelijken. Ook de toenmalige VLD scoorde hoog met 62,4%. Een andere constante is dat geen enkele van de verantwoordelijken van het Vlaams Blok aangaf ooit deelgenomen te hebben aan zulke gesprekken.

Gepeild naar het moment waarop er sprake is van een principiële akkoord, antwoordden 49,1% dat er voor de verkiezingen al een akkoord bestond. 26,6% van de ondervraagden gaf aan op verkiezingsdag of –nacht een overeenkomst af te sluiten. Het betreft hier nog geen bestuursakkoord, enkel een principiële verbintenis tot het vormen van een coalitie. Wat ook opvalt uit de studie van Ackaert is dat in 14% van de gevallen een bestuursakkoord werd uitgewerkt voor de verkiezingen en 34,4% van de betrokkenen dat bestuursakkoord op verkiezingsdag of –nacht afsloten.

Wanneer dat de resultaten van die gevoerde enquête bij individuele partijverantwoordelijken vertaald worden naar het gemeentelijk niveau, blijkt dat in 85% van alle gemeenten de onderhandelingen

reeds voor de verkiezingen van 1994 startten. Zes jaar later zou er in 66% van de gemeenten al een principiële akkoord op tafel gelegen hebben voor de verkiezingsdag. Dit alles wekt de schijn dat de kiezer volledig machteloos zou staan. Bovendien degradeert het de verkiezingen tot een schijnvertoning. Toch is hier enige nuance op zijn plaats. Uit hetzelfde onderzoek bleek immers dat minder dan 15% van de bestuursakkoorden reeds op voorhand waren afgesproken via een voorakkoord. Dit wijst duidelijk op het belang van de uitslag van de verkiezingen en de impact ervan op de coalitievorming en relateert het grote aantal voorakkoorden die afgesloten zijn.

1.4.3. Coalitievorming

Er bestaan twee grote modellen om het spel van coalitievorming te bestuderen: de formele en de inductieve theorieën (Buelens, 1993, pp. 45-48). De eerste groep, ook wel de klassieke coalitietheorieën genoemd, houdt zich bezig met de vraag welke vorm de coalities aannemen na onderhandelingen. Daaruit moet een zekere voorspelbaarheid voortspuiten voor coalitievorming in de toekomst. De inductieve of multidimensionale analyse tracht te achterhalen welke factoren van belang waren bij de coalitievorming om op die manier nieuwe mechanismen bloot te leggen.

1.4.3.1. Formele of klassieke coalitietheorieën

Deze theorieën vinden hun oorsprong in de speltheorie (Buelens, 1993, p.46). Die vertrekt van de veronderstelling dat er een aantal spelers zijn die elk streven naar een zo groot mogelijke machtspositie. Daarbij is het belangrijk dat de macht van de mogelijke coalitiepartner beperkt blijft. Hierbij kan coalitievorming aanzien worden als een zero-sum game: wat de ene wint, verliest de andere. Het is dus de bedoeling naar winstmaximalisatie te streven. De klassieke coalitietheorieën zijn rond vier basisregels opgebouwd:

- **Minimal winning:** coalitie waarbij geen enkele partner overbodig is. Indien dat wel zo zou zijn, betekent dat een afname van de individuele macht. Als bewijs van deze regel wordt verwezen naar de situatie van absolute meerderheden. Toch zijn er ook situaties waarbij de desbetreffende partij toch opteert voor een coalitiepartner (supra).
- **Minimal number of parties:** coalitie met zo weinig mogelijk partijen. Meer deelnemers staat immers voor minder voordelen en een hogere onderhandelingskost.
- **Minimal weight:** partijen vertrekken van het idee dat hun opbrengst, zoals mandaten, evenredig zal zijn met hun aantal zetels. Hierbij is het dus interessant om met een zo klein mogelijke partner in zee te gaan.
- **Minimal policy range:** centraal bij deze regel is dat partijen zo weinig mogelijk wensen in te leveren op hun programma. Hoe dichter de partijen op het ideologische spectrum liggen, hoe waarschijnlijker de kans wordt dat ze samen zullen besturen.

De meeste formele theorieën combineren twee of meerdere basisregels om zo een voorspelling te doen over coalitievorming in de toekomst.

1.4.3.2. Inductieve of multidimensionele analyse

Deze inductieve theorieën vertrekken, in tegenstelling tot voorgaande theorieën, vanuit de vaststelling dat politieke partijen geen homogene, rationele actoren zijn. Het rationeel handelen wordt soms gehypotheekeerd: zo kunnen interne spanningen binnen partijen leiden tot niet-rationele beslissingen of kan de factor tijd en meer bepaalt het gebrek daaraan een rationele beslissing ondermijnen. Net zoals het feit dat winstmaximalisatie niet altijd belangrijk is, zeker in een consensusdemocratie als de onze. De multidimensionele analyse tracht dus om een aantal verklaringen te vinden om zo de hoge mate van afwijkingen ten opzichte van de vier basisregels te beantwoorden. De inductieve theorieën hanteren een multidimensioneel kader. Pridham maakt zo'n benadering met zeven invalshoeken:

- **Historische factor:** de geschiedenis en ervaring van een partij hebben invloed op de onderhandelingen. Zo zal een onstabiele partij – inzake programma of personen – vaak een hypotheek leggen op haar slaagkansen tijdens onderhandelingen.
- **Institutionele factor:** formele procedures en wettelijke bepalingen oefenen een invloed uit op de onderhandelingen. Zo stelt Buelens dat partijen sneller geneigd zullen zijn om in een coalitie te stappen en zich eventueel toegeeflijker op te stellen omdat ze anders voor zes jaar uit de boot dreigen te vallen. Hier is dus de duur tussen twee verkiezingen een institutionele factor die mee in overweging wordt genomen tijdens coalitiegesprekken.
- **Motivationale factor:** een kosten-batenanalyse ligt aan de grondslag van een eventuele regeringsdeelname. Hoe sterk wil de partij aan haar programma vasthouden? Denkt ze op lange termijn of is vooral het heden belangrijk? Er zijn twee situaties waarbij men de kosten hoog laat oplopen. Enerzijds als het een nieuwe partij is of anderzijds een partij die lang in de oppositie gezeten heeft.
- **Verticaal/horizontale factor:** deze factor peilt in het eerste geval naar het belang van nationale partijen op de coalitievorming. Gaan gemeenten kiezen voor een coalitie met dezelfde partner als op nationaal vlak? Anderzijds is ook de vraag of partijen zich laten leiden door coalities in buurgemeenten hier van belang.
- **Partij-interne factoren:** hier is de interne organisatie van de potentiële coalitiepartner een factor waarmee rekening gehouden wordt.
- **Socio-politieke factoren:** hebben lokale politieke gewoonten een invloed op coalitievorming? Maar ook drukingsgroepen of polarisatie rond een bepaald onderwerp kan een invloed hebben op coalitievorming. Ook de band met de achterban, die eventuele toegevingen zal moeten slikken, is hier van belang.
- **Externe factoren:** hieronder verstaan we niet-politieke factoren die een eventuele invloed kunnen hebben op coalitiegesprekken.

Vooraf de motivationale, sociopolitieke en historische factor zijn van doorslaggevend belang (Steyvers & Reynaert, 2007, p. 111).

1.4.4. Vorming van de bestuursmeerderheid

Nadat er een meerderheid gevormd is, moeten alle afspraken daaromtrent nog in een bestuursakkoord gegoten worden. Het is een document waarin de gezamenlijke doelstellingen en de engagementen van de verschillende partners in opgenomen wordt en bevat twee componenten: een inhoudelijke en een personele (Steyvers & Reynaert, 2007, p. 111). De inhoudelijke component beschrijft de beleidsvisie van de coalitie. Ook de realisatie van allerhande grote projecten kan erin vervat zitten. Het tweede luik van zo'n bestuursakkoord regelt de verdeling van de mandaten: schepenen, burgemeester, OCMW-voorzitter, voorzitter gemeenteraad etc. Volgens onderzoek van Ackaert uit 1988 neemt de verdeling van mandaten in het college en OCMW de meeste plaats in (Ackaert, 1996, p. 61). Op de tweede plaats komt de beschrijving van het algemeen beleid. De derde plaats gaat naar de verdeling van de mandaten in intercommunales en vzw's.

Recenter onderzoek uit 1994 gaf aan dat het volume van afspraken over mandaten stijgt in tegenstelling tot afspraken rond het algemeen beleid, waarvan het volume daalt (Ackaert, 2006, p. 66). Ackaert geeft aan dat de omvang van zo'n bestuursakkoord groeit naarmate de omvang van de gemeente (Ackaert, 1996, p. 62).

2. Het machtsverwervingsproces in Dendermonde en deelgemeenten (1946-2006)

2.1. Inleiding

Hieronder volgt een bespreking van de verkiezingen in Dendermonde en haar latere deelgemeenten. Omdat we alles beknopt wensen weer te geven, presenteren we voor de periode 1946-1970 per verkiezingsjaar een tabel met daarin een aantal indicatoren. De volgens ons inzicht meest interessante verkiezingen worden kort besproken, gevolgd door een bespreking van de algemene tendensen die dat verkiezingsjaar kenmerken. De aandacht gaat uit naar een aantal criteria die ons wat meer kunnen vertellen over het machtsverwervingsproces. Het socio-professioneel profiel van de gekozenen wordt in deel 4 besproken. Uiteraard beseffen we dat door deze aanpak een aantal intragemeentelijke evoluties over de jaren heen voldoende onderbelicht blijven.

2.2. Methodologie

De verzamelde gegevens zijn afkomstig uit de processen-verbaal van de diverse verkiezingen. Voor de periode 1946-1970 en 1982-2006 werd beroep gedaan op het stadsarchief van Dendermonde en het provinciaal archief in Gent. Wat betreft de verkiezing van 1976 lagen die documenten in de provinciale afdeling van het Rijksarchief in Beveren. De meer kwalitatieve informatie werd gehaald uit documentatiemappen van het stadarchief waarin affiches, pamfletten en krantenknipsels werden bijgehouden. Daarnaast dienden de edities van de lokale krant 'Voorpost' als welkome achtergrondinformatie voor de periode tussen 1961 tot 1993. Bovenstaande informatie werd, waar nodig, nog aangevuld met informatie uit interviews. Gezien de eerder beperkte omvang van dit werk opteerden we om een beperkt aantal mensen te interviewen.

2.3. De gemeenteraadsverkiezingen van 1946 tot 1970

2.3.1. De verkiezing van 24 november 1946

Tabel 3: overzicht 1946

Deelgemeente ¹	Ap	Ba	De	Gr	Me	Ou	Sc	Si
1) Verkiezingsgestalte								
ADL ²	4	4	4	3	2	4	4	3
<i>Onvolledige lijsten</i>	0	0	1	1	0	1	3	0
AKBZ ³	4,00	4,00	3,45	2,45	2,00	3,09	2,00	2,00
Aard gestalte ⁴	2	3	4	2	2	2	2	4

¹ Ap = Appels, Ba = Baasrode, De = Dendermonde, Gr = Grembergen, Me = Mespelare, Ou = Oudegem, Sc = Schoonaarde, Si = Sint-Gillis

² Aantal deelnemende lijsten

³ Aantal kandidaten per beschikbare zetel

⁴ 1 = Zonder strijd, 2 = Uitsluitend plaatselijk, 3 = Overwegend plaatselijk, 4 = Gemend, 5 = Overwegend nationaal

2) Uitspraak kiezer⁵								
Blanco/Ongeldig (%)	1,40	3,20	2,82	1,60	1,33	1,08	1,43	3,44
SPGP (%) ⁶	30,14	48,13	52,10	46,78	64,14	52,14	56,15	46,40
Lijststemmen	891	1.896	3.441	1.037	149	690	220	3.554
Voorkeurstemmen	505	1.617	2.211	1.625	67	1.163	1.196	1.918
3) Interpretatie uitslag								
Homogeniteitsgraad (%) ⁷	33,33	63,64	63,64	54,55	71,43	54,55	66,67	54,54
BNV (%) ⁸	0	9,09	9,09	27,27	0	18,18	22,22	9,09
4) Bestuursmeerderheid								
Coalitie	Ja	Neen	Neen	Neen	Neen	Ja	Neen	Neen
Aantal partijen coalitie	2	0	0	0	0	2	0	0

2.3.1.1 Appels⁹

Bij de eerste naoorlogse verkiezingen in Appels namen vier volledig samengestelde lijsten deel waardoor er vier kandidaten per beschikbare zetel waren. Uit bovenstaande tabel blijkt dat Appels daar samen met Baasrode het hoogst scoort. Bovendien doet een blik op de stemuitslag vermoeden dat de machtsverhoudingen – met drie partijen die meer dan 20% halen en één die rond de 30% zweeft – niet vastgeroest zaten. We zullen verder zien dat de machtsverhoudingen tussen de Appelse partijen sterk verschoven. Coalitievorming was dan ook strikt noodzakelijk – in tegenstelling tot Oudegem waar er wel een partij was die een nipte meerderheid van de zetels kon binnenrijven. Het duidt op een grote politieke strijd in Appels, waarbij niet één partij echt dominant was.

2.3.1.2. Baasrode

Net zoals Appels vormt Baasrode een interessante case door de aanwezigheid van een aantal gelijkaardige elementen. Ook in Baasrode namen vier volledig samengestelde lijsten deel, waardoor er per beschikbare zetel dus vier kandidaten waren. Tot zover de gelijkenis. Wat Baasrode echter uniek maakt in dit verhaal was de aanwezigheid van een sterke communistische lijst. Opggericht door enkele ex-BWP-leden, die met hun uitgesproken sympathie voor de Kommunistische Partij op weinig bijval konden rekenen binnen de socialistische partij groeide deze partij uit tot een vaste waarde (Gijsen & Segers, 1997, p.80). Hun eerste deelname in 1946 zette hen met 18,45% stevig op de kaart en het leverde hen twee zetels op. Daarmee deden ze het opmerkelijk beter dan de socialistische tegenstanders die geen zetels wisten te bemachtigen. Bovendien verloren alle partijen stemmen aan de communisten. Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, is er sprake van minder strijd dan in Appels door de aanwezigheid van een sterke katholieke lijst die op een meerderheid van de zetels kon bogen.

⁵ Voor de individuele uitslagen per gemeente verwijzen we verder naar de bijlagen, waar ook de samenstelling van de gemeenteraad en het schepencollege in zijn opgenomen

⁶ Stempercentage grootste partij

⁷ % zetels dat partij met hoogste stempercentage inneemt

⁸ % van de kandidaten verkozen buiten de nuttige volgorde

⁹ Zie bijlagen: tabel 1 t.e.m. 3

2.3.2.3. Algemene tendensen

Afgemeten aan het aantal deelnemende lijsten was de politieke strijd groot. In de meerderheid van de gemeenten namen vier lijsten deel. Enkel in Mespelare vonden we slechts twee lijsten. Een eerste nuance is op zijn plaats. Het aantal kandidaten per zetel is niet overal even hoog. Dat is enerzijds het plaatselijke gevolg van minder lijsten, maar ook van onvolledige lijsten. In drie gemeenten was één lijst onvolledig. In Schoonaarde zelfs alle. Nog een andere factor nuanceert het beeld van een hevige politieke strijd.

Elke gemeente, behalve Appels, had één sterke lijst. Zonder uitzondering waren dat katholieke lijsten. In vier gemeenten haalden die de absolute meerderheid van de stemmen. Door het vertekend effect van Imperiali haalden zij echter in zeven van de acht gemeenten een meerderheid van de zetels binnen. In Mespelare is dat zelfs 71,43%. Maar eigenlijk is dat katholieke overgewicht nog veel groter. In Oudegem, Schoonaarde, Appels en Mespelare zijn telkens minstens twee katholieke lijsten actief. Dus: hoewel er vaak vele lijsten opkwamen, hadden zij weinig invloed. Nieuw vanaf 1946 was de aanwezigheid van communistische lijsten in drie gemeenten. Niet enkel in Baasrode, maar ook in Dendermonde en Sint-Gillis namen ze deel. In beide gevallen slaagden ze er niet om voet aan grond te zetten, hoewel ze in Sint-Gillis toch ruim 10% behaalden.

De verkiezingsstrijd oogt lokaal. In de helft van de gemeenten spreken we van uitsluitend lokale verkiezingen – niet toevallig de meest landelijke gemeenten. In Dendermonde en Sint-Gillis zelfs van gemengde verkiezingen door de aanwezigheid van de CVP en BSP.

Nog een andere opvallend gegeven uit bovenstaande tabel is dat in drie van de acht gemeenten er meer voorkeurstemmen gegeven werden dan lijststemmen. Dat blijkt in Oudegem zo te zijn, waar vooral de figuur van Jozef Heyvaert bijzonder veel stemmen behaalde. Ook in Grembergen en Schoonaarde is dat het geval. In die laatste gemeente is het een tendens die bij alle andere partijen aanwezig is, terwijl in Grembergen dat enkel voor de CVP geldt. In die gemeenten zien we dus duidelijk dat de kiezer zijn stem bewust hanteerde ten voordele van enkele figuren. Het is vooral de heersende katholieke lijst waar de voorkeurstemmen het meest gebruikt worden. Bij de socialisten en communisten wordt veelal op de lijst gestemd.

2.3.2. De verkiezing van 12 oktober 1952

Tabel 4: overzicht 1952

Deelgemeente	Ap	Ba	De	Gr	Me	Ou	Sc	Si
1) Verkiezingsgestalte								
ADL	4	4	4	3	1	4	3	5
<i>Onvolledig</i>	1	0	1	0	0	2	2	1
AKBZ	3,89	4,00	3,36	3,00	1,00	3,00	2,33	4,45
Aard gestalte	2	3	4	4	1	2	2	4
2) Uitspraak kiezer								

Blanco/Ongeldig (%)	1,41	2,40	2,76	1,40	ZS ¹⁰	0,81	0,34	3,22
SPGP (%)	36,41	44,19	51,68	51,91	ZS	55,46	58,41	50,83
Lijststemmen	535	1762	2615	988	ZS	703	153	3.215
Voorkeurstemmen	926	1916	3165	1936	ZS	1.461	1.289	2.693
3) Interpretatie uitslag								
Homogeniteitsgraad (%)	44,44	54,55	54,55	54,55	100	63,64	66,67	63,64
BNV (%)	0	18,18	9,09	18,18	0	45,45	22,22	18,18
4) Bestuursmeerderheid								
Coalitie	Ja	Neen	Neen	Neen	Neen	Neen	Neen	Neen
Aantal partijen coalitie	1	0	0	0	0	0	0	0

2.3.2.1. Appels

In 1946 was al duidelijk geworden dat er in Appels echt wel sprake was een 'strijd', in tegenstelling tot andere gemeenten. Daarom lijkt het ons interessant om te kijken hoe de kaarten in 1952 lagen. Opnieuw namen vier lijsten deel, waarvan één onvolledig. Dat moet echter gerelativeerd worden omdat de (socialistische) lijst in kwestie slechts één kandidaat minder had dan de andere lijsten. De socialisten verloren hun twee zetels verloren, de Gele één. De CVP bleef op status-quo. De enige winnaar bij deze verkiezingen was de grotendeels vernieuwde liberale lijst van oud-burgemeester Theofiel De Smet, aangevuld met enkele onafhankelijken. Zij werden nipt de grootste partij. Het is dus duidelijk dat we hier te maken hebben met een zeer volatiel kiespubliek. De verhoudingen werden grondig omgegooid. Opnieuw was een coalitie noodzakelijk. Interessant daarbij is de positie van de enige gekozen 'Gele', Johan Scholliers. Hij had de sleutel in handen voor de coalitievorming. Zo kreeg hij het van de liberalen gedaan dat ze hem het burgemeesterschap zouden geven. Het is duidelijk dat de liberalen een hoge prijs wensten te betalen om mee te besturen.

2.3.2.2. Sint-Gillis-Dendermonde

Met het hoogst aantal deelnemende lijsten en kandidaten per beschikbare zetel en een nipte katholieke meerderheid in 1946 is het aannemelijk dat de strijd in Sint-Gillis op het scherp van de snede gevoerd zou worden. Toch won de CVP opnieuw een zetel. Dat was danken aan de verdeeldheid langs socialistische en liberale zijde. Al in 1946 kwam er een socialistische en communistische lijst op. Waar die laatste toen als nieuwe partij bijna 11% neerzette, was dat in 1952 nauwelijks nog de helft. Een kleine vergelijking leert ons dat die 6% verlies voor de communisten bijna integraal naar de socialisten zijn gegaan. Ook langs liberale zijde was er een tweestrijd ontstaan. Interne perikelen – getuige de opkomst van de scheurlijst Blauwe Partij van Albert De Cock – deden de liberale familie allermint deugd. Samen haalden ze zo'n 15% of een verlies van 4%. Die 4% is naar de CVP gegaan, waardoor de partij strandde op 50,82%. Sint-Gillis was ook de enige gemeente in 1952 waar er nog meer lijststemmen dan voorkeurstemmen gegeven werden. Het zijn vooral de linkse partijen die verantwoordelijk waren voor het hoge aantal lijststemmen.

¹⁰ ZS = Zonder strijd

2.3.2.3. Algemene tendensen

Net zoals in 1946 merken we nu op dat in alle gemeenten, behalve Appels, één sterke lijst aanwezig. Met uitzondering van Baasrode beschikt die over zowel een absolute meerderheid van stemmen als van zetels. In al die gemeenten gaat het opnieuw om katholieke lijsten. Het aantal deelnemende lijster per gemeente lag minstens op drie, in Sint-Gillis zelfs vijf. In meer dan de helft van de gevallen zijn er onvolledige lijsten. Gemiddeld zijn er evenveel deelnemende lijsten als in 1946. Ook het aantal kandidaten per beschikbare zetel blijft min of meer constant. Toch opnieuw de opmerking dat de politieke competitie niet zo hoog was als de indicatoren doen vermoeden, net door de aanwezigheid van een sterke lijst.

Aan de helft van de verkiezingen in 1952 nam minstens één nationale partij deel aan de verkiezingen en raakte ook verkozen. In Sint-Gillis, Dendermonde en Grembergen waren er gemengde verkiezingen door de aanwezigheid van de BSP en CVP. De uitsluitend lokale verkiezingen vinden we terug in dezelfde gemeenten als in 1946, met uitzondering van Mespelare, waar de verkiezing zonder strijd verliep.

Wanneer de kiezer een stem uitbrengt, zien we dat hij of zij meer gebruik maakt van de voorkeurstem. In 1946 was dat al bij de helft van de verkiezingen. Zes jaar later gebeurde dat enkel nog Sint-Gillis meer lijststemmen telt. Het groter gebruik van de voorkeurstem uit zich ook in het aantal kandidaten die verkozen werden buiten de nuttige volgorde. Ten opzichte van 1946, waar 11,87% van de raadsleden de nuttige volgorde doorbraken, steeg dat percentage in 1952 naar 16,41%. Vooral in Oudegem was dat een gangbare praktijk. Daar werden immers bijna de helft van de kandidaten (45,45%) op die manier verkozen.

2.3.3. De verkiezing van 12 oktober 1958

Tabel 5: overzicht 1958

Deelgemeente	Ap	Ba	De	Gr	Me	Ou	Sc	Si
1) Verkiezingsgestalte								
ADL	4	2	2	5	1	3	2	4
Onvolledig	0	0	0	2	0	1	0	1
AKBZ	4,00	2,00	2,00	3,82	1,00	2,73	1,11	3,45
Aard gestalte	2	3	3	4	1	2	2	5
2) Uitspraak kiezer								
Blanco/Ongeldig (%)	0,98	2,02	2,06	1,38	ZS	0,74	3,50	2,84
SPGP (%)	36,46	54,83	57,34	34,44	ZS	50,51	84,47	56,14
Lijststemmen	465	1261	2781	936	ZS	467	163	2.762
Voorkeurstemmen	1130	1916	3267	2805	ZS	1.792	1.234	3.502
3) Interpretatie uitslag								
Homogeniteitsgraad (%)	44,44	54,55	63,64	54,55	100	54,55	100	63,64

BNV (%)	22,22	45,45	0	9,09	0	27,27	0	9,09
4) Bestuursmeerderheid								
Coalitie	Ja	Neen	Neen	Ja	Neen	Neen	Neen	Neen
Aantal partijen coalitie	2	0	0	2	0	0	0	0

2.3.3.1. Baasrode

Baasrode zorgde, naast de aanwezigheid van een sterke communistische lijst, nog voor een andere primeur: het was de eerste keer dat de oppositiepartijen hun krachten bundelden en zo de CVP naar de oppositiebanken verwezen. Het kartel 'Gemeentebelangen' scoorde bijna 55%, goed voor zes zetels en een absolute meerderheid. Bovendien was het de eerste keer dat de communisten deelnamen aan het bestuur en een schepen mochten afvaardigen, namelijk Victor Goossens. Sterker nog, deze communist wist het tweede hoogste aantal voorkeurstemmen in Baasrode achter zijn naam te krijgen. Burgemeester werd de (liberale) lijsttrekker Josse Van Gaever. Eerste schepen wordt Desiré Franckaert (socialist). Daarmee waren alle strekkingen binnen de kartellijst vertegenwoordigd.

2.3.3.2. Dendermonde

Net zoals in Baasrode gaat er achter de, op het eerste gezicht weinig interessante, indicatoren een boeiend verhaal schuil. Na weeral een nieuwe periode van homogeen CVP-bestuur, sloegen de liberalen en socialisten de handen in mekaar en vormden het socialistisch-liberaal kartel. Onder de leuze '*Want voor Dendermonde's Wel, Stemt men alléén voor 't Kartel!*' trachtte ze de macht van de CVP te breken. De CVP stelde het kartel voor als een '*socialistische lijst, waarop een paar liberalen voorkomen*' en speelde in op de onstabiliteit van 'het Rode avontuur'.

Gebaseerd op de verhoudingen bij de vorige verkiezingen zou het kartel een potentieel hebben van 51,18%, waarmee ze dus hypothetisch de CVP kon overteffen. Maar in tegenstelling tot Baasrode kende het kartel in Dendermonde weinig succes. Met 42,66% van de stemmen, kon ze maar vier zetels in de wacht slepen. De CVP zette met 57,34% een zeer sterke score neer en kon op een zetel extra rekenen.

2.3.3.3. Algemene tendensen

Het aantal deelnemende lijsten lag in 1958 lager dan voorgaande jaren, net zoals het aantal kandidaten. De oorzaak daarvoor ligt bij de kartelvorming in Baasrode en Dendermonde, naast het verdwijnen van lijsten in Oudegem, Schoonaarde en Sint-Gillis. Op zich leidt een daling van die indicatoren niet automatisch tot minder strijd. In Sint-Gillis bijvoorbeeld doet de Blauwe Partij, een liberale afscheurlijst, niet meer mee in 1958. Daardoor vergroot de politieke competitie omdat de liberale familie opnieuw onder één vlag de strijd aangaat met de heersende CVP. In Oudegem verdwijnt de eensmansformatie Lijst-Cooreman, wiens impact marginaal was. Er zijn dus specifieke factoren binnen de gemeenten die ervoor zorgen dat een stijging of daling van het aantal lijsten niet

per se gepaard gaat met een respectievelijke verhoging of verlaging van de politieke strijd. In aantal gevallen is dat wel zo. In Schoonaarde bijvoorbeeld viel de katholieke lijst-Vereecken weg. Ook de socialistische lijst omvatte enkel de persoon Omer Herssens. Hierdoor zien we dat de lijst-Van Wezemael met ruim 85% alle zetels in de wacht sleept. De katholieke sterke lijsten blijven de gemeentepolitiek bepalen in de bestudeerde gemeenten, met uitzondering van Baasrode en Appels, waar het kiespubliek weer eens bewees hoe volatiel het wel was.

Opnieuw is er in Mespelare een verkiezing zonder strijd aan de gang. De categorie van uitsluitend plaatselijke verkiezingen is in 1958 het grootst, maar dan opnieuw in dezelfde gemeenten als zes jaar eerder. In de andere gemeenten nam minstens één nationale lijst deel. In Grembergen waren twee nationale partijen vertegenwoordigd in de gemeenteraad en Sint-Gillis was er zelfs geen lokale partij meer vertegenwoordigd.

Coalitievorming zien we ook nu opnieuw in Appels én in Grembergen, waar de CVP een nipte meerderheid heeft. In alle gemeenten wordt de voorkeurstem meer gehanteerd werd dan de lijststem. Dat is uiteraard een globaal resultaat en binnen gemeenten zien we dat de linkse partijen overwegend nog meer lijststemmen dan voorkeurstemmen krijgen.

2.3.4. De verkiezing van 11 oktober 1964

Tabel 6: overzicht 1964

Deelgemeente	Ap	Ba	De	Gr	Me	Ou	Sc	Si
1) Verkiezingsgestalte								
ADL	4	2	4	3	3	4	3	4
Onvolledig	0	0	0	0	1	1	2	1
AKBZ	4,00	2,00	4,00	3,00	2,14	3,09	2,22	3,69
Aard gestalte	3	3	4	4	2	3	2	5
2) Uitspraak kiezer								
Blanco/Ongeldig (%)	1,35	2,19	2,22	1,70	2,28	0,97	0,85	2,62
SPGP (%)	34,93	65,54	34,12	43,56	45,05	54,43	59,37	43,14
Lijststemmen	250	1.505	2.430	798	79	273	133	2.677
Voorkeurstemmen	1.388	2.937	3.410	2.354	132	2.007	1.220	3.745
3) Interpretatie uitslag								
Homogeniteitsgraad (%)	44,44	63,64	54,54	45,45	57,14	63,64	77,78	53,85
BNV (%)	11,11	18,18	0	9,09	14,29	54,54	33,33	7,69
4) Bestuursmeerderheid								
Coalitie	Ja	Neen	Neen	Ja	Ja	Neen	Neen	Neen
Aantal partijen coalitie	2	0	0	2	2	0	0	0

2.3.4.1. Grembergen

Zes jaar na Baasrode slaagden de oppositiepartijen in Grembergen erin om een coalitie te vormen en zo de CVP in de oppositie te duwen. In tegenstelling tot Baasrode werd geen kartel gesloten tussen in casu Gemeentebelangen (Volksunie-strekking) en de socialisten. Omdat beide partijen elk drie zetels behaalden, hadden ze juist genoeg om een meerderheid te vormen. Samen met Appels was Grembergen de enige gemeente waar de grootste partij er niet in slaagde de meerderheid van de zetels te bemachtigen.

2.3.4.2. Algemene tendensen

Na een daling van het gemiddelde aantal deelnemende lijsten bij de vorige verkiezing, zien we een stijging in 1964 die vooral te danken is aan de situatie in Dendermonde, waar het anti-CVP-kartel verdween en de partijen opnieuw onder eigen vlag deelnamen. Ook in Mespelare zien we opnieuw drie partijen deelnemen, na twee strijdloze verkiezingen. Daarmee gepaard gaande stijgt ook het gemiddeld aantal kandidaten per beschikbare zetel. De macht van de sterke katholieke lijsten blijft bestaan. Toch is er sprake van een afkalving. In de zes gemeenten waar katholieke lijsten overheersten, halen ze niet meer de helft van de stemmen. Zes jaar eerder was dat maar in twee gemeenten het geval. Toch zien we dat ze nog steeds kunnen bogen op een zetelmeerderheid. Nieuw is de opkomst van lokale partijen met een VU-stempel. In Grembergen en Schoonaarde gebeurde dat onder de naam Gemeentebelangen, in Dendermonde en Sint-Gillis noemden ze zich Volksbelangen.

Met enkel in Mespelare en Schoonaarde nog uitsluitend plaatselijke verkiezingen, werd de nationalisatie van de verkiezingen stilaan duidelijk. In de andere gemeenten nam minstens één nationale lijst deel aan de verkiezingen. In Sint-Gillis waren opnieuw enkel nationale partijen vertegenwoordigd in de gemeenteraad.

Het percentage gekozenen buiten de nuttige volgorde steeg ook: van 14,14% naar 18,53%. Opmerkelijk is dat enkel in Dendermonde nog alle kandidaten binnen de nuttige volgorde verkozen werden. Bij de andere gemeenten was er minstens één kandidaat die met zijn hoog aantal voorkeurstemmen verkozen geraakt. In Oudegem liep dat zelfs op tot meer dan de helft van de kandidaten. We zullen zien bij de volgende verkiezing dat hun aantal nog sterk zal stijgen over alle gemeenten heen.

2.3.5. De verkiezing van 11 oktober 1970

Tabel 7: overzicht 1970

Deelgemeente	Ba	De ¹¹	Gr	Me	Ou	Sc
1) Verkiezingsgestalte						
ADL	3	6	4	2	4	2

¹¹ De verkiezing in Dendermonde vond plaats op 11 juni 1971 wegens de kleine fusie. Omdat de uitslag vernietigd werd, kwam er een herkiezing op 27 februari 1972. De uitslag zoals die hierboven terug te vinden is in de tabel en die ook besproken wordt, is die van 27 februari.

<i>Onvolledig</i>	1	2	0	1	2	0
AKBZ	2,08	4,81	4,73	1,57	3,62	2,00
Aard gestalte	3	5	4	2	3	2
2) Uitspraak kiezer						
Blanco/Ongeldig (%)	2,66	2,12	1,57	0,42	1,10	1,04
SPGP (%)	58,92	42,02	36,80	74,17	49,14	64,01
Lijststemmen	1.145	1.700	524	21	240	48
Voorkeurstemmen	3.256	12.932	3.037	199	2.417	1.365
3) Interpretatie uitslag						
Homogeniteitsgraad (%)	61,54	57,14	38,46	85,71	61,54	63,64
BNV (%)	30,77	33	38,46	57,14	46,15	63,64
4) Bestuursmeerderheid						
Coalitie	Neen	Neen	Ja	Neen	Neen	Neen
Aantal partijen coalitie	0	0	2	0	0	0

2.3.5.1. Dendermonde

Waar de andere verkiezingen al op 11 oktober 1970 plaatsvonden, was dat voor Dendermonde pas in juni 1971. Oorzaak daarvan is dat de eerste kleine fusie nog onvoldoende voorbereid was. Vanaf 1971 breidde Dendermonde uit met Appels en Sint-Gillis-bij-Dendermonde. Daardoor steeg het aantal zetels van 11 naar 21. De fusie voegde een extra dimensie toe aan de verkiezingsstrijd: de geografische spreiding. Voor partijen werd het belangrijk uit de andere gemeenten ook enkele sterke kandidaten op een goede plaats te zetten om het electorale potentieel maximaal te benutten.

De verkiezing in 1971 werd vernietigd na een klacht van liberale voorman Frans Verberckmoes over een aantal onregelmatigheden zoals het niet controleren van identiteitskaarten. Bij de herverkiezing op 27 februari namen zes lijsten deel, waarvan enkel de communisten een onvolledige lijst presenteerden. Daardoor waren er 4,81 kandidaten per beschikbare zetel. Het is de eerste keer dat die cijfers zo hoog oplopen. De geografische spreiding van kandidaten zien we vooral bij de klassieke partijen, waar met name de PVV en CVP de meest evenwichtige lijst presenteren.

2.3.5.2. Algemene tendensen

In de helft van de gemeenten steeg het aantal deelnemende lijsten. Slechts in twee gevallen verdwijnt een lijst. Het gevolg is dan ook dat het gemiddeld aantal deelnemende lijsten in 1970 met 3,5 opnieuw op het niveau van de eerste twee naoorlogse verkiezingen ligt, net zoals het gemiddelde aantal kandidaten per zetel. Die stijging is vooral toe te schrijven aan Dendermonde, waar de strijd met zes lijsten en bijna vijf kandidaten per zetel het hoogst was. Toch zien we dat in slechts twee gemeenten alle lijsten volledig zijn samengesteld. De grootste partijen zijn nog steeds de katholieke lijsten of de CVP. In Grembergen en Baasrode is dat sinds respectievelijk 1964 en 1958 niet meer zo.

De aard van de verkiezingen veranderde ook. Slechts in één derde van de gevallen was er nog sprake van uitsluitend plaatselijke verkiezingen. In Baasrode en Oudegem is het overwegend plaatselijk, Grembergen kent een gemengde aard en Dendermonde kleurt overwegend nationaal. Met Vernieuwing nam wel nog een lokale partij deel maar kon geen zetel behalen.

In de helft van de gevallen haalt één partij een absolute meerderheid van de stemmen. Dat is een daling tegenover 1964 toen dat nog in zes gemeenten het geval was. Echter in vijf van de zes gevallen is er voor een partij nog steeds een absolute meerderheid van de zetels weggelegd. Enkel in Grembergen haalt de grootste partij zowel geen meerderheid van stemmen als van zetels en dat is dan ook de enige gemeente waar een coalitie nodig was. Appels was immers gefusioneerd met Dendermonde en daar overheerste de CVP.

Het percentage kandidaten dat buiten de nuttige volgorde verkozen werd, stijgt wel spectaculair naar 44,86%. Dat is ruim 26% meer op zes jaar tijd. In alle gemeenten wordt minstens 30% van de kandidaten op die manier aangeduid. In Mespelare en Schoonaarde is dat zelfs meer dan 50%. Dat hun aantal zou stijgen, lag natuurlijk voor de hand. Van de vier gemeenten waar er het minst buiten de nuttige volgorde gestemd werd, zijn er drie gefusioneerd. Daardoor gingen kiezers ook meer hun voorkeurstem hanteren om 'hun' kandidaten eruit te halen, die verspreid stonden op de lijst.

2.4. De gemeenteraadsverkiezingen van 1976 tot 2006

De wet van 30 december 1975 voorzag in de fusie van Dendermonde met Grembergen, Baasrode, Oudegem, Schoonaarde en Mespelare. Eén van de gevolgen was dat het lokale politieke leven grondig veranderde: er was sprake van nationalisering van de lokale politiek waarbij nationale thema's en partijen de verkiezingen meer gingen domineren. Ook in de Dendermondse deelgemeenten zien we dat een heleboel lokale lijsten verdwijnen: Gemeentebelangen, Volksbelangen, Volkspartij, etc. Met de fusie gaat ook een grotere professionalisering en vervrouwelijking van het mandaat gepaard. Daarnaast kwam er ook een sterkere nadruk op persoonlijke propaganda en werd geografische spreiding een nieuwe dimensie bij de lijstvorming, hoewel dat bij de laatste verkiezing voor Dendermonde al het geval was. De fusie zorgde ervoor dat er slechts 35 zetels meer te verdelen waren, wat de strijd natuurlijk deed oplopen.

2.4.1. De verkiezing van 10 oktober 1976

Voor de eerste maal in de Dendermondse geschiedenis kunnen we spreken over een uitsluitend nationale verkiezingscampagne waaraan vijf partijen deelnamen: VU, CVP, BSP, PVV en KP. Allen slaagden ze erin een volledige lijst te presenteren, zelfs de Kommunistische Partij. Dat is opvallend gezien die in 1972 maar vijf kandidaten kon vinden. De oververtegenwoordiging van Baasrode (20) en Dendermonde (13) op de KP-lijst springt onmiddellijk in het oog, niet per toeval de twee gemeenten waar de communisten steeds actief zijn geweest. Bovendien bestuurden ze Baasrode mee sinds 1958. Ongewoon in die tijd was ook het hoge aantal vrouwen die de lijst bevolkten. Bij de

communisten stelden zich 10 vrouwen kandidaat. Naar aanloop van de verkiezingen is er een toenaderingspoging geweest tot de BSP om samen een progressieve kartellijst te vormen, maar dat idee werd door de BSP verworpen. Vooral de oudere generatie stond daar afkerig tegenover.

Binnen de BSP zette de generatiewissel, die in 1972 startte, zich door. Een nieuwe, hoogopgeleide ploeg onder leiding van Norbert De Batselier en Ivan Verleyen eiste haar plaats op. Die demarche werd door de oudere, Dendermondse BSP'ers op heel wat scepsis onthaald. Dat leidde er zelfs toe dat de uittredende raadsleden uit Dendermonde niet meer opkwamen in 1976, met uitzondering van Van Gijsegem. De Batselier werd lijsttrekker, ook omdat hij gezien zijn positie als economische adviseur de steun van de nationale leiding genoot. Zijn komst schiep heel wat verwachtingen. *“Als Norbert De Batselier in de raad zit, dan gaat ge wat meemaken!”*, stond in de plaatselijke krantenkolommen (De Voorpost, 1977, 21 januari). Eerder zette hij al met de Jongsocialisten Sint-Gillis stevig druk op de lokale BSP-afdeling om een linksere koers te gaan varen. Hoewel de kandidaten al wat meer gespreid zijn dan bij de KP, valt het op dat er geen enkele kandidaat was uit Schoonaarde, Mespelare of Appels. Het gebrek aan een lokale partijwerking was daar een oorzaak van. In 1972 stonden wel nog vier Appelse kandidaten op de lijst, maar hun electorale waarde bleek gering te zijn. De lijstvorming verliep allerminst vlot: vanuit Grembergen en Baasrode werd duchtig gelobbyed voor de betere plaatsen op de lijst. Op zich geen onredelijke eis gezien hun sterke lokale positie. Plaats 2, 3 en 4 waren dan ook weggelegd voor mensen uit Grembergen, Baasrode en Oudegem. Niet enkel geografische spreiding maar ook andere criteria zoals lidmaatschap van de ABVV, Bond Moyson, het lezen van de Vooruit etc. bemoeilijkte de zoektocht naar kandidaten.

Ook bij de VU valt de ondervertegenwoordiging van enkele gemeenten op: zo hebben Schoonaarde en Mespelare slechts één kandidaat en Oudegem twee. Weer heeft dat te maken met een gebrek aan een georganiseerde partijwerking in die gemeenten, hoewel in Schoonaarde de lijst Gemeentebelangen van VU-strekking was. Lijsttrekker bij de VU werd Grembergenaar Herman Burghgrave. Opnieuw een logische keuze. De VU bestuurde de gemeente sinds 1964 in coalitie met de BSP. Met Burghgrave als schepen had de partij dus haar geschikte kopman. De partij had wel moeite om een volledige lijst bijeen te krijgen. Diverse kandidaten werden onder meer bedreigd met broodroof omdat ze op de lijst van de 'zwarten' zouden staan. (Waegeman, 2010, 5 april).

Bij de PVV stond Frans Verberckmoes opnieuw op kop. Dat hoeft niet te verbazen: bij de PVV draaide alles immers rond de figuur van Verberckmoes. Van interne concurrentie was niet of nauwelijks sprake. Ook hier waren een Schoonaarde, Mespelare en Oudegem ondervertegenwoordigd. Net zoals bij de BSP en de VU ligt de oorzaak daarvoor bij het ontbreken van een lokaal verankerde partijwerking. Zoals we hierboven reeds uiteengezet hebben, waren dat de gemeenten waar de katholieke lijsten het sterkst stonden.

De CVP-lijst ten slotte werd door uittredend burgemeester Albert Cool getrokken met schepenen Petrus Verhelst en Clement Leybaert in zijn kielzog. Op de vierde plaats vinden we oud-burgemeester

van Oudegem Jozef Lambrecht. Op de 12de plaats stond de enige Mespelaarse kandidaat uit 1976: oud-burgemeester Herman Van den Hooff. Luc Wiemeersch, in 1972 nog lijsttrekker, kandideerde vanop de 26ste plaats wegens interne twisten. Net als bij de andere partijen werden aan de deelgemeenten een aantal plaatsen toegewezen die dan intern verdeeld werden. De eerste plaatsen werden ingenomen door figuren die elk uit een andere deelgemeente afkomstig waren. Eens die plaatsen ingevuld werden, kon de rest van de puzzel geled worden. Daarbij werd uiteraard rekening gehouden met de verdeling van de standen, zonder daar evenwel een quota voor op te leggen. In Grembergen bijvoorbeeld werd vooral gekeken naar de uittredende raadsleden. Eens die hun plaats hadden, kon iedereen die wou op de lijst staan.

De uitslag betekende voor de CVP een stevige verankering in het nieuwe Dendermonde. Sterker nog, met 51,95% - een stijging van meer dan 4,5% - en 21 zetels stond de deur naar een nieuwe absolute meerderheid breed open. De BSP scoorde iets lager dan in 1972, maar wist met 18,25% toch twee zetels meer in de wacht te slepen en eindigde op zes zetels. De VU steeg dan weer licht met ruim één procent wat zich vertaalde naar vier zetels – twee meer dan in 1972. PVV daalde naar 13,55%, maar kon net als de VU vier zetels bemachtigen. Ook nu haalden de communisten een marginale score: slechts 2,61% van de bevolking gaf hun stem aan de KP. De winst van de andere partijen wordt vooral gehaald uit het verdwijnen van de lijst Vernieuwing, die in 1972 nog meer dan 5% waard was.

Bij de individuele uitslagen zijn er een aantal cijfers die in het oog springen. Zo behaalde de helft van de CVP-kandidaten meer dan 1.000 stemmen. Die grens was niet enkel weggelegd voor de uittredende politici uit de diverse gemeenten, ook nieuwkomers zoals Maurits Dierick en Alfons Hermans haalden vlot 1.500 stemmen en meer. Albert Cool bleef met zijn 5.839 stemmen de absolute kopman. Hij behaalde op zichzelf meer stemmen dan welke partij dan ook in haar geheel. Het is dus duidelijk dat Dendermonde de facto voor een burgemeester gekozen heeft. Op de tweede plaats eindigde uittredend eerste schepen Petrus Verhelst met 'slechts' 2.395 stemmen. Ander opvallend gegeven is de score van de als onafhankelijke kandiderende Wiemeersch. Met 1.770 stemmen vanop de 26ste plaats zette hij zichzelf weer op de politieke map.

Bij de PVV en BSP zijn het vooral de kopmannen die een zeer goede score neerzetten, zeker in vergelijking met de rest van de lijst. Frans Verberckmoes scoorde 2.157 stemmen, een pak meer dan De Batselier ondanks het feit dat de PVV globaal een slechter resultaat behaalde. De Batselier kon 1.290 voorkeurstemmen achter zijn naam krijgen, zo'n 400 meer dan de tweede. Daarbij moet wel rekening gehouden worden dat de BSP-kiezer procentueel bekeken meer een lijststem uitbracht dan de kiezers van de andere klassieke partijen. Dat wordt ook duidelijk wanneer we de verhoudingen bekijken. Ruim 21% van de BSP-stemmen waren lijststemmen. Bij de communisten was dat zelfs 24%. Ter vergelijking: bij de CVP was dat iets meer dan 4% terwijl dat aantal bij de PVV en VU opliep tot ongeveer 9% en 12%. Bij de VU was er niemand die de grens van 1.000 overschreed. Yvan Van Hese, de tweede op de lijst, behaalde de topscore met 839 voorkeurstemmen. De KP scoorde in het algemeen pover en dat weerspiegelde zich ook in de voorkeurstemmen. Slechts drie personen

haalden meer dan 100 stemmen. Globaal genomen waren 90% van de uitgebrachte stemmen voorkeurstemmen. Dat uitte zich ook in een groter aantal kandidaten die buiten de nuttige volgorde verkozen werden. Was dat in 1972 al 44,86% van de raadsleden, zes jaar later steeg hun aantal naar 57,14%. Uiteraard speelt de fusie hier een grote rol. Kiezers trachtten veeleer kandidaten uit de eigen gemeente aan te duiden en gaan daar dan ook actief naar op zoek.

Het bestuur van de stad lag na 1976 dus opnieuw alleen in de handen van de CVP. Gezien zijn stemmenaantal stond het niet ter discussie dat Albert Cool een vervolg zou breien aan zijn burgemeesterschap. Heel anders ging het eraan toe bij de verdeling van de schepenmandaten (Voorpost, 1976, 5 november). Door de fusie moesten een aantal knopen doorgelicht worden: moest elke deelgemeente een schepen krijgen? Wat te doen met de uittreedende schepen uit Dendermonde en de deelgemeenten? Ook de standenverdeling speelde een rol, net als de onverwachte scores van enkele kandidaten. Een oplossing werd gevonden in wat men gedeelde schepenmandaten noemt. De uiteindelijke verdeling gebeurde, net als de verdeling van de raadsleden, op basis van geografische spreiding. Zo beschikten Sint-Gillis en Grembergen over 1,5 schepen, Baasrode over een halve enz. Die verdeling was pas rond in november na wekenlange onduidelijkheid. Het toont duidelijk de weerslag van de fusies op de Dendermondse politiek. Ook nu mochten de deelgemeenten zelf bepalen wie het ambt bekleedde, hoewel globaal genomen er wel een verdeling tussen de verschillende standen moest zijn. De uiteindelijke schepenen werden Petrus Verhelst (Sint-Gillis), Hubert Maes (Sint-Gillis), Luc Wiemeersch (Dendermonde), Jozef Lambrecht (Oudegem), Maurits Dierick (Grembergen), Clement Leybaert (Baasrode) en Désiré Van Hoorde (Appels). Die laatste twee, beiden meer dan 25 jaar actief, werden in januari 1979 vervangen door respectievelijk Alfons Hermans uit Baasrode en Roger De Bonte uit Grembergen. Om de geografische spreiding te eerbiedigen werd ook de afspraak gemaakt dat indien een schepen zijn mandaat om welke reden dan ook moet afstaan, zijn opvolger uit dezelfde entiteit kwam. Schoonaarde en Mespelare hebben dus geen schepenen. Ook in de gemeenteraad zijn ze niet vertegenwoordigd, hoewel oud-burgemeester van Mespelare Van Den Hooff wel verkozen was. Hij besloot echter om zijn familielid Basiel Poppe uit Appels niet in de weg te staan.

Ongeveer één derde van de raad bestaat uit politieke nieuwkomers. Er zijn vijf vrouwelijke raadsleden. Wat meteen in het oog springt is het groot aantal zetels dat Grembergen wist te behalen: negen in totaal. Dat staat in schril contrast met Mespelare, Oudegem en Schoonaarde, die elk maar één gekozene hebben. Tijdens de legislatuur doken in de lokale pers regelmatig geruchten op over interne verdeeldheid binnen het schepencollege. Op zich is dat niet vreemd. Iedere schepen leefde nog voort in zijn deelgemeente. Daar moesten ook de stemmen gehaald worden, met als logisch gevolg dat verschillende schepenen zich gingen opwerpen als verdediger van de specifieke gemeentelijke belangen binnen het Dendermondse college.

2.4.2. De verkiezing van 10 oktober 1982

Tijdens de voorbije legislatuur profileerde de (B)SP zich onder leiding van De Batselier als krachtige oppositiepartij, die een geheel nieuwe stijl hanteerde. Voor het eerst vonden er onderbouwde interpellaties plaats, gebaseerd op ondersteunend cijfermateriaal, verslagen van interpellaties werden op voorhand aan de pers gegeven, er werd gehamerd op de noodzaak aan langetermijnplanningen, recht op informatie, adviesraden en een 'propere' politiek (Hellinck, 2010, p.104). De BSP verweet het schepencollege een stel potentaten te zijn die *"ieder voor zich, op hun vroegere deelgemeenten, de scepter willen zwaaien."* (SP-propaganda, 1982). Dat hij daarmee geregeld in de clinch ging met Cool moet niet verbazen. Als volksmens was Cool bijzonder geliefd, maar intellectueel kon hij onmogelijk opboksen tegen De Batselier. Dat was althans het oordeel van verschillende betrokkenen. Ook de VU had met Ferdy Willems een hardwerkend gemeenteraadslid in huis gehaald die zich liet opmerken door zijn dossierkennis. Net als De Batselier nam Willems een harde positie in tegen Cool, die hij een ondemocratische houding toedichtte (De Voorpost, 1977, 28 juni).

Ook in 1982 werden een aantal gesprekken gevoerd tussen de oppositiepartijen om een kartellijst samen te stellen, aangevoerd door een neutrale kopman (Voorpost, 1982, 12 november). Dat idee liep spaak door tegenstand van zowel de PVV als de SP. Drijvende kracht achter het idee was de VU, meer bepaald Ferdy Willems. Met het scenario uit 1958 in het achterhoofd, toen het socialistisch-liberaal kartel er helemaal niet in slaagde de CVP-meerderheid te breken, bestond er nog heel wat koudwatervrees bij de partijen.

Ook nu namen vijf partijen deel: CVP, SP, VU, PVV en Vlaams Blok. Het VB presenteerde als enige partij een onvolledige lijst met slechts één kandidaat: Erwin Snel. Van een partijwerking of campagne was helemaal geen sprake. Voor de verkiezingen nam Snel de propaganda van de stad Antwerpen over, waarbij hij de stadsnaam telkens door Dendermonde verving. Onnodig te zeggen dat dit leidde tot een merkwaardig resultaat waarin de uitbreiding van de (onbestaande) haven van Dendermonde aan bod kwam. De KP kwam niet meer op onder eigen vlag. Wel stonden er vijf communisten op de Open SP-lijst. Zij kregen plaats 8, 15, 21, 23 en 29 toegewezen. De teleurstellende resultaten bij vorige verkiezingen alsook de nieuwe linkse koers onder De Batselier dreef de communisten in de armen van de SP. De SP-lijst werd uiteraard door De Batselier getrokken, met in zijn navolging Ivan Verleyen en Frans Vermeir. Opvallend was de aanwezigheid van Herman Brants als lijstduwer. De plooiën tussen de oude garde en de jonge generatie waren op die manier (deels) gladgestreken. Opnieuw bleven Appels, Schoonaarde en Mespelare als potentieel stemmengebied grotendeels onontgonnen bij de SP.

De VU bleef trouw aan haar kopman Herman Burghgrave. Ferdy Willems, die zich als duchtig oppositielid ontpopte, stond pas op de 17de plaats. Dat had weinig met interne stubbelingen te maken. Als VU-voorzitter wenste hij immers geen voortrekkersrol te spelen (Waegeman, 2010, 5 april). Maar het opvallendste aan de VU-lijst is zonder twijfel de vrouwelijke vertegenwoordiging. De partij wist 15 vrouwelijke kandidaten te verzamelen, wat toen ongezien was. De hun toegewezen plaatsen nuanceren echter de euforie. De eerste vrouw stond pas op de zesde plaats. Uittredend raadslid Lutgarde De Beul stond op de achtste plaats.

De PVV schoof opnieuw Frans Verberckmoes naar voren als lijsttrekker. De vijfde plaats is gereserveerd voor opkomende politicus Marc Verwilghen, die vooral dankzij zijn klinkende naam aanspraak kon maken op een hoge plaats – vader Robert Vewilghen speelde voor de fusie een belangrijke rol in de liberale beweging in Dendermonde. Net als bij de vorige verkiezingen werd hier een verdeling per deelgemeente gemaakt die nadien ingevuld werd. Opvallend is wel dat alle partijen hun kandidaten wat meer lijken te spreiden inzake geografische afkomst: er zijn minder ‘blokken’ op de lijsten te bespeuren.

Bij de CVP trok burgemeester Albert Cool opnieuw de lijst. Uitreddende schepenen Luc Wiemeersch, Petrus Verhelst en Jozef Lambrecht kwamen niet meer op. Ook oud-schepenen Clement Leybaert en een heleboel ervaren raadsleden zoals Marcel De Gendt, Valère Onselaere en Basiel Poppe zeiden de politiek vaarwel. De CVP speelde dus heel wat ervaring kwijt. In de plaats trad echter een geheel nieuwe generatie naar voren met Maurits Dierick, Alfons Hermans, Jan Van Damme, Patrick Meulebroeck, Thérèse Van Gucht etc.

De CVP verloor de verkiezingen. Toch haalden ze nog 47,52%, wat hen een nipte meerderheid van 18 zetels opleverde. Die pyrrusoverwinning had ze vooral te danken aan de massale voorkeurstemmen van Hermans en Dierick. Die laatste sprong met 3.660 stemmen zelfs over burgemeester Albert Cool heen, die meer dan 2.000 voorkeurstemmen verloor. De echte winnaars waren de socialisten. Het ‘keihard oppositievoeren’ had duidelijk vruchten afgeworpen want de partij steeg met 5,42% naar 23,67% wat hen twee extra zetel opleverde. Dat lijkt vooral te danken aan de populariteit van Norbert De Batselier die 3.336 stemmen haalde, opnieuw in een partij die minstens dubbel zoveel lijststemmen heeft als de andere partijen. Ongeveer 20% van de socialistische kiezer stipte enkel de lijst aan. De Batselier prijkte met zijn score eenzaam aan de top. Geen enkele andere socialistische kandidaat haalde meer dan 1.000 stemmen. De communistische kandidaten op de lijst behaalden samen 650 stemmen, waarmee ze 106 stemmen minder behaalden dan in 1976 toen ze nog met een aparte lijst opkwamen. De VU daalde naar 12,95%, met behoud van haar vier zetels. Die daling is hoogstwaarschijnlijk toe te schrijven aan de nationale dalende tendens van de VU. De PVV kreeg de derde zetel die de CVP verloor doordat de liberale partij steeg van 13,55% naar 15,05%. Toch kon Verberckmoes die stijging niet persoonlijk verzilveren. Hij kreeg bijna 400 stemmen minder, maar scoort met 1.670 nog een heel stuk beter dan de overige kandidaten. In tegenstelling tot 1976 werd bij de andere partijen ook minder op personen gestemd.

De krappe meerderheid voor de CVP leidde ertoe dat ze voor de eerste keer in de naoorlogse geschiedenis een coalitiepartner moest zoeken. Vrijwel onmiddellijk werden onderhandelingen opgestart met de PVV. Vier dagen na de verkiezingen, op 14 oktober 1982, was het bestuursakkoord getekend. De PVV kreeg de 4de schepenen met als portefeuille financiën plus één lid in de OCMW-raad. Beide partijen gaan ook de verbintenis aan om in 1988 uitsluitend met elkaar te onderhandelen indien geen van beiden een absolute meerderheid behaalt. Vanuit de onderbuik van de PVV weerklonk gemor op de magere onderhandelingsresultaten. Op basis van haar score zou ze inderdaad recht

hebben gehad op minstens twee mandaten. Dat ze zich evenwel snel akkoord verklaarde met het voorstel van de CVP kan verklaard worden vanuit de drang die er bestond om mee te regeren. Bovendien bestond er binnen de PVV een zekere vrees dat de CVP alsnog een andere partner zou kiezen indien ze te veeleisend zouden zijn.

Voor het PVV - schepenambt stelden zich drie personen kandidaat: Marcel Borms, Marc Verwilghen en Willy De Cock. Deze laatste trok op het einde zijn kandidatuur in. Borms won de interne verkiezingen met een ruime meerderheid van 39 tegen 7 stemmen. Bij de CVP moest naast de verdeling van de schepenmandaten ook nog een andere knoop doorgemaakt worden. Er was een 'probleem' ontstaan doordat Dierick met zijn score over Cool was gesprongen. *"In principe is dat een duidelijk signaal van de kiezer voor een wissel van de wacht. Ik was echter niet naar de verkiezingen getrokken om burgemeester te worden. Onderling hebben we dan ook een akkoord bereikt waardoor Cool nog twee jaar mocht blijven zitten, maar daarna zijn ambt moest neerleggen"*, aldus Dierick (Waegeman, 2010, 19 april). Voor de CVP moet nog uitgemaakt worden wie als schepen mag zetelen. Net zoals zes jaar geleden moest daarbij een evenwicht gezocht worden tussen het aantal voorkeurstemmen en de geografische spreiding. Voor zowel Albert Cool, Maurits Dierick en Alfons Hermans was er geen probleem. Zij behaalden de hoogste scores en kwamen uit drie verschillende deelgemeenten. Ook de Sint-Gillenaar en uittredend schepen Hubert Maes scoorde vanop de tweede plaats zeer goed. Wanneer we de samenstelling van het schepencollege bekijken, dan zien we naast bovengenoemde kandidaten ook Patrick Meulebroek opduiken. Hij behaalde een behoorlijke 1.174 stemmen en werd daarmee de schepen die Dendermonde vertegenwoordigde. Voor Oudegem mocht Patrick Van Cauteren, een 22-jarige student, in het schepencollege zitten. Ook Therèse Van Gucht uit Sint-Gillis, die als lijstduwer de zesde meeste aantal stemmen kreeg, mocht zetelen. Hiermee vallen Mespelare en Schoonaarde opnieuw uit de boot bij de schepenverdeling. Schoonaarde is wel vertegenwoordigd in de raad.

In de gemeenteraad was er sprake van een grondige vernieuwing: 18 van de 35 raadsleden waren nieuwkomers, vooral afkomstig uit de CVP-stal. Net als in 1976 viel ook in 1982 de grote vertegenwoordiging van Grembergen op: met acht raadsleden is de deelgemeente het best vertegenwoordigd, na Dendermonde. Appels en Schoonaarde scoren het laagst, met elk twee raadleden terwijl Baasrode er drie heeft. Mespelare is opnieuw niet vertegenwoordigd in de raad.

Met een jaar vertraging nam Dierick in november 1986 de burgemeesterssjerp van Cool over. Die had het moeilijk om zijn positie als burgemeester op te geven. In ruil eiste Cool dat zijn zoon Arthur het OCMW-voorzitterschap kreeg, wat na enig overleg dan ook gebeurde. De wissel zorgde uiteraard ook voor een verschuiving binnen het schepencollege. Om het simpel te houden schoven alle schepenen één plaats op naar voren. Nieuwe naam binnen het schepencollege was Jan Van Damme, die door het politiek succes van dorpsgenoot Dierick voorheen geen schepen kon worden. Nadat Dierick burgemeester was geworden kwam er een mandaat vrij voor Grembergen. Zijn eedaflegging werd wel door één meerderheidslid niet gesteund, zo bleek uit de stemming. Ook de bevoegdheden werden

deels verschoven, met uitzondering van Marcel Borms en Thérèse Van Gucht die al hun bevoegdheden behielden. Vanuit de oppositiebanken klonk heel wat kritiek op de bevoegdheden die de burgemeester voor zichzelf had voorbehouden. Zo ging Dierick als burgemeester nog steeds over Openbare Werken en Landbouw.

2.4.3. De verkiezing van 9 oktober 1988

Net zoals in de vorige legislatuur werd ook nu de meerderheid het vuur aan de schenen gelegd door oppositiepartijen VU en BSP. Beschuldigingen van politieke benoemingen, kritiek op dure prestigeprojecten en de arrogante houding van bepaalde meerderheidsleden kwamen regelmatig terug.

We zien dat in 1988 Agalev voor de eerste keer deelnam aan de gemeenteraadsverkiezingen. Vanuit de VU, meer bepaald Ferdie Willems, kwam een bod om in kartel naar de verkiezingen te trekken. De enige voorstander binnen Agalev was Robert Vermeersch, maar die kon zijn medepartijgenoten niet overtuigen. Acht kandidaten presenteerden zich onder leiding van Bert Deryck aan de kiezer met als thema's verkeersveiligheid, inspraak van de bevolking en propere politiek. Het Vlaams Blok kwam opnieuw op met vijf kandidaten, ditmaal zonder Erwin Snel. Het is duidelijk dat de lijstvorming, net als bij Agalev, moeizaam verliep: de partij was nog niet goed gekend. Bovendien bleek het niet evident om zich als kandidaat voor het VB te uitten. De kandidaten waren afkomstig uit Grembergen en Dendermonde. Het Vlaams Blok trad vooral met nationale thema's naar buiten: een onafhankelijk Vlaanderen voor gezonde gemeenten, werk in eigen streek, veiligheid etc. Een budget om lokale propaganda te voeren was er niet.

De Batselier, die op dat moment staatssecretaris was in de regering Martens-VIII, trok opnieuw de lijst met na hem Ivan Verleven. Opvallend is dat de derde en vijfde plaats toegewezen werden aan respectievelijk Henny De Baets en Luc Van Gasse. Beiden stonden in 1982 op een niet-verkiesbare plaats en vervulden ook geen mandaat de afgelopen zes jaar. Zij kunnen beschouwd worden als de nieuwe generatie binnen de SP. Lijstduwer is opnieuw oud-gediende Herman Brants. Met Marc Willems op de 15de plaats bevatte de SP-lijst nog één communist. Normaal had de SP vijf plaatsen gereserveerd voor de communisten, op voorwaarde dat ze vijf kandidaten konden verzamelen, elk afkomstig uit een verschillende deelgemeenten en één ervan moest een vrouw zijn. Omdat ze hierin niet slaagden, kregen ze slechts één plaats aangeboden. Qua geografische spreiding zijn Schoonaarde, Mespelare en Appels het slechtst vertegenwoordigd op de lijst – net zoals de voorbije verkiezingen. De SP hamert opnieuw – dat doet ze reeds sinds 1976 – op meer inspraak voor de burger: adviesraden, wijkraden, een ombudsman. Ook jeugdbeleid, verkeersveiligheid en belastingvermindering staat op het programma.

De VU zette haar vier uittreedende raadsleden vooraan: Herman Burghgrave, Herman Van den Abbeele, Lutgarde De Beul en Ferdie Willems. De meeste kandidaten kwamen respectievelijk uit Dendermonde, Grembergen en Baasrode. Schoonaarde had er twee, Mespelare, Sint-Gillis en

Oudegem slechts één. Dat was een opvallend verschil met 1982, waar er een evenwichtigere verdeling was tussen de gemeenten bij de VU. Met 12 vrouwen op de lijst kon de VU haar stunt van 1982 niet herhalen. Uiteraard speelden electorale motieven mee. De vrouwen waren moeilijk te vinden en bovendien brachten zij weinig stemmen met zich mee. Ook in 1988 bleef Verberckmoes bij de PVV op kop staan. Op de tweede plaats staat uittredend schepen Marcel Borms, gevolgd door Marc Verwilghen. De eerste vrouw verschijnt pas op de zesde plaats, wat de laagste plaats is van alle deelnemende lijsten.

Uittredend burgemeester Maurits Dierick voerde de CVP-lijst aan. Op de tweede plaats stond Alfons Hermans en na hem de rest van het uittredend schepencollege. Eerste schepen Hubert Maes zei de politiek vaarwel. Hij stond in 1982 nog op de tweede plaats. Mariette Buysse nam de rol van lijstduwer op zich. Een intern CVP-document geeft goed inzicht in de criteria die bij de lijstvorming gehanteerd worden: zo moesten er minstens 1/5de vrouwen en 1/3de jongeren op de lijst staan, gespreid over de verschillende deelgemeenten. Het document heeft het ook over de noodzaak om bijzondere aandacht te besteden aan middenstandskandidaten. Per deelgemeente wordt ook een opsomming gemaakt van criteria waaraan ze moeten voldoen qua lijstinvulling.

De hele verkiezingsperiode stond deels in het teken van de Grembergse 'visputtenaffaire'. VU-raadslid Willems diende een klacht in tegen burgemeester Dierick en een ambtenaar omdat er onregelmatigheden zouden gebeurd zijn bij het verlenen van een bouwvergunning in een Grembergs natuurreserveaat (Het Volk, 1991, 28 februari). De gerechtelijke procedure startte begin 1988, maar het duurde tot 1991 vooraleer Dierick definitief buiten vervolging werd gesteld. Toch minimaliseert Dierick zelf de invloed van deze rechtzaak op de verkiezingen (Waegeman, 2010, 19 april). De uitslag gaf aan dat zijn figuur verre van beschadigd was door de affaire.

Voor Agalev noch voor het VB bleek 1988 het jaar van de grote doorbraak. Agalev kwam binnen op 3,86%, waarmee ze het toch beter deed dan het VB, dat met 1,80% slechts 0,97% steeg tegenover 1982. De CVP verloor 1,14%, maar won er desalniettemin een negentiende zetel bij. De PVV bleef ter plaatse trappelen. De VU daalde voor de derde maal op rij. Ze verloor ruim twee procent, wat resulteerde in het verlies van een zetel. De Vlaams-nationalisten strandden op 10,94%. Ook de SP zakte met 1,76% en komt uit op 21,91%, met behoud van haar acht zetels.

De uitslag van de CVP kan op verschillende manieren geïnterpreteerd worden. In procenten verloor ze, maar desalniettemin kon ze toch een extra zetel in de wacht slepen. De resultaten van uittredend burgemeester Dierick en schepen Alfons Hermans waren niet voor interpretatie vatbaar. Beiden konden bogen op een ruime aanhang bij de bevolking. Ze wisten respectievelijk 4.977 en 4.577 voorkeurstemmen bijeen te sprokkelen, wat voor zowel Dierick als Hermans een stijging van minstens 1.000 voorkeurstemmen betekende. Opvallend is ook dat Arthur Cool met zijn 2.436 voorkeurstemmen één van de betere scores neerzette. Naar alle waarschijnlijkheid dankt hij die aan zijn afkomst, als zoon van oud-burgemeester Albert Cool. Ook Patrick Meulebroek scoorde ditmaal

zeer goed, zeker ten opzichte van 1982. Zijn score is meer dan het dubbele uit 1982. Globaal gezien blijft de CVP koploper inzake hoogst aantal voorkeurstemmen. In de top tien van de hoogste voorkeurstemmen staan acht CVP'ers en twee SP'ers (De Batselier en Theophiel De Cock). We zien ook dat er zeven vrouwen verkozen zijn vanop de CVP-lijst. De enige andere verkozen vrouw is SP'er Henny De Baets. Bij de PVV zien we drie zwaargewichten ontstaan. Waar vroeger Frans Verberckmoes met zijn score de andere kandidaten een eind achter zich liet, zien we dat hij in 1988 gezelschap kreeg van Marcel Borms en Marc Verwilghen. Alledrie scoren ze boven de 1.000. Toch blijkt er sleet te zitten op de figuur van Verberckmoes. Hij haalt nu ruim 400 stemmen minder dan in 1982. De figuren Borms en Verwilghen daarentegen winnen terrein.

De SP had met De Batselier een politicus met nationale uitstraling in huis, dat zich evenwel niet helemaal vertaalde naar een winst voor de SP. Wel scoorde De Batselier individueel 3.864 stemmen, een stijging van meer dan 500 stemmen tegenover 1982. Hij blijft daarmee met lengten voorsprong de populairste SP'er, al mag de score van Ivan Verleyen en Theofiel De Cock ook vermeld worden. Beide slagen er als enige in de kaap van 1.000 voorkeurstemmen te overschrijden. Ter vergelijking: in 1982 slaagde enkel De Batselier daarin. Globaal gezien had men bij de SP toch meer verwacht, zeker omdat De Batselier nationaal een prominente positie bekleedde.

Ferdij Willems ontpopte zich bij de VU dan weer tot dé sterke figuur. Zijn 1.320 voorkeurstemmen betekenen meer dan een verdubbeling tegenover 1982. Die score haalt hij hoogstwaarschijnlijk dankzij zijn intensief werk als gemeenteraadslid waarmee hij meerdere keren de meerderheid het vuur aan de schenen legde. Burghgrave stelde enigszins teleur als lijsttrekker. Met zijn 648 stemmen – 70 minder dan in 1982 – behaalde hij nog niet eens de helft van Willems zijn score. Door het verlies van zetels verdween Lutgarde De Beul uit de raad.

Globaal genomen viel er opnieuw een daling op te tekenen inzake gebruik van voorkeurstemmen van 86,90% naar 85,70%. Die daling was vooral het gevolg van de uitslagen van Agalev en het VB, waar meer dan de helft van de behaalde stemmen lijststemmen waren. Van de klassieke partijen scoorde ook nu de SP het meest aantal lijststemmen terwijl de CVP vooral voorkeurstemmen kreeg.

Met 19 zetels besloot de CVP alleen te besturen, mede onder druk vanuit het nationale partijbestuur die vonden dat de CVP haar mogelijkheid om alleen te besturen moest benutten. Dierick werd opnieuw burgemeester met Hermans als eerste schepen. Gezien hun scores kon dat moeilijk anders. Toch liep de spanning tussen beide figuren op. Hermans eiste als eerste schepen het departement Openbare Werken op. Dierick weigerde daarop in te gaan, met als resultaat dat Hermans op zijn beurt de benoemingsvoordracht van Dierick niet ondertekende. Zijn verzet bleek een maat voor niets te zijn want Dierick had zich bij de rest van de schepenen reeds verzekerd van steun voor zijn beslissing. Volgens Hermans wou Dierick dat departement niet afstaan omdat hij schrik had voor concurrentie (Waegeman, 2010, 15 april). Met slechts enkele honderden stemmen verschil is het niet onlogisch om te vermoeden dat Dierick graag zijn politieke concurrent wat op afstand houdt. De toenmalige

burgemeester zelf zegt dat hij op uitdrukkelijke vraag van de andere schepen het departement zelf zou beheren. Hermans zag Openbare Werken vooral als een vorm van professioneel dienstbetoon voor zijn gemeente, aldus de oud-burgemeester. Die hele heisa zorgde voor slechte start van de nieuwe legislatuur waarbij de spanning tussen beide figuren bleef bestaan.

De schepenmandaten kwamen eerst toe aan de uittredende schepenen die opnieuw gekandideerd hadden. De overgebleven mandaten werden ingevuld door degenen met de meeste voorkeurstemmen. Uit de vorige legislatuur zien we dan ook Alfons Hermans (Baasrode), Patrick Meulebroek (Dendermonde), Patrick Van Cauteren (Oudegem), Thérèse Van Gucht (Sint-Gillis) en Jan Van Damme (Grembergen) opnieuw aantreden. Nieuwkomers binnen het college zijn Mariette Buyse (Dendermonde) die als lijstduwster 1.237 stemmen behaalde. Als laatste schepen wordt Annie Van den Berghe (Schoonaarde) aangeduid, die 1.105 stemmen achter haar naam kreeg. De samenstelling op zich is reeds een primeur. Drie van de zeven schepen zijn vrouwen, wat nog nooit eerder gebeurde. Arthur Cool bleef OCMW-voorzitter. Alle deelgemeenten behalve Mespelare en Appels zijn vertegenwoordigd in het schepencollege. Dendermonde –centrum en Grembergen hebben er elk twee. Appels is wel vertegenwoordigd in de figuur van Arthur Cool.

De benoeming van Dierick werd door toenmalig minister van Binnenlandse Zaken Louis Tobback steeds vooruitgeschoven wegens de rechtzaak omtrent de visputten. Pas na 4 april 1989, toen de Dendermondse raadkamer hem vrijsprak¹², werd Dierick officieel benoemd (Voorpost, 1989, 7 april).

De verhouding tussen Dierick en Hermans liep in 1991 opnieuw mank. Het dossier over de panoramische lift in het stadhuis was voor Hermans de spreekwoordelijke druppel. Hermans voelde aan dat de meerderheid niet vooruit wenste te gaan in het dossier (Waegeman, 2010, 15 april). Het hele dossier leidde tot het verval van de meerderheid. ‘Het schepencollege vergaderde apart zonder Hermans, hij werd doodgezwegen’, aldus burgemeester Dierick (2010, 19 april) die de beschuldigingen van Hermans als zou de CVP-meerderheid hem tegengewerkt hebben ten stelligste ontkent. *“We hadden nu eenmaal goedkeuring nodig van Landschappen en Monumenten¹³ omdat het stadhuis een geklasseerd gebouw is. Bovendien duurt zo’n procedure jaren, terwijl Hermans dacht dat we hem die lift niet gunden”*, verklaart Dierick zelf.

Hermans stapt in december 1991 uit de meerderheid, maar bleef in het schepencollege zetelen. Op dat moment had de CVP nog 18 zetels en hoefde ze zich geen zorgen te maken. Wanneer raadslid Willy eekhoudt (CVP) echter overleed en in maart 1992 vervangen werd door Pierre Cleemput, een aanhanger van Hermans, verloor de CVP haar meerderheid. De CVP vond haar vroegere coalitiepartner bereid om de meerderheid te ‘depanneren’. In ruil daarvoor mocht de PVV opnieuw de schepen van Financiën leveren. Hierdoor kwam de meerderheid nu op 22 zetels te staan. Hermans

¹² De zaak kwam ook nog voor de Kamer van Inbeschuldigingstelling bij het Hof van Beroep in Gent, die hem eveneens buiten vervolging stelde, net als het Hof Van Cassatie. De hele procedure werd in maart 1991 afgerond en nam meer dan drie jaar in beslag.

¹³ Nu heet de dienst Onroerend Erfgoed

was echter niet zinnens zijn schepenzetel vrijwillig af te staan, met als gevolg dat zijn bevoegdheden grotendeels werden afgenomen. Er moest dus een CVP'er baan ruimen voor Marcel Borms (PVV), die vanuit zijn partij was aangeduid om opnieuw dat mandaat te bekleden. Het was Patrick Van Cauteren die uiteindelijk week voor Borms. In het nieuwe bestuursakkoord stond ook een passage waaruit blijkt dat beide partners de intentie hebben om ook na 1994 verder te besturen. Zover zal het echter niet komen.

2.4.4. De verkiezing van 9 oktober 1994

Dankzij de opkomst van het Inzet 2000-project zullen de verkiezingen in Dendermonde in 1994 historisch worden. Inzet was een bundeling van de SP, VU en enkele onafhankelijken. Samen trachtten ze te bereiken waar geen van hen de voorbije jaren afzonderlijk in slaagden, namelijk het breken van de CVP-meerderheid. Het project werd in gang gezet door mensen als Ferdy Willems, Luc Van Gasse, Alfons Hermans, Jo De Bock, Ivan Verleyen en Norbert De Batselier. Het doembeeld van eeuwige oppositie deed de verschillende partijen hoe langer hoe meer bewust worden van de noodzaak om uit de eigen ivoren toren te kruipen. De eerste, aftastende gesprekken begonnen in het midden van de legislatuur 1989 – 1995 en leidden vrij vlot tot het ontstaan van de Inzet-lijst. Zelfs op gebied van de lijstvorming – toch een heikel punt, zeker wanneer de lijst uit verschillende partijen bestaat – waren er geen noemenswaardige problemen, aldus diverse betrokkenen. De lijst werd op 1 februari 1994 aan het publiek voorgesteld. Inzet hamerde vooral op de introductie van een nieuwe politieke cultuur in Dendermonde met als kernwoorden management, deontologie en professionalisme. Daarnaast moest Dendermonde opnieuw een nette en aantrekkelijke stad worden, met onder andere een nieuw verkeerscirculatieplan en een cultureel centrum. Norbert De Batselier (SP) stelde zich als lijsttrekker onmiddellijk kandidaat-burgemeester. Op de tweede plaats stond oud-CVP'er Alfons Hermans (Christen-Democraat) en op nummer drie Ferdy Willems (VU). Die laatste had binnen zijn partij met heel wat scepsis af te rekenen. Dat Willems op de derde plaats stond, moest vertrouwen inboezemen. Op de lijst stonden 15 SP'ers, 7 Christen-Democraten, 7 VU'ers en 6 onafhankelijken.

Ook Agalev werd gepolst voor een deelname aan de Inzet-lijst maar liet de kelk aan zich voorbij gaan. De partij bestempelde Inzet als oude wijn in nieuwe zakken en hekelde de onduidelijkheid van het programma (Nieuwsblad, 1994, 10 februari). Volgens Gino Bertin, lokaal actief bij Groen!, was vooral de houding van Inzet omtrent de N41¹⁴ een breekpunt. Terwijl Agalev dat afkeurde, was Inzet daar wel voor te vinden, waarop Agalev besloot opnieuw zelf naar de kiezer te trekken. Maar ook druk van bovenaf zorgde voor een afwijzing van het kartel. In de Vlaamse Raad voerde Agalev oppositie tegen De Batselier. Indien ze er lokaal mee zouden samenwerken getuigde dat niet van een consequente houding, volgens de nationale partijleiding.

¹⁴ De N41 is een dossier dat jarenlang, zo niet decennia aansleept in Dendermonde. De baan verbindt Sint-Niklaas met Dendermonde. Oorspronkelijk zou die doorgetrokken moeten worden tot Aalst, wat de verkeerscirculatie in Dendermonde ten goede moet komen maar dat ten koste zou gaan van heel wat natuurgebied. Vandaag ligt de N41 er nog steeds niet.

De CVP, bij monde van burgemeester Dierick, beschouwde Inzet als “een groepje misnoegden die rioolpolitiek bedrijven” (Gazet Van Antwerpen, 1994, 3 februari). De CVP stuitte naar aanloop van de verkiezingen ook op een aantal interne problemen. Vooral de positie van Dierick stond onder druk. Net als in 1988 werd Dierick tijdens de aanloop naar de verkiezingen voor de rechtbank gedaagd. In juni 1994 moest Dierick voor de correctionele rechtbank verschijnen wegens valsheid in geschrifte en belangenvermenging. Dat was de uitloper van een onderzoek dat ingesteld werd na een klacht van Hermans bij de gouverneur wegens problemen met het toewijzen van een opdracht voor het onderhoud van groenvoorzieningen. Die zouden voor een veel te hoge prijs naar een aannemer uit Hamme gegaan zijn. Hermans beschuldigde Dierick van corruptie. In juni 1994 besloot het nationaal partijbestuur een speciale commissie van CVP-parlementsleden op te richten die het probleem met de lijst in Dendermonde moet oplossen. Toenmalig voorzitter Johan Van Hecke eiste – onder het motto van de ‘propere handencampagne’ – dat Dierick een stap achteruit zou zetten (Het Nieuwsblad, 1994, 22 juli). Ook het ACW sprak zich uit voor een lijst zonder Dierick. Een compromis werd uiteindelijk gevonden in de formule waarbij Dierick lijstduwer wordt, maar zichzelf wel nog als kandidaat-burgemeester voor zijn partij profileert (Het Volk, 1994, 24 september).

Bij de VLD volgde een wissel van de macht. Frans Verbeckmoes, decennialang het uithangbord van de liberalen, deed een stap terug. Zijn zoon Kris Verberckmoes werd lijstduwer terwijl Marc Verwilghen de lijst aanvoerde. Schepen Marcel Borms stond op de tweede plaats raadslid Ludo Van Wezer op de derde. De wissel van Verberckmoes naar Verwilghen ging niet gepaard met een grote strijd binnen de partij. Verwilghen had in de liberale partij zijn naam mee en toonde ook het meest ambitie.

Het Vlaams Blok slaagde er opnieuw niet in om een volledige lijst te presenteren. Net als bij Agalev was er wel sprake van een grondige vernieuwing. Slechts één kandidaat uit 1988 deed mee. Lijsttrekker werd Christiaan Meyers. Geen politiek beest maar wel een consensuskandidaat. Verschillende leden stelden zich immers kandidaat om de lijst te trekken, waaronder Etienne Annemans en Stefaan Van Gucht. Om de interne strijd te beslechten schoof men Meyers naar voren. De lijstsamenstelling was geen eenvoudige karwei. Criteria als geografische spreiding of vrouwelijke vertegenwoordiging waren van ondergeschikt belang. Zoals vermeld was de grootste zorg immers voldoende kandidaten verzamelen. Daarnaast doken er nog twee kleine partijen op: Waardig Ouder Worden (WOW) met als boegbeeld Willi Walraevens, een man van CVP-signatuur en Nationaal Front, een tweemansgroepering die een tweetalige campagne voerde. Beiden waren marginale fenomenen binnen de Dendermondse politiek.

Inzet haalde een absolute meerderheid van de zetels, tegen alle verwachtingen in. Met 45,80% hadden ze immers genoeg voor 18 zetels. Daarmee werd de droom van sommigen werkelijkheid: de CVP zat in de oppositie. De score van De Batselier is met 7.325 voorkeurstemmen een tot op vandaag ongeëvenaard record, net zoals de score van Hermans trouwens, die 6.408

voorkeurstemmen kreeg. De kiezer strafte Hermans dus helemaal niet af voor zijn houding in het uittreidend college. Willems haalde vanop de derde plaat 'slechts' 1.594 stemmen. Dat bewijst nogmaals het belang van de tandem De Batselier – Hermans, althans op electoraal vlak. Het ontbreken van één van beide figuren had nooit geleid tot zo'n overwinning. De CVP moest zich tevreden stellen met 10 zetels of 31,45%, een verlies van 14,93%. Geen enkel kopstuk kon zijn of haar persoonlijk resultaat van 1988 evenaren. Wie wel goed scoorde was uittreidend burgemeester Dierick. Vanop de lijstduwersplaats kreeg hij 3.813 stemmen achter zijn naam, wat meteen goed is voor de eerste plaats bij de CVP. De VLD deelde ook in de klappen en verloor één zetel, of een verlies van 2,82%. Verwilghen zette persoonlijk wel een goed resultaat neer: 1.262 voorkeurstemmen. Uittreidend schepen Borms behaalde maar de helft van Verwilghen zijn stemmenaantal. Verberckmoes kon als lijstduwer 372 stemmen binnenrijven, wat nog goed was voor het vierde hoogste aantal.

Het Vlaams Blok klom tot 5,62%, waardoor ze haar eerste zetel in Dendermonde in de wacht sleepte en op een zucht van een tweede zetel strandde. Binnen het VB had men toch wat meer verwacht, maar besepte men dat er moeilijk op te boksen viel tegen zowel CVP als Inzet. Agalev daalde naar 3,06%. WOW en NF haalden respectievelijk 1,51% en 0,28%.

Voor de derde keer op rij zien we een daling van het globale aantal voorkeurstemmen. Dit kan net zoals in 1988 verklaard worden door het groter aandeel van het VB en Agalev. Bovendien gaven kiezers ook aan NF en WOW relatief veel lijststemmen. Maar ook de VLD had meer dan 20% lijststemmen. Opnieuw zien we dat de CVP-kiezers het meest hun voorkeurstem hanteren.

Theoretisch zou Inzet alleen kunnen besturen, maar daar werd snel van afgestapt. Een afwezigheid in eigen rangen zou al tot een blokkering kunnen leiden. Bovendien moest men rekening houden met de onvoorspelbare factor-Hermans. Zelfs Jan Lenssens (CVP) waarschuwde De Batselier voor potentiële problemen met Hermans (Hellinck, 2010, p. 352). Om met een comfortabele meerderheid te kunnen besturen, richtte De Batselier zich tot de PVV en meer bepaald Marc Verwilghen, met wie hij reeds voor de verkiezingen gesprekken voerde over een coalitie. Die stemde toe na intern overleg, maar vroeg twee schepenmandaten in de plaats van één. De Batselier aanvaardde dat, maar eiste wel Verwilghen op als schepen. Dat zorgde voor wrevel bij de VU. De afgesproken schepenverdeling ging uit van 4 (SP) – 2 (VU) – 2 (Onafhankelijken). Indien de VLD erbij betrokken zou worden en één zetel zou krijgen, ging dat ten koste van de SP. Maar nu bleek dat VLD twee schepenen kreeg, moest de VU één van haar zetels inleveren. De VU kon echter weinig doen dan morren en aanvaardde de beslissing ten node. De VU vaardigde Ferdie Willems af, op dat moment het uitgesproken boegbeeld. In geval van twee zetels was Burghgrave ook schepen geworden. Naast Hermans, die eerste schepen werd, had ook de Christen-Democraat Jo De Bock een schepenzetel. Voor de VLD zijn Marc Verwilghen en Marcel Borms afgevaardigd. De SP ten slotte schoof Luc Van Gasse, Marie-Anne Anseeuw en Henny De Baets naar voren. Ivan Verleyen, die gezien zijn stemmenaantal zeker aanspraak maakte op een zetel, werd gedeputeerde bij de provincie terwijl Theo Janssens (SP) OCMW-voorzitter mocht worden. De coalitiegesprekken werden louter tussen Verwilghen en De

Batselier gevoerd. Het PVV-partijbestuur moest finaal wel de knoop doorhakken maar had weinig inbreng in de gesprekken. De Batselier nam zijn mandaat pas op in juli 1995, nadat hij zijn ambt als Vlaams minister van Leefmilieu had uitgedaan. De eerste zes maanden van de legislatuur nam Alfons Hermans de taak van waarnemend burgemeester op zich.

Hoewel de coalitie ogenschijnlijk een vlotte start nam, borrelden de tegenstellingen al snel op. Zo stak het de VU dat ze nooit een tweede schepenzetel gekregen hebben. *“Het was ons nochtans beloofd”*, aldus VU'er Willems (Waegeman, 2010, 5 april). *“Ik kwam de avond van de verkiezingen thuis en ik wist dat ik er alleen voorstond. Het wantrouwen ten opzichte van De Batselier is altijd gebleven, wat niet wil zeggen dat we niet konden samenwerken.”* Maar ook de samenwerking met Hermans leidde tot spanningen, eerst over kleine triviale zaken, later over symbooldossiers. Zoals het opdoeken van de brandweer uit Baasrode, de heraanleg van de Grote Markt, de personeelsproblemen bij de toeristische dienst of de deontologische code. De situatie verslechterde nadat Hermans en De Bock een klacht wegens fraude indienden tegen Franki Hervent, hoofd van de toeristische dienst. Die diende op zijn beurt een klacht in tegen Hermans en De Bock wegens laster en eerroof. Op 17 oktober 1998 namen raadslid Marleen Bieseman en schepenen Hermans en De Bock ontslag omdat volgens hen De Batselier weigerde het dossier van Hervent grondig te laten onderzoeken. Daarop gingen ze als onafhankelijke fractie zetelen (Het Volk, 2000, 16 september). Marc Verwilghen liet in een reactie op de feiten optekenen dat *‘de schepenen zich niet kunnen verzoenen met de normale democratische werking van een bestuursmeerderheid’* (Gazet Van Antwerpen, 1998, 28 oktober). In de loop van 1999 worden de meeste bevoegdheden van de dissidente schepenen herverdeeld. De Batselier blikt in een interview uit 2000 terug op de woelige periode: *“Had ik in 1994 geweten wat ik nu wist, was ik nooit met Hermans in zee gegaan. Met die man is niet te werken. Hij staat elk debat in de weg.”* (Het Volk, 2000, 16 september).

Wanneer Verwilghen in de zomer van 1999 minister van Justitie werd, zorgde dat weeral voor problemen binnen het Dendermondse college. Wie mag er nu de nieuwe schepen leveren? Inzet vond dat die naar de VU moet gaan, VLD wenste hun zetel niet onmiddellijk af te geven. Er was ook nooit duidelijk neergeschreven wat er diende te gebeuren in zo'n situatie. Wel gold de voorwaarde bij de start van de coalitie dat de VLD een tweede zetel kreeg enkel als Verwilghen zou zetelen. En nu was Verwilghen er niet meer. Uiteindelijk ging de zetel dan toch naar VU'er Herman Van den Abbeele. Toch blijven er moeilijkheden bestaan: met zowel Verwilghen als De Batselier die op nationaal niveau actief zijn en met Willems die tot volksvertegenwoordiger verkozen wordt, bestaat de indruk vanuit de oppositie dat er geen echt beleid meer gevoerd wordt.

2.4.5. De verkiezing van 8 oktober 2000

Naar aanleiding van de verkiezingen in 2000 lag de uitbreiding van de Inzet-lijst met de VLD op tafel. Binnen de VLD was vooral Verwilghen voorstander. In november 1999 wordt echter op het VLD-partijbestuur gestemd tegen een eenheidslijst waaraan de VLD deelneemt. Dat betekent ook het einde

van Verwilghen in de lokale politiek. Een deel van zijn 'aanhanger' stapte over naar de Inzet-lijst, onder wie Luc Michiels, Christiane Van Lokeren, Tom Van Wezer en Dany Verstrepen.

Zowel bij de VU als de SP was er wel voldoende animo om met de kartelformule door te gaan. Wel werd gespeeld met het idee om de naam te veranderen naar 'Lijst van de burgemeester' of iets in de zin. De Batselier toonde zich geen voorstander en wou eerder een open SP-lijst (Hellinck, 2010, p.360). Toch bleef men uiteindelijk steken op de naam Inzet. Het was immers niet ondenkbeeldig dat de VU zwaar zou protesteren om op zo'n SP-lijst te gaan staan.

Liefst 21 nieuwe kandidaten traden aan op de Inzet-lijst. Van de 35 kandidaten waren er 14 SP'ers, 7 VU'ers, 9 onafhankelijken en 5 liberalen. De meest opmerkelijke naam stond helemaal achteraan op de lijst, namelijk Franki Hervent¹⁵. Dat deed heel wat commotie ontstaan. Enerzijds eiste Frans Vermeir, die in 1994 lijstduwer was, opnieuw de lijstduwersplaats op. Maar ook de VU had haar zinnen gezet op de laatste plaats voor Herman Burghgrave. Een derde probleem was de persoonlijke vete tussen Hervent en uittredend schepen Ferdie Willems. Die laatste verkondigde dat hij nooit op een lijst zou staan met Hervent. Dat hij dat alsnog deed, kostte hem een deel van zijn politieke maagdelijkheid. Voor Willems zat er niets anders op dan te plooiën voor De Batselier, die Hervent persoonlijk de lijstduwersplaats had aangeboden. Voor de VU was het in dat stadium immers te laat om terug te krabbelen en met een eigen lijst op te komen. Hervent lag bovendien onder vuur omdat hij als regisseur van de Ros Beiaardomweg zijn draaiboek liet deponeren bij SABAM en daar dus auteursrechten van zou kunnen opstrijken bij de Ros Beiaardomweg van 2000 en 2010.

De Batselier werd opnieuw lijsttrekker, hoewel hij aan het lokale SP-bestuur liet weten dat hij niet per se kopman wou zijn. Het partijbestuur stemde echter niet in met zijn voorstel (Hellinck, 2010, p.360). Op de tweede plaats stond uittredend schepen Willems (VU), gevolgd door twee nieuwe namen: Carine Verhelst en Danny Moernaut. Opvallend is dat uittredende schepenen Luc Van Gasse en Marie-Anne Anseeuw maar op de elfde en twaalfde plaats staan. Hiermee wordt duidelijk aangetoond dat er bij Inzet weinig vertrouwen was in het electoraal kapitaal van beide kandidaten. Het algemeen gevoel leefde binnen Inzet dat de lijst ver onder haar resultaat uit 1994 zou eindigen. De geografische spreiding lag vooral geconcentreerd op Dendermonde-centrum, Sint-Gillis, Baasrode en Grembergen.

Jo De Bock, Marleen Bieseman en Alfons Hermans, die als onafhankelijken zetelden na de breuk binnen Inzet, kwamen opnieuw op onder de naam Samen. Bezieler van die lijst was Peter Bombay, die bij de CVP geen goede plaats kon bemachtigen. Hoewel Hermans voor zichzelf al de beslissing had genomen om uit de politiek te stappen, wisten Bombay en De Bock hem te overtuigen. Samen presenteerde 25 kandidaten aan de kiezer. Vooral Grembergen, Sint-Gillis, Baasrode en Dendermonde waren goed vertegenwoordigd op de lijst. Een opvallende naam was die van Herwig Moons, uittredend Inzet-raadslid en voorzitter van VU-Dendermonde. Hij kon zich niet meer vinden in

¹⁵ Hervent was de hoofdrolspeler in het dossier van de personeelsproblemen bij de dienst Toerisme, één van de dossiers die aanleiding gaven tot het ontslag van Hermans en De Bock uit Inzet.

de koers van de kartellijst. Snel werd duidelijk dat de nieuwe partij het vooral moest hebben van de populariteit van de tandem De Bock – Hermans.

Het Vlaams Blok stelde opnieuw een onvolledige lijst voor, aangevoerd door Stefaan Van Gucht. Christiaan Meyers die in 1994 verkozen werd, verliet in 1997 Dendermonde. Ook nu was de lijstvorming geen eenvoudige zaak. Agalev kwam met een volledig nieuwe lijst naar buiten. Enkel Robert Vermeersch was een oud-gediende. Net zoals het VB had Agalev problemen met lijstvorming. Al haar kandidaten komen uit Sint-Gillis, Baasrode en Grembergen, een uitzondering uit Appels niet te na gesproken. Gino Bertin wordt lijsttrekker, mede omdat hij de enige was die duidelijk laat blijken ook effectief te willen zetelen (Waegeman, 2010, 7 april).

De VLD zorgde voor een primeur door met Hilde Dierickx een vrouwelijke lijsttrekker in huis te halen. Op plaats twee stond uittredend schepen Marcel Borms gevolgd door Kris Verbeekmoes. Door het vertrek van Verwilghen als minister van Justitie, die de job niet combineerbaar zag met een mandaat van raadslid, verloor de VLD een grote stemmentrekker. Toch hoopte de partij de coalitie met Inzet voort te zetten.

Bij de CVP nam een nieuwe generatie het over. Piet Buyse, een 42-jarige leraar, ACW-verbondsvoorzitter en oud-provincieraadslid van 1987 tot 1994, wordt lijsttrekker, gevolgd door fractieleider Dirk Abbeloos en de 22-jarige studente Leen Dierick, dochter van oud-burgemeester Maurits Dierick. Verwacht werd dat zij kon putten uit de grote aanhang van haar vader in Grembergen. Dat triumviraat staat symbool voor de vernieuwde CVP in Dendermonde, maar zorgde ook voor wrevel. Zo toonde Patrick Meulebroek, oud-schepen en in 1994 nog tweede op de lijst, zich bijzonder ontgoocheld dat hij de interne stemming over de lijsttrekkersplaats verloor en verliet de CVP. Geruchten deden de ronde dat hij op de Inzet-lijst zou opkomen. De gesprekken met Inzet draaiden echter op niets uit (Hellinck, 2010, p. 360). De CVP besteedde veel aandacht aan vrouwelijke vertegenwoordiging en gaf meteen het goede voorbeeld door zeven vrouwen in de top tien te plaatsen.

Op verkiezingsdag kreeg de Inzet-lijst een zware opdoffer te verwerken. Ze viel terug naar tien zetels. Waar ze in 1994 nog 45,80% van de kiezers kon lokken, is dat aantal in 2000 gezakt naar 26,47%. De Batselier boette in aan populariteit. Toch behaalde hij nog 4.889 stemmen. Ook Willems zag zijn score sterk verminderen en niet gering: van 1.594 naar 1.090. Lijstduwer Hervent deed het met 468 stemmen niet goed. Opmerkelijk is dat uittredende schepenen Van Gasse en Anseeuw niet herkozen raakten. Inzet bleef wel de grootste partij, maar werd op de hielen gezeten door de CVP, die ook verloor en eindigde op 25,19%. Piet Buyse mocht wel met 2.292 stemmen de derde meeste voorkeurstemmen op zijn naam schrijven. Wie ook boven de 2.000 stemmen eindigde was Leen Dierick die, ondanks haar jongen leeftijd, een sterke achterban bleek te hebben.

VLD wist duidelijk de kiezer te bekoren. De partij steeg 6,19% en won er drie zetels bij waardoor ze er in totaal zeven hadden. De vervanging van Verwilghen aan de top draaide alleszins niet op een nederlaag uit. Dierickx haalde als lijsttrekker 2.047 stemmen, ruim 800 stemmen meer dan Verwilghen

in 1994. De andere VLD'ers kwamen niet eens in de buurt van Dierickx, al scoorden Marcel Borms, Karel Peeters en Rudy De Brandt degelijk. Borms was trouwens de enige van de uittrekkende schepenen die zijn stemmenaantal uit 1994 kon evenaren.

Samen verraste iedereen door 12% te scoren, goed voor vier zetels. Dat was vooral de verdienste van Alfons Hermans, die met 2.856 de meeste stemmen na De Batselier had. De Bock scoorde als lijstduwer 512, wat onmiddellijk de tweede hoogste score op de lijst is. Initiatiefnemer Bombay bleek met 325 voorkeurstemmen een electoraal zwakke figuur te zijn. Ook Agalev zorgde voor een primeur door haar eerste zetel binnen te halen. Het VB zette zichzelf stevig op de politieke map met behulp van haar drie extra zetels.

Voor de eerste keer sinds 1982 was er een relatieve stijging van het aantal gebruikte voorkeurstemmen. Dat was vooral te danken aan Samen, waar 95% van de getelde stemmen voorkeurstemmen waren. Dat is logisch omdat vooral de figuur van Hermans en De Bock mensen aantrokken. Niet zozeer de andere kandidaten of het programma waren van belang. Traditiegetrouw scoren het VB en Agalev opnieuw zeer hoog wat betreft het gebruik van de lijststem.

Hoewel De Batselier aanvankelijk voor een oppositiekoeurs pleitte vonden er 's avonds al enkele eerste losse gesprekken plaats tussen diverse partijen (Hellinck, 2010, p.361). Mathematisch gezien kon er enkel een coalitie met twee gevormd worden tussen Inzet en CVP. Elke andere formule leidde automatisch tot een derde partner, wat neerkwam op een vermindering van de eigen macht en was dus een weinig preferencebaar scenario. Dat had ook de CVP begrepen die liet verstaan enkel met Inzet een coalitie te willen vormen. Het is in te beelden dat die houding niet bij iedereen in goede aarde viel. De Batselier was immers de man die hen zes jaar eerder van de troon stootte en jarenlang zwaar oppositie voerde tegen het CVP-beleid. De VLD, die gehoopt had mee te besturen, toonde zich ontevreden over de keuze van Inzet voor de CVP.

De installatievergadering vond op 8 januari 2001 plaats. Eerste schepen werd Piet Buyse, gevolgd door Theo Janssen en Leen Dierick, die op dat moment nog studente was. Herman Van den Abbeele zat voor de VU in het schepencollege, maar de afspraak was gemaakt dat hij in 2003 door Ferdy Willems vervangen zou worden wanneer diens mandaat als volksvertegenwoordiger eindigde. Van den Abbeele is de enige die in het vorige schepencollege zetelde. Ook Dirk Abbeloos, Pierre Caudron en Jef Dauwe worden schepenen. Daarmee zien we een mooie verdeling tussen beide coalitiepartners: de CVP krijgt vier schepenen, Inzet drie en de burgemeester. Binnen de Inzetgroep gaan er twee schepenzetels naar de SP-groep en één naar de VU.

Het uiteenvallen van de VU op nationaal niveau had ook een weerslag in Dendermonde. In december 2001 richtten enkele oud-VU'ers een lokale N-VA-afdeling op, die onder leiding stond van Marius Meremans. Herman Burghgrave, decennia actief in de Grembergse en Dendermondse politiek, bekeerde zich tot de groep van Bourgeois. Andere oud-VU'ers zoals Ferdy Willems en Herman Van den Abbeele kozen voor Anciaux' Spirit-project.

De hele legislatuur baadde in een sfeer van spanning tussen Inzet en Samen. Fractie leider Bombay zag het als zijn doel om De Batselier zo snel mogelijk weg te krijgen uit Dendermonde. De gemoederen raakten dus regelmatig verhit. We lichten hier één specifiek dossier uit, dat zeer veel furore maakte tussen meerderheid en oppositie alsook binnen de coalitie zelf. In 2004 trad Henny De Baets, de vrouw van De Batselier, naar voren als kandidaat om diensthoofd van het personeel te worden in Dendermonde. Zowel Jobpunt Vlaanderen als het selectiebureau Accord Group zagen in haar de beste figuur om die taak op zich te nemen (Het Laatste Nieuws, 2004, 17 september). Meer dan eens blokkeerde de gemeenteraad de benoeming. Peter Bombay en Ferdy Willems, die zich sinds 2002 bij Groen! had aangesloten en dus in de oppositie zat, namen geen blad voor de mond bij de behandeling van deze benoeming. Telkens het punt op de agenda stond, moest De Batselier de zaal verlaten, waardoor er slechts 17 leden van de meerderheid aanwezig waren. Wanneer de oppositie opstapte, wat tweemaal gebeurde, was er geen wettelijke meerderheid meer waardoor de stemming in het water viel. De hele kwestie zette De Batselier aan om eventueel zijn ontslag in te dienen, maar stapte na diverse gesprekken met mensen uit zijn omgeving van het idee af (Hellinck, 2010, p.363). Op 1 september 2006 ging hij aan de slag als directeur bij de Nationale Bank van België. In Dendermonde werd hij als burgemeester vervangen door Theo Janssens (SP.a).

2.4.6. De verkiezing van 8 oktober 2006

Op politiek vlak bewoog er één en ander naar aanloop van 8 oktober. Onder andere de nieuwe politieke beweging PLUS werd boven het doopvont gehouden. Deze ontstond na interne twisten binnen de VLD. Daar waren ze immers de constante afwezigheid van hun twee raadsleden Karel Peeters en Wim Vander Cruyssen meer dan beu. Nadat Peeters een mislukte worp deed naar het lokale voorzitterschap van de VLD, trok hij de deur achter zich dicht. In zijn kielzog volgden raadsleden Wim Vander Cruyssen en Rudy De Brandt. Ook VLD-leden Erik Reynaerts en Cyriel Van Kerckhoven maakten de overstap. Later kregen ze gezelschap van voormalig CVP-schepen Patrick Meulebroek en Jo De Bock, die in 2000 nog lijstduwer bij Samen was. Op 1 december 2005 stelden ze hun project aan het publiek voor. PLUS benadrukte vooral het niet-partijgebonden karakter van haar beweging en zet zich af tegen de participatie. De beweging presenteerde zich als een alternatief dat dicht bij de burgers staat en op basis van de wil van de burger het beleid vormgeeft. De hele (dure) verkiezingscampagne werd uitgetekend door Wim Schamp. Daarbij lag een sterke nadruk op de deelgemeenten, die elk op een apart manier in de kijker werden gezet. Met slogans als 'Appels niet langer de peer' of 'Eindelijk baas in Baasrode' drukte PLUS de noodzaak uit om meer aandacht te besteden aan specifieke problemen waarmee deelgemeenten te maken kregen.

In april 2006 valt definitief het doek over Inzet. SP.a stelde een progressieve lijst samen met Spirit. Door het wegvallen van De Batselier lag de zoektocht naar een nieuwe lijsttrekker open. Die werd gevonden in de figuur van de 32-jarige Bart Van Malderen, die de afgelopen jaren zijn schouders zette onder de werking van de partij. Voor die inspanningen werd hij dan ook beloond met de eerste plaats. Op nummer twee, één plaats hoger dan in 2000, stond Carine Verhelst, gevolgd door uittredend

schepenen Herman Van de Abbeele (Spirit) en uittredend burgemeester Theo Janssens. Lijstduwer is Ivan Verleyen, die de voorbije twaalf jaar gedeputeerde was voor de SP.a in de provincie. De andere twee Spirit-leden zijn Johan Baert (9) en Christl Van Haute (27).

Op de VLD-lijst staan dezelfde prominenten als zes jaar geleden. Plaats één en twee zijn voor Hilde Dierickx en Kris Verberckmoes. Marcel Broms, die op dat moment lokaal voorzitter is, duwt de lijst. De VLD voert een hele vernieuwingscampagne door met 21 nieuwe namen, hoewel de meest 'interessante' plaatsen vooral voor de oude bekenden zijn.

Bij Samen moest men na het vertrek van Alfons Hermans op zoek naar een nieuwe kopman. Peter Bombay zette zichzelf dan maar op de eerste plaats gevolgd door Marleen Bieseman. Als lijstduwer moest Rosa De Cock, de vrouw van Hermans, de potentiële stemmen van haar man verzilveren. Samen past op haar lijst het ritsprincipe toe: man en vrouw worden afgewisseld. Ook Groen! en Vlaams Belang doen dat. Er zijn in aanloop van de verkiezingen vanuit Samen een aantal initiatieven genomen om samen met Groen! een lijst samen te stellen. Die zijn door Groen! echter afgeketst, omdat de stijl en het programma van beide partijen te ver uiteenlagen. Bij Samen valt opnieuw op dat de partij zich vooral toespitste op enkele deelgemeenten: Sint-Gillis en Baasrode en in mindere mate Appels. Schoonaarde, Mespelare en Oudegem zijn helemaal niet vertegenwoordigd.

Groen! kon voor de eerste maal een volledige lijst samenstellen met Bertin opnieuw als lijsttrekker. Bij Groen! hoopte men ook dat de overstap van Willems een electorale bonus met zich mee zou brengen. Hij kreeg de lijstduwersplaats. Het Vlaams Belang bleef trouw aan Stefaan Van Gucht als lijsttrekker. Op nummer twee stond nieuwkomer Barbara Pas, die op dat moment parlementair medewerkster was van Gerolf Annemans en later zelf volksvertegenwoordiger werd. Uittredend raadslid Lieven Waegeman kreeg de derde plaats. Opvallende naam bij het VB was Herwig Moons, die van de VU (Inzet) naar Samen overstapte in 2000. Hij kreeg in 2006 de zevende plaats op de VB-lijst. De opkomst van PLUS, die met een aantal klassieke VB-thema's kwamen aandraven, gecombineerd met de grotere media-aandacht voor Samen betekenden voor het VB een zekere mate van concurrentie.

CD&V, die met N-VA in een kartel naar de verkiezingen trekt, zette de uittredende schepenen vooraan: Piet Buyse, Leen Dierick en Dirk Abbeloos. De eerste N-VA'er op de lijst was Marius Meremans. Hem werd de vijfde plaats aangeboden. De overige N-VA'ers stonden op plaats 10, 15, 20, 25, 30 en 34. Als lijstduwer mocht oud-schepenen en uittredend OCMW-voorzitster Thérèse Van Gucht opdraven. Een oppositiekuur en een generatiewissel stoomde de partij klaar om opnieuw de macht over te nemen. Geen enkele andere partij bood immers een geloofwaardig alternatief voor Inzet. De VLD mist de electorale sterkte en interne cohesie, net als Samen. Rond het VB hing het cordon sanitaire. En bij de SP.a was het boegbeeld vertrokken.

De uitslag zette de CD&V/N-VA opnieuw op de kaart. Met 13 zetels (32,53%) bekleedde het kartel een stevige positie. De uittredende schepenen scoorden het hoogst. Met 4.019 stemmen was lijsttrekker

Buyse de kandidaat om burgemeester te worden. De kloof in stemmenaantal met Leen Dierick groeide ten opzichte van 2000. Waar dat toen 236 stemmen was, bedroeg het verschil in 2006 460 stemmen. Dierick eindigde op 3.559 voorkeurstemmen. Het verschil tussen de twee koplopers en de overige kandidaten was groot. Zo behaalde Dirk Abbeloos 1.912 stemmen, wat toch ruim 1.600 minder was dan Dierick. De andere CVP-schepen Jef Dauwe haalde vanop de dertiende plaats 1.419, waarmee hij op plaats vier stond wat betreft het hoogste aantal voorkeurstemmen op de lijst. De N-VA mocht één kandidaat afvaardigen naar de raad: Marius Meremans met 725 stemmen.

Ruim één vijfde van de kiezers stemde voor het kartel SP.a/Spirit. Met 20,18% kon ze aanspraak maken op acht zetels. De vergelijking met voorgaande jaren loopt scheef omdat bij Inzet ook de VU en enkele onafhankelijken vertegenwoordigd zaten. Lijsttrekker Van Malderen bleef met zijn 2.053 stemmen ver onder het niveau van De Batselier, al is het niet te voorspellen welk resultaat hij in 2006 zou geboekt hebben. Zijn score daalde al flink in 2000. Wie, enigszins verrassend, ook goed scoorde met 1.126 stemmen was Jean – Michel De Potter, de voormalige chauffeur van De Batselier. De Spirit-kandidaten waren electoraal weinig lonend. Uittredend schepen Herman Van den Abbeele haalde zelfs maar 486 stemmen vanop de derde plaats. Hij was dan ook niet meer verkozen.

De interne breuk deed de VLD zeker geen goed. De partij zag haar score dalen van 18.41% naar 13,21%. Daarmee strandde ze op vijf zetels, een verlies van twee. Die zetels gingen naar de afgescheurde liberalen, verenigd in de beweging PLUS. Toch scoorden ze minder dan ze zelf hadden verwacht. Terwijl ze rekenden op vijf zetels, bleef de teller op twee staan. Toch zag bijna 7% van het kiespubliek wel iets in PLUS. De lijst Samen zakte helemaal ineen en kon geen enkele vertegenwoordiger meer sturen naar de raad. Peter Bombay kon als lijsttrekker slechts 337 kiezers overtuigen. Ook de vrouw van Alfons Hermans, Rosa De Cock, die gevraagd werd om de potentiële stemmen van Hermans aan te trekken, voldeed niet aan de verwachtingen. Met 366 stemmen haalt ze als lijstduwer wel de beste score van de hele lijst.

Het Vlaams Belang won duidelijk terrein. De partij klom tot 19%, een stijging met zeven procent. Dat vertaalde zich naar zeven zetels. Kopman Van Gucht haalde met 2.447 de derde meeste voorkeurstemmen in Dendermonde. Ook Barbara Pas deed het als nieuwkomer bijzonder goed met 1.043 stemmen. Groen! – dat op twee zetels mikte – behaalde tot eigen verbazing geen enkele zetel behaald. Ferdy Willems was nog maar goed voor 147 stemmen, duidelijk niet wat Groen! van hem verwacht had.

Voor de tweede keer op rij was er een stijging op te tekenen in het relatieve aantal voorkeurstemmen. Een van de oorzaken ligt bij Groen! en het VB, waar de kiezers ook steeds meer hun voorkeurstem gebruiken. Was dat in 2000 nog respectievelijk 35,7% en 39,2%, dan zakte dat in 2006 naar 29,5% en 22,9%.

Het is duidelijk dat het initiatief bij CD&V/N-VA lag voor het vormen van een nieuwe meerderheid. Een stabiele coalitie met twee partijen was enkel mogelijk met SP.a/Spirit. Op de avond van de verkiezingen werd dan ook reeds een akkoord gesloten tussen beiden. CD&V/N-VA kreeg het burgemeesterschap en vijf schepenen. SP.a/Spirit mocht de overige twee schepenzetels invullen en ook de OCMW-voorzitter leveren. Gezien het stemmenaantal staat het als een paal boven water dat Buyse burgemeester werd en Dierick eerste schepen. Ook Dirk Abbeloos kon rekenen op een nieuw schepenmandaat, net als lijstduwer Therèse Van Gucht en nieuwkomer Martine Van Hauwermeiren. N-VA mocht met Marius Meremans ook een schepen leveren. Bij de SP.a lag het iets moeilijker. Daar dienden zich vijf kandidaten aan voor drie mandaten. Bart Van Malderen, die voor het kartel de onderhandelingen leidde, werd zoals verwacht schepen net als Pierre Caudron. Uittredend burgemeester Theo Janssens mag OCMW-voorzitter worden. De meeste last leek de SP.a te hebben met Jean-Michel De Potter, die op basis van zijn score terecht een schepenzetel claimde. Toch weigerde de partij op zijn eis in te gaan. Hoewel De Potter het daar niet bij ging laten, slaagden enkele mensen erin om hem om te praten en te overtuigen dat hij daar niet op zijn plaats zat.

3. Het profiel van de lokale mandatarissen (1946 – 2006)

3.1. Inleiding

Hoe ziet de lokale elite in Dendermonde eruit? Die vraag trachten we hier kort te beantwoorden, met behulp van een analyse uitgevoerd op de empirische gegevens. We kijken naar het leeftijds-, geslachts-, en beroepsprofiel van de gekozen mandatarissen. Daarnaast vindt er ook een differentiëring naar mandaat plaats voor de drie variabelen. De burgemeesters worden niet geanalyseerd omdat er te weinig cases zijn waardoor het onmogelijk wordt een echt profiel te ontdekken. De resultaten van onze analyse toetsen we aan het bredere werk over politieke elite in Vlaanderen van onder andere professor Herwig Reynaert (Ugent). De analyse wordt opgesplitst in twee perioden waarbij we uiteraard aandacht besteden aan de impact van de fusie op het profiel van de lokale mandatarissen in Dendermonde.

3.2. De lokale mandatarissen in de periode 1946 – 1970

3.2.1. Leeftijdsprofiel

Tabel 9: Het leeftijdsprofiel van de raadsleden 1946-1970

	1946	1952	1958	1964	1970	1946-1970
Appels	47,56	49,33	46,56	50,89		48,58
Baasrode	46,09	50,73	51,36	47,91	51,00	49,42
Dendermonde	43,27	47,82	53,45	51,64	45,19	48,27
Grembergen	45,82	52,27	53,36	51,64	44,77	49,57
Mespelare	54,86	56,29	62,29	50,00	45,57	53,80
Oudegem	48,36	51,18	55,73	51,18	45,38	50,37
Schoonaarde	49,89	50,56	57,44	53,22	49,73	52,17
Sint-Gillis	48,09	51,55	50,64	50,08		50,09
Gemiddelde	47,99	51,22	53,85	50,82	46,94	50,16

De tabel toont duidelijk aan dat de gemiddelde leeftijd van de raadsleden in een stijgende lijn zit na 1946. Dat heeft grotendeels te maken met een nieuwe politieke generatie die aantrad na de oorlog en zich voor vele jaren nestelde binnen de lokale politiek. Zo steeg de gemiddelde leeftijd van 47,99 jaar in 1946 naar 51,22 in 1952. Een stijging dus met ongeveer 1,2 jaar. Die trend zet zich door en komt in 1958 tot een hoogtepunt, wanneer de gemiddelde leeftijd 53,85 jaar bedroeg. Dat cijfer moet echter met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. In dat jaar is immers de standaardafwijking met 3,47 het hoogste van alle bestudeerde jaren. De gemiddelde leeftijd is dus in mindere mate representatief door grote schommelingen in de gemiddelden per gemeente. Zo heeft Mespelare een gemiddelde van 62,29 jaar terwijl dat voor Appels maar 46,56 jaar was. Toch zien we duidelijk dat van 1946 tot 1958 de gemiddelde leeftijd in vrijwel alle gemeenten toenam, met uitzondering van Appels. In 1964 was er een uitgesproken verjonging merkbaar. De gemiddelde leeftijd bedroeg dan nog 'slechts' 50,82 jaar, een daling van ruim drie jaar. De tendens zette zich voort want zes jaar later lag het gemiddelde met 46,94 jaar opnieuw een pak lager. Een reden voor die drastische verjonging moet

gezocht worden in de verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd van 21 naar 18 jaar alsook de verlaging van de verkiesbaarheidsleeftijd van 25 naar 21 jaar (Reynaert, 2000, p.37).

Enkel Baasrode kende opnieuw een stijging in 1970. Die verklaring ligt in de specifieke politieke situatie, waar een kartel van socialisten, liberalen en communisten opkwam tegen de CVP en waar de kopstukken jarenlang op post bleven. De gemiddelde leeftijd over de hele periode komt op 50,16 jaar te liggen. De gemiddelde leeftijd tussen het 1946 en 1970 daalde met slechts één jaar. Zoals hierboven reeds aangehaald wa het verschil in gemiddelde leeftijd tussen de gemeenten het grootst in 1958. Tussen Mespelare en Appels was er 15,73 jaar verschil, meteen goed voor de hoogste variatiebreedte in de bestudeerde periode. Mespelare mag dan wel de gemeente zijn met het hoogste gemiddelde over de bestudeerde periode heen (53,80 jaar), het was ook de gemeente met de grootste leeftijdvariatie. De standaardafwijking bedraagt daar 4,81 jaar. De meest constante gemeente is Sint-Gillis, waar het gemiddelde raadslid 50 jaar is en de standaardafwijking 1,003 bedraagt.

De evolutie in de bestudeerde gemeenten komt grotendeels overeen met de situatie in Vlaanderen. Ook daar is er een verhoging van de gemiddelde leeftijd merkbaar vanaf 1946. Het hoogtepunt situeerde zich ook in 1958. Eigenlijk was er tussen 1952 en 1958 eerder sprake van een stabilisatie dan van een verhoging. De verjonging uitte zich, net zoals in de door ons bestudeerde gemeenten het duidelijkst vanaf 1970. De gemiddelde leeftijd in Vlaanderen over de periode 1946 – 1970 bedroeg 49,04 jaar. In vergelijking met ons gemiddelde, 50,16%, lag dat één jaar lager.

Tabel 10: leeftijdsevolutie naar mandaat

Verkiezingsjaar	Raadslid	Schepen	Burgemeester
1946	47,99	49,69	54,00
1952	51,22	55,06	57,13
1958	53,85	55,13	56,75
1964	50,82	53,69	54,88
1970	46,94	52,22	55,33
Gemiddeld	50,16	53,16	55,62

Wanneer we de leeftijdsevolutie bekijken van de schepenen en de burgemeesters in de door ons bestudeerde gemeenten, dan komen we tot een gelijkaardige conclusie. Bij de schepenen zien we ook een duidelijke stijging van 1946 tot 1952, een stagnatie in 1958 waarna de daling wordt ingezet. Deze is echter niet zo scherp als bij de raadsleden, maar laat toch een duidelijke neerwaartse evolutie zien. Bij de burgemeesters is het beeld iets diffuser. Tot 1952 is er een duidelijke stijging, dan een daling in 1958 en zes jaar later opnieuw een stijging. De daling in 1958 vloeit voort uit een wissel van burgemeester in de helft van de bestudeerde gemeenten. In 1964 gaat het maar om twee van de acht. De verlaging kan dan ook grotendeels teruggevoerd worden op de specifieke situatie in Mespelare waar de 77-jarige Florent Van Zande vervangen werd door de 30-jarige Herman Van den Hooff.

Het is duidelijk dat de doorstroming van raadslid naar schepen of burgemeester pas op een latere leeftijd gebeurt. Over de bestudeerde periode zijn schepenen ongeveer drie jaar ouder dan de

raadsleden. Bij burgemeesters loopt dat op tot gemiddeld vijfenhalf jaar gemiddeld. Die cijfers corresponderen met het Vlaamse gemiddelde.

3.2.2. Geslachtsprofiel

Tabel 11 : vrouwelijke vertegenwoordiging¹⁶

Verkiezingsjaar	VGR	% VGR	VSCH
1946	2	2,50	0
1952	1	1,25	0
1958	2	2,50	0
1964	1	1,22	0
1970	3	3,95	0
Gemiddelde	1,8	2,28	0

Op lokaal vlak was er een zeer beperkte vertegenwoordiging van vrouwen in Vlaanderen tot 1976. Die vaststelling is niet anders voor Dendermonde, waar tot 1964 maximum 2,5% van de raadsleden vrouwen waren. Vanaf 1970 zien we een stijging tot 4,0% die zich dan doorzet na 1976. Dit volgt de nationale evolutie waar vanaf 1970 duidelijk meer vrouwelijke mandatarissen aanwezig waren. Het totaal aantal vrouwelijke kandidaten op de lijsten schommelde tussen 2,90% en 8,85%. Voor de fusie waren gemiddeld 2,28% van de raadsleden vrouwen. De doorstroming naar uitvoerende mandaten – schepen of burgemeester – is nihil. Ook in Vlaanderen was het pover gesteld met de doorstroming. Gemiddeld 1,92% van de schepenen waren vrouwen, bij de burgemeesters was dat 0,30%.

3.2.3. Beroepsprofiel

Vanaf 1946 daalde in Vlaanderen de categorie arbeiders, landbouwers, zelfstandigen en werkgevers bij de gekozenen ten voordele van de bedienden en het onderwyzend personeel. Ook het aandeel gepensioneerden steeg in Vlaanderen tot 1964, net als de categorie intellectuele en vrije beroepen. De lokale evolutie (zie bijlagen) staat haaks op bovenstaande vaststelling. De arbeiders boetten niet aan belang in tot 1970. Integendeel: in 1946 waren 12,5% van de gemeenteraadsleden arbeiders, terwijl dat in 1970 opliep tot 21,8%. In 1964 en 1970 waren ze, na de bedienden, zelfs de best vertegenwoordigde categorie. Ook de zelfstandigen of werkgevers volgden een andere evolutie. Zo daalde hun aandeel wel in 1952, om dan weer te stijgen tot 1964. Daarna volgde een sterke daling die zich duidelijk voortzette in de periode na 1976. De landbouwers kregen na 1946 een steeds groter aandeel binnen de raad, wat opnieuw een afwijking vormt van de algemene evolutie. Die afwijking is wel terug te brengen tot enkele gemeenten met een duidelijk landelijk profiel zoals Schoonaarde, Appels, Oudegem en Mespelare. Bij de andere gemeenten bleef de verhouding arbeiders constant. Het breekpunt situeert zich in 1964, toen het aandeel landbouwers van ruim 23% naar 13% daalde. Na 1976 dook de categorie stijl naar beneden.

¹⁶ VGR = aantal vrouwen in de gemeenteraden, % VGR = procentueel aantal vrouwen in de gemeenteraden, VSCH = aantal vrouwelijke schepenen

Het beroepsprofiel varieert ook naar mandaat. Het aandeel arbeiders binnen het schepencollege lag lager ligt dan in de raad. Wel waren er duidelijk meer landbouwers en gepensioneerden die een schepenzetel verwierven. De landbouwers vormden na de bedienden de grootste categorie binnen de colleges. Toch moet dat ook genuanceerd worden: zo steeg het aandeel van de landbouwers in 1958 naar 37,5%. Zes jaar later was dat echter nog maar 23,5% en we zien dat de categorie na 1976 zelfs volledig verdwijnt.

Over de bestudeerde periode daalde het aandeel van zelfstandigen of werkgevers, gepensioneerden en intellectuele of vrije beroepen. Wat betreft de laatste twee categorieën correspondeert dat niet helemaal met de nationale tendens, die stijgend was. Wat de categorie van gepensioneerden betreft zagen we in Vlaanderen wel een daling in 1970, die zich dan voortzette. In Dendermonde trad de daling van landbouwers pas vanaf 1964 in, terwijl dat voor heel Vlaanderen al vanaf 1946 is. Bij de burgemeesters voor de fusie was één vierde zelfstandige of werkgever. Daarna waren de bedienden en de mensen uit de intellectuele of vrije beroepen het beste vertegenwoordigd. Ook landbouwers en gepensioneerden vonden hun weg naar het burgemeestersambt. Arbeiders daarentegen scoorden bijzonder laag, dit in tegenstelling tot hun vertegenwoordiging in de gemeenteraad.

3.3. De lokale mandatarissen in de periode 1976 – 2006

3.3.1. Leeftijdsprofiel

Tabel 12: leeftijdsevolutie naar mandaat 1976-2006

Verkiezingsjaar	Raadslid	Schepen	Burgemeester
1976	46,40	53,75	59,00
1982	42,54	41,88	65,00
1988	43,63	42,88	44,00
1994	44,46	44,75	46,00
2000	43,46	47,00	52,00
2006	46,06	45,88	47,00
Gemiddeld	44,43	46,02	52,17

De verjonging zette zich na de fusie door tot 1982. Dan bedroeg de gemiddelde leeftijd 42,54 jaar. Vanaf dan steeg die opnieuw tot 1994 om dan in 2000 weer te dalen. Bij de jongste verkiezingen was er opnieuw een lichte stijging tot 46,1 jaar. Gemiddeld bedroeg de leeftijd van de lokale mandatarissen na de fusie 44, 43 jaar. Dat was ongeveer zes jaar jonger dan in de periode 1946-1970. Het is duidelijk dat 1970 de voorbode was van een algemene verjonging die zich in Dendermonde ook manifesteerde. Toch lijkt die verjonging bij de laatste verkiezingen eerder gestagneerd. In Vlaanderen is het gemiddelde over de periode 1976 – 2000 ongeveer 46 jaar¹⁷. Dat is anderhalf jaar meer dan bij ons. Toch moet dat cijfer gerelativeerd worden omdat de gegevens van 2006 voor heel Vlaanderen niet in de berekening zijn opgenomen.

¹⁷ Eigen berekening op basis van gegevens in Reynaert, H & Fiers, S. (red.) (2006). *Wie zetelt? De gekozen politieke elite in Vlaanderen doorgelicht*. Leuven: LannooCampus.

Wanneer we de gemiddelde leeftijd opdelen naar mandaat, dan merken we ook hier dat de regel geldt dat een hoger mandaat gepaard gaat met een hogere leeftijd. In de periode 1976-2006 was de gemiddelde leeftijd van een schepen 46,02 jaar. Voor de burgemeester is dat 52,17. Wanneer we die cijfers vergelijken met de pre-fusieperiode, dan is de verjonging het meest duidelijk voor de raadsleden én het schepencollege. Vooral na de verkiezingen van 1982 daalde de gemiddelde leeftijd duidelijk bij de schepenen en de raadleden. Wat betreft de raadsleden schommelen de cijfers na 1982. Voor de schepenen steeg de gemiddelde leeftijd dan weer tot 47 jaar in 2000 om dan weer te dalen naar 45,88 jaar. Een gemeenteraadslid is gemiddeld twee jaar jonger dan een schepen.

3.3.2. Geslachtsprofiel

Tabel 13: vrouwelijke vertegenwoordiging

Verkiezingsjaar	VGR ¹⁸	%VGR ¹⁹	VSCH ²⁰
1976	5	14,29	0
1982	4	11,43	1
1988	8	22,86	3
1994	10	28,57	1
2000	11	31,43	1
2006	15	42,86	3
Gemiddelde	8,83	25,24	1,5

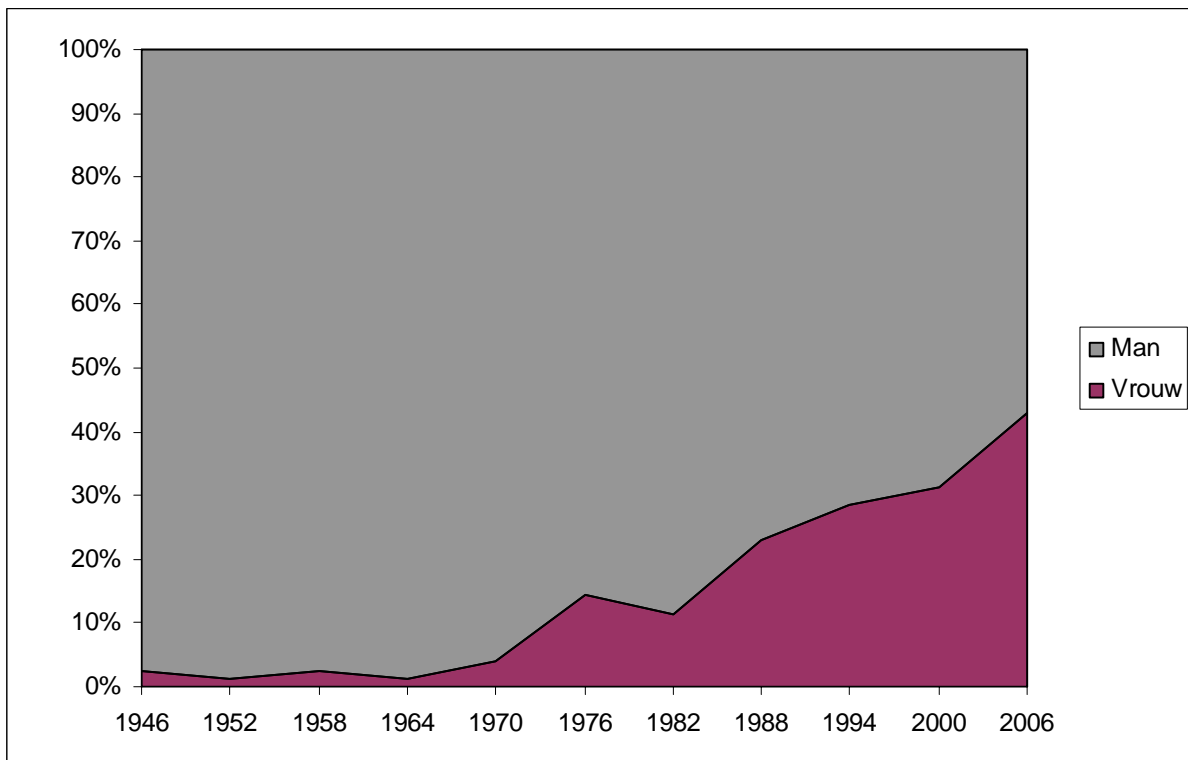
Waar de vrouwelijke vertegenwoordiging voor de fusie verwaarloosbaar was, zien we vanaf 1976 een duidelijke positieve trend. In 1976 waren 14,3% van de raadsleden vrouwen, daar waar dat zes jaar eerder nog 4% was. De fusie heeft dus duidelijk ook de deur opengezet voor meer representativiteit op vlak van geslacht. Die evolutie zette zich dan ook door, een kleine terugval in 1982 niet te na gesproken. Er kan zelfs gesproken worden van een forse inhaalbeweging. In 2006 waren immers 42,9% van de raadsleden vrouwen. Die tendens correspondeert met de globale evolutie in vlaanderen en kan niet losgezien worden van enkele wettelijke verplichtingen inzake lijstsamenstelling. Wat betreft de doorstroming naar de hogere echelons, zien we dat ook daar verbetering op te merken viel. De eerste vrouwelijke schepen kwam er in 1982. Zes jaar later waren dat er al drie. Sindsdien schommelt hun aantal tussen één en drie. Dendermonde kende tot op heden geen vrouwelijke burgemeester.

Grafiek 1: % vrouwelijke raadsleden 1946-2006

¹⁸ VGR = aantal vrouwen in de gemeenteraad

¹⁹ % VGR = procentueel aantal vrouwen in de gemeenteraad

²⁰ VSCH = aantal vrouwen in het schepencollege

3.3.3. Beroepsprofiel

Het beroepsprofiel van de raadsleden veranderde grondig na de fusie (zie bijlagen). Zo daalde de categorie arbeiders in Dendermonde. In 1976 waren nog slechts 5,7% van de raadsleden arbeiders. Sindsdien schommelt de categorie tussen vijf en negen procent. De bedienden daarentegen gingen er stevig op vooruit. In 1982 waren zelfs meer dan de helft van de raadsleden bedienden. Dat aantal daalde naar 31% in 1988 om dan in 1994 opnieuw te stijgen tot meer dan de helft. Sindsdien neemt de categorie bedienden wel opnieuw af. De zelfstandigen of werkgevers zaten dan weer in dalende lijn, net als de landbouwers. Dat was een voorzetting van de evolutie die in 1958 begon. Het onderwijzend personeel zag zichzelf steeds beter vertegenwoordigd, met een hoogtepunt in 1988 van bijna 23%. Daarna is het beeld wat diffuser wat betreft die categorie: hoewel een flinke daling in 1994, stijgt ze opnieuw in 2000. Die stijging zet zich niet voort in 2006, integendeel. Ook de categorie intellectuele en vrije beroepen toonde geen duidelijk evolutie. Hun aandeel nam na de fusie in ieder geval toe, maar er is geen consistente stijging of daling over de verkiezingsjaren heen te ontdekken. Wanneer we de gemiddelden van de periode voor de fusie naast die van na de fusie leggen zijn er toch een aantal opvallendheden: meer bedienden en mensen met een intellectueel en vrij beroep worden raadslid. Na de fusie zijn er dan weer minder landbouwers, zelfstandigen of arbeiders vertegenwoordigd. Een daling van het aandeel gepensioneerden is ook opvallend, net als de toename van het onderwijzend personeel. De Dendermondse situatie volgt de grote evolutie die zich in Vlaanderen voordoet. In heel Vlaanderen is er na de fusie een stijging van de categorie bedienden, intellectuele en vrije beroepen en onderwijzend personeel. Ook een duidelijk daling van de arbeiders, landbouwers en zelfstandigen is merkbaar. Hoewel die dalingen in Dendermonde meer uitgesproken en abrupt zijn. Dat alles wijst toch op een zekere professionalisering van het mandaat, waar net zoals

in de rest van Vlaanderen de fusie voor Dendermonde een definitief keerpunt lijkt te zijn. Opvallend is ook de stijging van de categorie 'andere'. Die bevat vooral politici die ook op een ander niveau actief zijn. Dat betekent dus duidelijk dat steeds meer raadsleden cumuleren. Wat betreft de vertegenwoordiging van de beroepscategorieën in het schepencollege zien we dat de bedienden het best vertegenwoordigd zijn. Die stijging bereikt in Dendermonde het hoogtepunt in 1982, toen 71% van de schepenen bedienden waren. Ook de intellectuele en vrije beroepen namen toe in Dendermonde, hoewel hun aantal in 2006 leek te dalen.

4. Conclusies

In dit laatste onderdeel koppelen we alle empirische gegevens aan de theorie uit deel 1. Op die manier trachten we enkele conclusies te trekken met betrekking tot het lokaal machtsverwervingsproces in Dendermonde. Wijkt de politieke situatie in Dendermonde af van de Vlaamse tendensen en zijn daar lokale verklaringen voor te vinden? Of kunnen we eerder spreken van een gelijklopende evolutie?

4.1. De verkiezingsgestalte

Hier nemen we het vormelijke aspect van de verkiezingsgestalte onder de loep: het aantal en aard van de deelnemende lijsten en de kandidaten. Deze twee factoren hebben een invloed op het lokale machtsverwervingsproces: hoe meer lijsten en dus kandidaten er deelnemen, hoe groter de strijd kan worden. Voor de fusie zien we dat het aantal deelnemende lijsten gemiddeld 3,35 bedroeg. Daaruit kunnen we weinig afleiden. Wanneer we de cijfers per verkiezingskaar bekijken is er geen stijging te merken tussen 1946 en 1970. In 1958 is er sprake van een daling naar 2,88 lijsten door een combinatie van factoren: de verkiezingen zonder strijd in Mespelare, het anti-CVP-kartel in Dendermonde en het kartel van socialisten, communisten en liberalen in Baasrode. Voor 1964 is er opnieuw een stijging op te tekenen, onder meer omdat in Dendermonde opnieuw vier partijen opkwamen en in Mespelare de verkiezingen zonder strijd voorbij waren. Globaal gezien is er tussen 1946 en 1970 geen toename van de politieke competitie uitgedrukt in aantal deelnemende lijsten. Het onderlinge verschil is echter groot tussen de gemeenten. Zo zijn er in Mespelare en Schoonaarde respectievelijk gemiddeld 1,86 en 2,60 deelnemende lijsten. In Appels loopt dat op tot 4,00. In Dendermonde tot 4,14 en Sint-Gillis heeft zelfs een gemiddelde van 4,25 deelnemende lijsten.

Deze hoge aantallen en het feit dat er in slechts één gemeente twee verkiezingen zonder strijd verliepen, kunnen doen concluderen dat de politieke competitie groot was in Dendermonde. Enige nuance is echter op zijn plaats. Bijna in alle gemeenten haalden de katholieke lijsten stelselmatig de bovenhand. Met uitzondering van Appels konden de katholieke partijen in 1946 en 1952 allen bogen op een absolute meerderheid van de zetels. Het is pas vanaf 1958 dat er barsten worden geslagen in de lokale katholieke burchten, getuige de situatie in Baasrode waar Gemeentebelangen een absolute meerderheid behaalde. Ook in Grembergen moest de CVP al in coalitie gaan om haar meerderheid te behouden. Toch blijft de katholieke meerderheid in de rest van de gemeenten behouden. Het aantal deelnemende partijen had weinig invloed op de machtspositie van de heersende partij. Bovendien waren ruim 22% van de lijsten onvolledig samengesteld in de periode 1946-1970, wat een tweede nuancering impliceert. Alle gemeenten, behalve Appels, kregen wel eens te maken met onvolledige lijsten. Een aantal eenmansformaties zoals Lijst-Cooreman uit Oudegem of Lijst-De Leenheer van Baasrode vormden dan ook niet de minste bedreiging voor de heersende partij. Vooral de socialisten hadden het in de katholieke gemeenten moeilijk om, ondanks jarenlange deelname, een volledige lijst te presenteren.

Na de fusie zien we een verhoging van het gemiddeld aantal deelnemende lijsten naar zes over de periode 1976-2006. Dat correspondeert met de nationale tendens waarbij het aantal deelnemende lijsten na de fusies stijgt. Maar waar in Vlaanderen het aantal lijsten daalt na 1994, zien we in Dendermonde nog een verdere stijging. In 1994 en 2006 namen zelfs zeven lijsten deel. Opnieuw hier de opmerking dat we de stijgende competitie niet gereflecteerd zien in de Dendermondse machtsverhoudingen. We zullen verderop zien dat steevast dezelfde vier partijen naar voren treden: CVP, SP, VU en PVV. De CVP blijft tot 1994 de dominante actor, gevolgd door de SP. Het is pas met de komst van Inzet in 1994 dat de CVP naar de oppositie wordt verwezen. Wat betreft lijstsamenstelling zien we dat in 1976 vijf volledig samengestelde lijsten aantraden. Hun aantal daalt echter met als dieptepunt 2000, waar slechts de helft van de lijsten nog volledig was. Die cijfers zijn te verklaren vanuit de moeilijkheden die Agalev en het VB ondervonden om een volle lijst samen te stellen. Maar ook specifieke situaties per verkiezingsjaar hadden een invloed. Zo slaagden zowel WOW als FN er in 1994 niet in om 35 kandidaten te vinden. Bij de laatste verkiezing bleef enkel Samen achter met een onvolledige lijst.

Een andere indicator van politieke strijd is een vergelijking van het gemiddeld aantal kandidaten per beschikbare zetel doorheen de tijd omdat die rekening houdt met het aantal kandidaten én de evolutie in beschikbare zetels doorheen de tijd. We zien hier opnieuw dat de fusie een duidelijk breekpunt vormt. Voor de periode 1946-1970 zijn er gemiddeld drie kandidaten per beschikbare zetel. Ook hier is er onderling weer veel verschil: Schoonaarde en Mespelare scoren laag. Sint-Gillis, Appels, Baasrode en Dendermonde hebben dan weer het hoogste aantal kandidaten per zetel. Na 1976 zien we een globale stijging naar vijf kandidaten per zetel met als hoogtepunt 1976 en 2006, niet toevallig de jaren waarbij de lijsten allemaal volledig samengesteld zijn (met uitzondering van Samen voor 2006). 1982 en 1994 scoren het laagst met 4,03 kandidaten. Enerzijds heeft dat te maken met een lager aantal deelnemende lijsten in 1982, terwijl dat in 1994 vooral te maken heeft met het feit dat er vier onvolledige lijsten deelnamen. We zien dus dat op individueel niveau de politieke strijd voor vertegenwoordiging in de raad wel toenam en de fusie opnieuw als breekpunt fungeerde.

Ook de aard van de deelnemende lijsten veranderde grondig na de fusie, al was de nationalisering al voor 1976 merkbaar. Een aantal algemene conclusies voor Vlaanderen gelden ook in Dendermonde. Voor de fusie zien we dat in meer dan de helft van de gevallen het om uitsluitend plaatselijke verkiezingen gaat. Opnieuw is dat aandeel terug te brengen tot enkele gemeenten: Schoonaarde, Oudegem, Mespelare en Appels zijn de typische gemeenten waar er uitsluitend plaatselijke verkiezingen zijn. Grembergen, Dendermonde, Baasrode en Sint-Gillis horen vooral in de categorie overwegend plaatselijk of gemengde verkiezingsgestalte thuis. Vanaf 1958 komt de categorie overwegend nationaal opduiken. De verkiezingen zonder strijd is voor ons maar twee keer toepasbaar: in 1952 en 1958 in Mespelare. Het echte breukmoment zien we na de fusie in 1976, toen we enkel nog uitsluitend nationale verkiezingen kenden. Vanaf 1994 kunnen we opnieuw spreken van de categorie gemengde verkiezingen, omdat dan opnieuw lokale lijsten deelnamen en in de

gemeenteraad vertegenwoordigd zijn. Ook in Dendermonde merkten we dus na de fusie een nationalisatie van de lokale politiek op.

4.2. De uitspraak van de kiezer

De stem van de kiezer is cruciaal binnen het machtsverwervingsproces omdat ze de verhoudingen tussen de lijsten bepaalt en dus indirect een invloed heeft op wie de gemeente zal besturen. Hoewel de opkomstplicht geldt, zijn er een heleboel mensen die hun stem niet wensen uit te brengen. Dat duiden we onder de term 'absenteïsme'. We kunnen vaststellen dat gemiddeld 6,83% van de kiezers afwezig bleef voor de fusie. Na de fusie daalt dat tot 5,68%. Die cijfers zijn wat ze zijn. Het is moeilijk daar een juiste oorzaak voor te vinden. Het aantal thuisblijvende kiezers vormt ook geen consistente evolutie naar boven of beneden. Bovendien moeten de cijfers voor 1976 genuanceerd worden omdat er een aantal missing values ingeslopen zijn. Wat betreft het blanco en ongeldig stemmen zien we dat gemiddeld 1,80% van de kiezers van deze methode gebruik maakt voor de fusie. Na 1976 is er een duidelijke stijging merkbaar. Gemiddeld 3,37% hanteert deze methode. Deze cijfers zeggen evenwel niet veel omdat er geen expliciete verklaringsgrond kan aan gegeven worden. Bovendien is er geen onderscheid tussen het aantal blanco en het aantal ongeldige stemmen mogelijk.

Hierboven keken we naar het aantal deelnemende lijsten en naar het aantal kandidaten per beschikbare zetels om een toename van de politieke strijd te duiden. Daarbij hadden we reeds vermeld dat daarbij de machtspositie van partijen uit het oog verloren werd. Zo kan één partij reeds jarenlang besturen, zonder dat de andere lijsten echte concurrentie betekenen. Daarom is het interessant eens te kijken naar het stempercentage van de grootste partij. Voor de periode voor de fusie ligt die gemiddeld op 50,1%. Concreet wil dat zeggen dat gemiddeld genomen één partij/lijst/kartel op een meerderheid van de stemmen kan bogen en dus per definitie een absolute meerderheid van de zetels behaald. Na de fusie is dat aantal echter gedaald tot 41,78%. Vanaf 1976 tot 2000 nam het stempercentage voor de grootste partij stelselmatig tot 26,47% in 2000. Aan de basis van dat resultaat ligt de lage score van Inzet en CVP. Vanaf 1982 slaagde geen enkele partij er meer in slaagde om een meerderheid van de stemmen in de wacht te slepen. Toch zijn er een aantal constanten op te merken inzake de machtsverhoudingen tussen lijsten. Tot 2000 zien we dat vier dezelfde partijen het politieke landschap vormgeven: CVP, SP, VU en PVV. Steevast komt de CVP als sterkste partij uit de verkiezingen. Na de fusie haalt ze gemiddeld ruim 40%. Al zagen we haar electorale kracht verder dalen sinds 1976. Toch duurt het tot 1994 vooraleer ze in de oppositie geraakt. Als tweede sterkste lijst na de fusie gold de SP, die gemiddeld zo'n 20% van de kiezers kon overtuigen. Op de derde plaats staat de PVV, gevolgd door VU. Terwijl die laatste in steeds dalende lijn zat na 1976, zien we dat de PVV aanvankelijk stijgt, maar vanaf 1994 zeer wisselende resultaten boekt. Het is moeilijk om het resultaat van de SP en VU goed te duiden omdat beiden in het Inzet-verhaal stapten in 1994 en 2000. In de jaren 80 kwamen twee nieuwe partijen op in Dendermonde: Agalev en het VB. Die laatste nam een valse start, maar sinds 1994 zit de partij in stijgende lijn. Bij de laatste verkiezingen behaalden ze zelfs 7 zetels. Agalev scoorde aanvankelijk beter dan het VB, maar

zat snel aan haar laag plafond. In 2000 mochten ze voor de eerste keer een vertegenwoordiger mochten afvaardigen. Zes jaar later echter werd er niemand verkozen voor de Groen!.

We gaan hier ook even dieper in op het stemgedrag van de kiezer. Omdat we geen zicht kregen op het correcte aantal gepanacheerde stemmen voor de fusie, hebben we enkel de gegevens van 1976-2006 procentueel kunnen analyseren. Wat betreft het gebruik van de lijst – en voorkeurstem voor 1976 zien we dat het totale aantal voorkeurstemmen binnen elke gemeente uitgebracht snel boven het aantal lijststemmen uitstijgt. In 1946 werd reeds in drie gemeenten meer gebruik gemaakt van de voorkeurstem. Zes jaar later is dat nog slechts in één gemeente. Vanaf 1958 is de voorkeurstem in alle gemeenten populairder geworden dan de lijststem. Hoewel intern nog grote verschillen opduiken. Zo scoorden socialistische en communistische partijen altijd veel hoger inzake lijststemmen. De talrijk aanwezige katholieke lijsten konden dan weer rekenen op het hoogste aantal voorkeurstemmen. Na de fusie zien we dat het aandeel lijststemmen opnieuw toeneemt: 9,66% in 1976 naar 15,95% in 1994. Daarna is er opnieuw een duidelijk daling merkbaar. In 2006 stemden nog 12,04% van de kiezers bovenaan de lijst. De daling is vooral te wijten aan de opkomst van Agalev en VB waar de kiezer meer stemt voor de ideeën dan voor personen, hoewel we bij de laatste verkiezingen zagen dat het aantal lijststemmen ook daar afneemt.

4.3. Interpretatie van de verkiezingsuitslag

Wat opvalt bij de omzetting van de resultaten naar zetelaantallen is de grote vertekening van het systeem-Imperiali. In de periode 1946-1970 behaalden 57,9% van de partijen een absolute meerderheid van de stemmen. Wanneer we echter kijken naar de omzetting van de stemmenaantallen naar zetels zien we dat 84,2% van de partijen aanspraak maken op een meerderheid van de zetels. De enige gemeente waar voor de fusie telkens een coalitie moest gevormd worden uit noodzaak was Appels. Deze gemeente buiten beschouwing gelaten is het pas vanaf 1964 dat er één gemeente is waar de grootste partij geen zetelmeerderheid heeft en dat was in Grembergen. Ook in 1970 was dat het geval voor die gemeente. De homogeniteitsgraad schommelde over de verkiezingsjaren heen. Het is pas sinds 2000 dat de grootste partij niet meer kon beschikken over de meerderheid van de zetels, maar over 'slechts' 10 zetels of zo'n 28,57%. In 2006 was dat 37,14%. In tegenstelling tot bovenstaande evoluties betekent de fusie hier dus geen breukmoment. Al is er wel een daling van de homogeniteitsgraad tussen de periode 1946-1970 en 1976-2006 op te merken: van 61,27% naar 47,14%. Vooral de laatste verkiezingen was er minder sprake van één dominerende partij.

In de theoretische uiteenzetting gaven we reeds aan dat de volgorde op de lijst bij lokale verkiezingen minder belangrijk was omdat men op lokaal vlak meer gebruikmaakt van de voorkeurstem. Voor de fusie werden gemiddeld 18,56% van de kandidaten zo buiten de nuttige volgorde gekozen. Dat aantal stijgt opvallend tussen 1964 en 1970: van 18,53% naar 44,86%. Die stijging is vooral te danken aan de kleine fusie. Maar het echte hoogtepunt situeert zich in 1976. Toen werden 57,14% buiten de nuttige volgorde gekozen. Vreemd is dat niet. De fusie zorgde ervoor dat de kandidaten uit de

verschillende deelgemeenten verspreid stonden over de lijsten. Kiezers zochten vaak expliciet de kandidaten van de deelgemeenten op die overal verspreid stonden. We zien dat het hoge aantal daalt in de jaren daarna. Vanaf 1988 lijkt de stijging opnieuw toegenomen. Voor de periode na de fusie zien we dat gemiddeld 45,42% van de kandidaten de nuttige volgorde doorbreekt. Dat ondersteunt de algemene vaststelling dat de plaats op de lijst op lokaal vlak minder belangrijk wordt. Kiezers gaan meer en meer kandidaten zoeken op de lijst.

4.4. De vorming van de bestuursmeerderheid

Soms vereist de verkiezingsuitslag dat er een coalitie wordt gevormd. Voor de fusie was dat slechts in 8 van de 38 gevallen noodzakelijk. De helft van die gevallen heeft betrekking op Appels waar altijd een coalitie totstandkwam. Dat is een duidelijke indicator dat de politieke strijd daar groot was. Dat uitte zich ook in andere indicatoren, waaronder aantal deelnemende lijsten en kandidaten. Gemiddeld haalde de grootste partij in Appels 34,50% van de stemmen. Drie andere coalities werden in Grembergen gevormd. Een daarvan bleek in 1958 nodig te zijn om de CVP aan de macht te houden. De andere twee coalities beoogden het omgekeerde. Bij de meerderheid van de coalitievormingen speelde duidelijk het 'size-principle' niet als doorslaggevende factor mee. Verklaringsgronden kunnen eerder binnen de multidimensionele analyse gevonden worden en dan meer bepaald de motivationele factor. De druk om iets te veranderen aan het beleid dat jaren bepaald werd door de CVP lag ongetwijfeld aan de basis voor de coalitievorming in Grembergen. In Appels was dat bijvoorbeeld in 1952 ook het geval, waar de liberalen met vier zetels duidelijk de prijs erg hoog lieten oplopen – ze gaven het burgemeesterschap aan Scholliers die één zetel had – net omdat ze anders opnieuw zes jaar in de oppositie zaten.

Na de fusie zien we dat bij twee van de zes verkiezingen de CVP beslist om alleen te besturen. Vanaf 2000 werden coalities noodzakelijk. Ook na de fusie namen steeds twee partijen deel aan een coalitie. Het is duidelijk dat de CVP in 1982 en 1992 koos voor het 'minimal number of parties' – principe alsook voor de historische factor. Indien ze voor 'minimal weight' had gekozen, zou ze in 1992 logischerwijs bij de VU uitgekomen zijn. De goede bestuurservaring uit het verleden was een belangrijke oorzaak voor een coalitie met de PVV. Omdat de meerderheid in 1982 te krap was, sloot de CVP een coalitie met de PVV. Toen ze in 1988 onder nationale druk opnieuw alleen zouden besturen, dus vanuit de verticale/horizontale factor, maar de door interne problemen opnieuw een partner nodig hadden, viel hun oog logischerwijs opnieuw op de PVV.

De coalitie in 1994 tussen Inzet en de VLD werd afgesloten vooral omdat Inzet een te nipte meerderheid had. Bovendien was met de komst van Hermans de kans op interne problemen bestaande. Een coalitie met de CVP was uitgesloten. De reden van het Inzet-kartel was juist om die naar de oppositie te verwijzen. Ook het VB kwam niet echt in beeld wegens het cordon. Enige mogelijke partner bleek dan ook de PVV. Deze coalitie kan dus voornamelijk verklaard worden vanuit historische factoren – de perceptie van Hermans als 'enfant terrible' en de goede band tussen De

Batselier en Verwilghen. In 2000 volgde dan een coalitie tussen Inzet en de CVP, wat ook logisch is gezien dat de enige combinatie mogelijk is waarbij slechts twee partijen deelnemen. Hier zou dus van de 'minimal number of parties' uitgegaan zijn.

Bronnenlijst

Ackaert, J. (1994). *De Gemeenteraadsverkiezingen*. Leuven: Davidsfonds.

Ackaert, J. (1990). Imperiali, D'Hondt, Niemeyer als verdelingstechnieken bij de gemeenteraadsverkiezingen. Een simulatie aan de hand van de gemeenteraadsverkiezingen van 9 oktober 1988. *Res Publica*, 32 (4), 537-556.

Ackaert, J. (2006). *Politiek in mijn gemeente*. Leuven: Davidsfonds.

Ackaert, J., De Ceuninck, K., Reynaert, H., Steyvers, K. & Valcke, T. (2007). Doen (wijzigende) instituties ertoe? De invloed van het gemeente(kies)decreet op de gemeenteraadsverkiezingen van 2006. *Res Publica*, 49 (1), 15-33.

Block, T., De Ceuninck, K., Reynaert, H., Steyvers, K., Valcke, T., Vanden Daele, L. & Verlet, D. (2007). De lokale macht in Vlaanderen ontbloot. In C. Devos & H. Vos (red.), *Over de dynamiek van de politiek. Een kwarteeuw politieke machtsverschuivingen* (pp. 21-92). Gent: Academia Press.

Buelens, J. (1993). Coalitievorming op gemeentelijk vlak. *Het Tijdschrift van het Gemeentekrediet*, 4 (186), 45-65.

Buelens, J. & Deschouwer, K. (red.) (1996). *De Dorpsstraat is de Wetstraat niet*. Brussel: VUBpress.

Buelens, J. (2000). Coalitievorming op lokaal en provinciaal vlak. In H. Reynaert & D. Verlet (red.), *Lokale en provinciale politiek. Verslagboek Congres Gent, 4 april 2000* (pp.109-125). Brugge: Vanden Broele.

Dewachter, W. (1970). Gemeenteraadsverkiezingen en verstedelijking. *Res Publica*, 12 (3), 289-309

Dewachter, W. & Lismont, E. (1970). De politieke participatie aan de gemeenteraadsverkiezingen. *Res Publica*, 12 (3), 311-338.

Dewachter, W. (1973). Rustige gemeenteraadsverkiezingen op 11 oktober 1970: ongelijke politieke participatie en besluitvorming. *Res Publica*, 15 (5), 839-858.

Dewachter, W. (2000). De eigenheid van gemeenteraadsverkiezingen. De provincieraadsverkiezingen dan nog in hun kielzog. In H. Reynaert & D. Verlet (red.), *Lokale en provinciale politiek. Verslagboek Congres Gent, 4 april 2000* (pp.1-29). Brugge: Vanden Broele.

- Fiers, S. & Reynaert, H. (red.) (2006). *Wie zetelt? De gekozen politieke elite in Vlaanderen doorgelicht*. Tielt: Uitgeverij Lannoo.
- Hellinck, B. (2010). *Norbert De Batselier. Een leven in de politiek*. Antwerpen: Manteau.
- Maddens, B., Weekers, K., Fiers, S. & Vanlangenakker, I. (2007). Op zoek naar een verklaring voor de persoonlijke score van kandidaten bij lokale verkiezingen. *Res Publica*, 49 (1), 132-149
- Meier, P. (2007). Een vergelijkend perspectief op de positie van mannen en vrouwen in de lokale politiek. *Res Publica*, 49 (1), 46-64.
- Pijnenburg, B. (1988). Lokale coalitievorming in België: een multidimensionele verkenning. *Tijdschrift voor Sociologie*, 9 (1-2), 209-262.
- Reynaert, H. (2000). *Lokale politici in Vlaanderen 1946-1994*. Brugge: Vanden Broele
- Senaeve, P. (1977). De vertekening van de uitspraak van het kiezerskorps bij de verwerking. Analyse van de gemeenteraadsverkiezingen van 10 oktober 1976. *Res Publica*, 19 (4), 607-622.
- Steyvers, K. & Reynaert, H. (2004). De gemeenteraadsverkiezingen als lokaal machtsverwervingsproces in Vlaanderen. In C. Devos & H. Gaus (red.), *Schijn of scharnier: politieke trendbreuken in de jaren '90* (pp.1-46). Gent: Academia Press.
- Steyvers, K., Reynaert, H., De Ceuninck, K. & Valcke, T. (2006). *Dertig jaar gemeenteraadsverkiezingen in Vlaanderen. Trends en toekomstscenario's*. Den Haag
- Steyvers, K. (2007). Wat is lokale politiek? In H. Reynaert (red.), *De kerktorenpolitiek voorbij? Lokale politiek in Vlaanderen* (pp. 17-40). Brugge: Vanden Broele.
- Steyvers, K. & Reynaert, H. (2007). De gemeenteraadsverkiezingen als brandpunt van de lokale representatieve democratie. In H. Reynaert (red.), *De kerktorenpolitiek voorbij? Lokale politiek in Vlaanderen* (pp. 87-111). Brugge: Vanden Broele.
- Thevissen, F. (1992). De marketing van gemeenteraadsverkiezingen. Brusselse verkiezingscampagnes bij de gemeenteraadsverkiezingen van 9 oktober 1988. In Anon., *De gemeenteraadsverkiezingen en hun impact op de Belgische politiek (1890-1970)* (pp. 527-557). Gemeentekrediet.
- Verlet, D. (2000). Lijstvorming op lokaal vlak. In H. Reynaert & D. Verlet (red.), *Lokale en provinciale politiek. Verslagboek Congres Gent, 4 april 2000* (pp.61-83). Brugge: Vanden Broele.

Wauters, B. (2000). *De kracht van de voorkeurstem in stad en dorp*. Leuven: afdeling Politologie.

Krantenartikels

“Kiezer stemde opnieuw voor eigen dorp” (1972). *De Voorpost*, 24 (9), 1.

“CVP met volstrekte meerderheid voor een zware taak” (1972). *De Voorpost*, 24 (24), 1.

“Cool en Vernieuwing zorgden voor C.V.P. meerderheid” (1972, 26 februari). *De Voorpost*.

“VU en BSP niet mals voor Dendermonds Schepenkollege” (1977, 28 juni). *De Voorpost*.

“Burgemeester Dierick buiten vervolging gesteld” (1989, 7 april). *De Voorpost*.

“Zet coalitiek-akkoord democratie op de helling?” (1992, 16 oktober). *De Voorpost*.

“Norbert De Batselier ruilt ministerambt voor burgemeesterssjerp” (1994, 3 februari). *Gazet Van Antwerpen*.

“CVP nog niet uit impasse” (1995, 4 mei). *Gazet Van Antwerpen*.

Aerts, H. (1997, 23 oktober). Oud-burgemeester Dierick veroordeeld. *Het Nieuwsblad*.

Antonissen, D. & Dooms, N. (2004, 17 september). Burgemeester wil eigen vrouw als personeelschef. *Het Laatste Nieuws*.

Bracke, P. (1994, 24 september). Pilotproject als wapen tegen CVP. *Het Volk*.

De Backer, M. (1976, 5 november). Dendermondse schepenen nog helemaal niet zeker... *De Voorpost*.

De Backer, M. (1977, 21 januari). Norbert De Batselier: een man waarmee af te rekenen valt. *De Voorpost*.

De Backer, M. (1972, 12 februari). Luc Wiemeersch is voor inspraak. *De Voorpost*.

De Cock, P. (2000, 16 september). Het einde van een romance. *Het Volk*.

De Cock, P. (2005, 18 maart). “Dit niveau is om te kotsen”. *Het Nieuwsblad*.

DED. (1992, 7 juli). Bestuursakkoord tussen CVP en PVV is gesloten. *Het Laatste Nieuws*.

GL. (1976, 29 mei). Schepen Wiemeersch geen kandidaat meer. *De Voorpost*.

GL. (1982, 12 november). Waarom Dendermondse P.V.V. niet tot kartel toetrad. *De Voorpost*.

HAD. (1994, 10 februari). Agalev Dendermonde wijst "Inzet 2000" af. *Het Nieuwsblad*.

HAD. (1994, 17 juli). Alle Dendermondse CVP-leden moeten beslissen over het politiek lot van burgemeester Dierick. *Het Nieuwsblad*.

M. (1972). De klacht was een slag in het water. *De Voorpost*, 24 (11).

O.D. (1991, 28 februari). Hof van Cassatie doet uitspraak in Grembergse visputtenaffaire. *Het Volk*.

Onselaere, W. (1998, 28 oktober). "Twee schepenen behoren niet meer tot meerderheid". *Gazet Van Antwerpen*.

Oosterwaal, J. (1994, 20 juli). De Inzet in Dendermonde. *Knack*.

Archief

Stadsarchief Dendermonde

Provinciaal archief Gent

Provinciale afdeling van het Rijksarchief in Beveren

Interviews

Ferdij Willems, maandag 5 april 2010, 20.00u

Gino Bertin, woensdag 7 april 2010, 18.30u

Stefaan Van Gucht, maandag 12 april 2010, 19.00u

Alfons Hermans, donderdag 15 april 2010, 10.00u

Maurits Dierick, maandag 19 april 2010, 10.00u

Ivan Verleyen, dinsdag 20 april 2010, 10.00u

Marcel Borms, dinsdag 27 april 2010, 19.00u

5. Bijlagen

Appels

1946

Tabel 1	Uitslag
Tabel 2	Individuele uitslagen
Tabel 3	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 4	Samenstelling CBS

1952

Tabel 5	Uitslag
Tabel 6	Individuele uitslagen
Tabel 7	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 8	Samenstelling CBS

1958

Tabel 9	Uitslag
Tabel 10	Individuele uitslagen
Tabel 11	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 12	Samenstelling CBS

1964

Tabel 13	Uitslag
----------	---------

1965

Tabel 14	Uitslag
Tabel 15	Individuele uitslagen
Tabel 16	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 17	Samenstelling CBS

Tabel 18	Partijuitslagen
Tabel 19	Procentueel verschil

Baasrode

1946

Tabel 20	Uitslag
Tabel 21	Individuele uitslagen
Tabel 22	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 23	Samenstelling CBS

1952

Tabel 24	Uitslag
Tabel 25	Individuele uitslagen
Tabel 26	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 27	Samenstelling CBS

1958

Tabel 28	Uitslag
Tabel 29	Individuele uitslagen
Tabel 30	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 31	Samenstelling CBS

1964

Tabel 32	Uitslag
Tabel 33	Individuele uitslagen
Tabel 34	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 35	Samenstelling CBS

1970

Tabel 36	Uitslag
Tabel 37	Individuele uitslagen
Tabel 38	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 39	Samenstelling CBS

Tabel 40	Partijuitslagen
Tabel 41	Procentueel verschil

Grembergen

1946

Tabel 42	Uitslag
Tabel 43	Individuele uitslagen
Tabel 44	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 45	Samenstelling CBS

1952

Tabel 46	Uitslag
Tabel 47	Individuele uitslagen
Tabel 48	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 49	Samenstelling CBS

1958

Tabel 50	Uitslag
Tabel 51	Individuele uitslagen
Tabel 52	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 53	Samenstelling CBS

1964

Tabel 54	Uitslag
Tabel 55	Individuele uitslagen
Tabel 56	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 57	Samenstelling CBS

1970

Tabel 58	Uitslag
Tabel 59	Individuele uitslagen
Tabel 60	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 61	Samenstelling CBS

Tabel 62	Partijuitslagen
Tabel 63	Procentueel verschil

Mespelare

1946

Tabel 64	Uitslag
Tabel 65	Individuele uitslagen
Tabel 66	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 67	Samenstelling CBS

1952

Tabel 68	Samenstelling gemeenteraad
Tabel 69	Samenstelling CBS

1958

Tabel 70 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 71 Samenstelling CBS

1964

Tabel 72 Uitslag
Tabel 73 Individuele uitslagen
Tabel 74 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 75 Samenstelling CBS

1970

Tabel 76 Uitslag
Tabel 77 Individuele uitslagen
Tabel 78 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 79 Samenstelling CBS

Tabel 80 Partijuitslagen
Tabel 81 Procentueel verschil

Oudegem**1946**

Tabel 82 Uitslag
Tabel 83 Individuele uitslagen
Tabel 84 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 85 Samenstelling CBS

1952

Tabel 86 Uitslag
Tabel 87 Individuele uitslagen
Tabel 88 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 89 Samenstelling CBS

1958

Tabel 90 Uitslag
Tabel 91 Individuele uitslagen
Tabel 92 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 93 Samenstelling CBS

1964

Tabel 94 Uitslag
Tabel 95 Individuele uitslagen
Tabel 96 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 97 Samenstelling CBS

1970

Tabel 98 Uitslag
Tabel 99 Individuele uitslagen
Tabel ## Samenstelling gemeenteraad
Tabel ## Samenstelling CBS

Tabel ## Partijuitslagen
Tabel ## Procentueel verschil

Schoonaarde**1946**

Tabel 104 Uitslag
Tabel 105 Individuele uitslagen
Tabel 106 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 107 Samenstelling CBS

1952

Tabel 108 Uitslag
Tabel 109 Individuele uitslagen
Tabel 110 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 111 Samenstelling CBS

1958

Tabel 112 Uitslag
Tabel 113 Individuele uitslagen
Tabel 114 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 115 Samenstelling CBS

1964

Tabel 116 Uitslag
Tabel 117 Individuele uitslagen
Tabel 118 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 119 Samenstelling CBS

1970

Tabel 120 Uitslag
Tabel 121 Individuele uitslagen
Tabel 122 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 123 Samenstelling CBS

Tabel 124 Partijuitslagen
Tabel 125 Procentueel verschil

Sint-Gillis**1946**

Tabel 126 Uitslag
Tabel 127 Individuele uitslagen
Tabel 128 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 129 Samenstelling CBS

1952

Tabel 130 Uitslag
Tabel 131 Individuele uitslagen
Tabel 132 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 133 Samenstelling CBS

1958

Tabel 134 Uitslag
Tabel 135 Individuele uitslagen
Tabel 136 Samenstelling gemeenteraad
Tabel 137 Samenstelling CBS

1964

Tabel 138 Uitslag
Tabel 139 Individuele uitslagen
Tabel 140 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 141 Samenstelling CBS

Tabel 142 Partijuitslagen

Tabel 143 Procentueel verschil

Dendermonde

1946

Tabel 144 Uitslag

Tabel 145 Individuele uitslagen

Tabel 146 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 147 Samenstelling CBS

1952

Tabel 148 Uitslag

1953

Tabel 149 Uitslag

Tabel 150 Individuele uitslagen

Tabel 151 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 152 Samenstelling CBS

1958

Tabel 153 Uitslag

Tabel 154 Individuele uitslagen

Tabel 155 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 156 Samenstelling CBS

1964

Tabel 157 Uitslag

Tabel 158 Individuele uitslagen

Tabel 159 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 160 Samenstelling CBS

1971

Tabel 161 Uitslag

1972

Tabel 162 Uitslag

Tabel 163 Individuele uitslagen

Tabel 164 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 165 Samenstelling CBS

Tabel 166 Partijuitslagen

Tabel 167 Procentueel verschil

1976

Tabel 168 Uitslag

Tabel 169 Individuele uitslagen

Tabel 170 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 171 Samenstelling CBS

1982

Tabel 172 Uitslag

Tabel 173 Individuele uitslagen

Tabel 174 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 175 Samenstelling CBS

1988

Tabel 176 Uitslag

Tabel 177 Individuele uitslagen

Tabel 178 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 179 Samenstelling CBS

1994

Tabel 180 Uitslag

Tabel 181 Individuele uitslagen

Tabel 182 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 183 Samenstelling CBS

2000

Tabel 184 Uitslag

Tabel 185 Individuele uitslagen

Tabel 186 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 187 Samenstelling CBS

2006

Tabel 188 Uitslag

Tabel 189 Individuele uitslagen

Tabel 190 Samenstelling gemeenteraad

Tabel 191 Samenstelling CBS

Tabel 192 Partijuitslagen

Tabel 193 Procentueel verschil

Profiel mandatarissen 1946-1970

Tabel 194 Gemiddelde leeftijd raadsleden

Tabel 195 Gemiddelde leeftijd naar mandaat

Tabel 196 Vrouwelijke vertegenwoordiging naar mandaat (%)

Tabel 197 Beroepsprofiel raadsleden (%)

Tabel 198 Beroepsprofiel schepenen (%)

Tabel 199 Beroepsprofiel naar aard van mandaat 1946-1970 (%)

Profiel mandatarissen 1976-2006

Tabel 200 Gemiddelde leeftijd raadsleden

Tabel 201 Vrouwelijke vertegenwoordiging naar mandaat (%)

Tabel 202 Beroepsprofiel raadsleden (%)

Tabel 203 Beroepsprofiel schepenen (%)

Tabel 204 Beroepsprofiel naar aard van mandaat 1976-2006 (%)

Algemeen

Tabel 205 Aantal deelnemende lijsten

Tabel 206 Lijstsamenstelling

Tabel 207 Aantal kandidaten per beschikbare zetel

Tabel 208 Keuzeverzaking

Tabel 209 Stempercentage grootste partij

Tabel 210 Verhouding lijst - vs. voorkeurstemmen 1976-2006

Tabel 211 Gekozenen buiten de nuttige volgorde

Gemeenteraadsverkiezingen Appels

De verkiezing van 24 november 1946

Tabel 1: Uitslag

Partij	%	Zetels
Socialisten	21,74	2
Katholieken (gele)	25,51	2
Liberalen	22,60	2
Katholieken (brassers)	30,13	3
Totaal	100	9

Tabel 2: Individuele uitslagen

	Socialisten		Naamstem	lijststem	totaal
1	Sette	Julien	50	156	206
2	Abbeloos	Guillaume	18	188	206
3	Coppens	Alex-Florida	5	114	119
4	Dierick	Alfred-Joannes	4		4
5	De Vijlder	Gustaaf	2		2
6	De Wilde	Jozef-Prosper	8		8
7	Van Herreweghe	Joannes	0		0
8	Van Damme	Theo-Hubert	0		0
9	Heireman	René-Georges	0		0

	Gele		Naamstem	lijststem	totaal
1	Van Hoorde	Remi	26	222	248
2	Wilbers	Jozef	24	216	240
3	Michiels	Léon	13		13
4	De Smet	Frans	29		29
5	Van Hauwe	Paulus	16		16
6	Scholliers	Jan	11		11
7	Van Limbergen	Adolf	32		32
8	Persoons	Raymond	19		19
9	Rasschaert	Louis	16		16

	Liberalen		Naamstem	lijststem	totaal
1	De Smet	Maurice	95	125	220
2	Van der Straeten	Alfons	39	175	214
3	Goossens	Guillaume	16		16
4	Willems	Albert	18		18
5	Bequé	Gustaaf	16		16
6	Van Extergem	Frans	2		2
7	Van den Broeck	Cyriel	6		6
8	Van de Vondel	Albert	2		2
9	Bogaert	Adolf	6		6

	Brassers		Naamstem	lijststem	totaal
1	Hermans	Lucas	94	231	325

2	Vermeiren	Bernardus	34	291	325
3	Maes	Odilon	11	314	325
4	Van Limbergen	Albert	11	48	59
5	De Swaef	Georges	15		15
6	De Backer	Jan	3		3
7	D'Hondt	Alfred	12		12
8	Vermeiren	Frans	6		6
9	Sacré	Adelard	1		1

Tabel 3: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Vermeiren	Bernard	72	bijzondere	10/01/1933	Katholieken (brassers)
Van der Straeten	Alfons	66	garagehouder	12/01/1939	Liberalen
Maes	Odilon	48	handelaar	12/01/1939	Katholieken (brassers)
Van Hoorde	Remi	59	gepensioneerd	7/03/1947	Katholieken (gele)
Wilbers	Jozef	35	vakleraar	7/03/1947	Katholieke (gele)
Hermans	Luc	26	brouwer	7/03/1947	Katholieken (brassers)
Abbeloos	Guillaume	45	landbouwer	5/04/1947	Socialisten
De Smet	Maurice	33	beenhouwer	5/04/1947	Liberalen
Dierick	Alfred-Joannes	44	fabriekwerker	5/04/1947	Socialisten

Tabel 4: samenstelling college van burgemeester en schepenen (CBS)

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Vermeiren	Bernardus	72	Bijzondere	10/01/1933	Katholieken (Brassers)
1 ^{ste} schepenen	Van Hoorde	Remi	59	Rustend onderwijzer	7/03/1947	Katholieken (Gele)
2 ^{de} schepe,	Wilbers	Jozef	35	Vakleraar	7/03/1947	Katholieken (Gele)

De verkiezing van 12 oktober 1952

Tabel 5: Uitslag

Partij	%	Zetels
Liberaal kartel	36,41	4
Gele	17,83	1
Socialisten	9,43	0
Brassers	36,34	4
Totaal	100	9

Tabel 6: Individuele uitslagen

	Liberalen & Onafh.		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Smet	Theofiel	52	376	428
2	Van Handenhove	Clement	236	124	360
3	Selderslaghs	Marguerite	23		23
4	Van der Straeten	Alfons	38		38
5	Willems	Albert	4		4
6	Bequé	Gustaaf	7		7

7	Van den Broeck	Cyriel	8		8
8	Van den Bossche	Theofiel	31		31
9	Goossens	Charles	8		8

	Gele		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Scholliers	Joannes	26	110	136
2	De Smet	Frans	31	35	66
3	Persoons	Raymond	18		18
4	Mortiers	Amandus	15		15
5	Van Houwe	Petrus	2		2
6	Van Damme	Leon	10		10
7	De Noose	Constant	4		4
8	Van Limbergen	Georges	4		4
9	Rasschaert	Louis	5		5

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Dierick	Alfred	20	76	96
2	Meuris	Jean	15		15
3	De Paep	Albert	0		0
4	Minnebo	Theofiel	2		2
5	Heireman	Georges	0		0
6	Brisart	Albert	1		1
7	Dierick	Jozef	2		2
8	Coppens	Floridan	2		2

	Brassers		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Hermans	Luc	154	522	676
2	Van Hoorde	Desiré	29	254	283
3	Van Limbergen	Alois	12		12
4	De Backer	Jan	16		16
5	Cool	Albert	95		95
6	De Buck	Coralie	9		9
7	Goossens	Albert	17		17
8	Vereecken	Gerome	20		20
9	Vincke	Leon	5		5

Tabel 7: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum ind.	Lijst
Van der Straeten	Alfons	72	ZB	12/01/1939	Liberaal
Hermans	Luc	32	ingenieur	7/03/1947	Brassers
De Smet	Theofiel	67	beenhouwer	21/01/1953	Liberaal
Van Handenhove	Clement	59	gepensioneerd	21/01/1953	Liberaal
Van den Bossche	Theofiel	47	machinist	21/01/1953	Liberaal
Scholliers	Jan	46	handelsreiziger	21/01/1953	Gele
Van Hoorde	Desiré	37	landbouwer	21/01/1953	Brassers
Van Limbergen	Alois	49	landbouwer	21/01/1953	Brassers
Cool	Albert	35	bediende	21/01/1953	Brassers

Tabel 8: samenstelling CBS

BURG 1 ^{ste} schepenen 2 ^{de} schepenen	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
	Scholliers	Joannes	46	handelsreiziger	21/01/1953	Gele
	Van Handenhove	Clement	59	gepensioneerd	21/01/1953	Liberaal
	De Smet	Theofiel	67	beenhouwer	21/01/1953	Liberaal

De verkiezing van 12 oktober 1958

Tabel 9: Uitslag

Partij	%	Zetels
Liberalen	13,25	0
Socialisten	14,47	1
Gele	35,82	4
Brassers	36,46	4
Totaal	100,00	9

Tabel 10: Individuele uitslagen

	Liberalen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Den Bossche	Theofiel	43		
2	Goossens	Guillaume	20		
3	Van Der Straeten	Alfons	36		
4	De Troyer	Margareta	28		
5	Bosteels	Constant	21		
6	Van Den Broeck	Cyriel	7		
7	De Paep	Hector	11		
8	Goossens	Charel	5		
9	De Smet	Theofiel	14		

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Segers	Louis	68	57	125
2	Dierick	Jozef	38	57	95
3	Dierick	Alfred	16		16
4	Brisart	Albert	9		9
5	De Paep	Albert	6		6
6	De Donder	Frans	1		1
7	Van Damme	Elie	2		2
8	Minnebo	Raymond	3		3
9	Van Cauwenberghe	Marcel	6		6

	Gele		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Scholliers	Jan	355	116	471
2	Van Houwe	Petrus	78	393	471
3	Poppe	Basiel	83	183	266
4	Rasschaert	Lodewijk	65		
5	Persoons	Julien	9		
6	Temmerman	Raymond	3		
7	De Noose	Constant	13		
8	Ceupers	Leon	3		
9	De Gucht	Albert	11		

	Brassers		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Hermans	Luc	140	334	474
2	Van Hoorde	Désiré	83	146	229
3	Van Limbergen	Aloïs	53		
4	Cool	Albert	254		241
5	Peeters	Jean	69		
6	Vereecken	Constant	76		73
7	Boeykens	Hector	41		
8	De Batselier	Cesar	34		
9	De Batselier	René	44		

Tabel 11: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Scholliers	Jan	52	handelsreiziger	22/01/1953	Gele
Cool	Albert	41	bediende	22/01/1953	Brassers
Van Hoorde	Désiré	43	landbouwer	22/01/1953	Brassers
Poppe	Basiel	30	smid	29/01/1959	Gele
Segers	Louis	49	arbeider	29/01/1959	Socialisten
Peeters	Jean	43	arbeider	29/01/1959	Brassers
Van Houwe	Petrus	53	landbouwer	29/01/1959	Gele
Rasschaert	Lodewijk	65	landbouwer	29/01/1959	Gele
Vereecken	Constant	43	handelaar	29/01/1959	Brassers

Tabel 12: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Scholliers	Jan	52	handelsreiziger	22/01/1953	Gele
1 ^{ste} schepenen	Segers	Louis	49	arbeider	29/01/1959	Socialisten
2 ^{de} schepenen	Van Houwe	Petrus	53	landbouwer	29/01/1959	Gele

De verkiezing van 11 oktober 1964

Tabel 13: Uitslag

Partij	%	Zetels
Socialisten	14,96	1
Liberalen	19,32	1
CVP	34,93	4
Christelijke Volksbelangen	30,79	3
Totaal	100,00	9

De verkiezing van 4 april 1965

Tabel 14: Uitslag

Partij	%	Zetels
---------------	----------	---------------

Liberalen	18,64	1
CVP	34,79	4
Christelijke Volksbelangen	31,22	3
Socialisten	15,35	1
Totaal	100,00	9

Tabel 15: Individuele uitslagen

	Liberalen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Troyer	Maurits	110	40	150
2	Van Den Bossche	Theofiel	37		37
3	Cooreman	Clement	69		69
4	De Paep	Victor	24		24
5	Beeckman	Gustaaf	22		22
6	Moernaut	Leonard	4		4
7	Huttener	Alfons	8		8
8	Bosteels	Constant	24		24
9	D'Hondt	Frans	8		8

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Cool	Albert	333	128	461
2	Van Hoorde	Désiré	75	136	211
3	Vereecken	Constant	88		88
4	Hermans	Gontran	129		129
5	De Batselier	Cesar	30		30
6	Cammerman	Remi	113		113
7	De Paepe	Georges	30		30
8	Van Handenhove	Clement	34		34
9	Vereecken	Marc	74		74

	CVB		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Scholliers	Johannes	321	73	394
2	Van Houwe	Paul	56	170	226
3	Poppe	Basiel	108		108
4	Beurms	Alfons	98		98
5	Hofman	Willy	24		24
6	De Smet	Frans	24		24
7	Meert	René	80		80
8	Rasschaert	Louis	12		12
9	Van Limbergen	Joris	11		11

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Segers	Louis	118	17	135
2	Dierick	Jozef	68	45	113
3	Brisart	Albert	10		10
4	Van Damme	Elie	3		3
5	De Donder	François	1		1
6	Van Eetvelde	Benoit	9		9
7	De Wilde	David	9		9
8	Heireman	René	1		1
9	Van Cauwenberghe	Marcel	8		8

Tabel 16: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Cool	Albert	48	bediende	21/01/1953	CVP
Van Hoorde	Désiré	50	landbouwer	21/01/1953	CVP
Scholliers	Johannes	59	handelaar	21/01/1953	Chr. VB
Segers	Louis	55	metaalbewerker	29/01/1959	Socialisten
Van Houwe	Paul	60	landbouwer	29/01/1959	Chr. VB
Poppe	Basiel	36	smid	29/01/1959	Chr. VB
Cammerman	Remi	45	metser	12/05/1965	CVP
De Troyer	Maurits	63	bediende	12/05/1965	Liberalen
Hermans	Gontran	42	handelaar	12/05/1965	CVP

Tabel 17: samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Cool	Albert	59	handelaar	21/01/1953	CVP
1 ^{ste} schepenen	Segers	Louis	55	metaalbewerker	29/01/1959	Socialisten
2 ^{de} schepenen	Van Hoorde	Désiré	50	landbouwer	21/01/1953	CVP

Partijevolutie Appels 1946-1964

Tabel 18: Partijuitslagen

	1946	1952	1958	1965
Socialisten (BSP)	21,75	9,43	14,47	15,35
Katholieken (gele, CVB)	25,52	17,83	35,82	31,22
Liberalen (PVV)	22,60	36,41	13,25	18,64
Katholieken (Brassers, CVP)	30,14	36,34	36,46	34,79

Tabel 19: Procentueel verschil

	1952	1958	1965
Socialisten (BSP)	-12,32	5,04	0,89
Katholieken (gele, CVB)	-7,69	17,99	-4,60
Liberalen (PVV)	13,81	-23,15	5,39
Katholieken (Brasserd, CVP)	6,20	0,12	-1,67

Gemeenteraadsverkiezingen Baasrode

De verkiezing van 24 november 1946

Tabel 20: Uitslag

Partij	%	Zetels
Liberalen	21,77	2
CVP	48,13	7
Socialisten	11,65	0

Communisten	18,45	2
Totaal	100,00	11

Tabel 21: Individuele uitslagen

	Liberalen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Gaever	Josse	154	353	507
2	Van Walderen	Jan	103	253	356
3	Roggeman	Gustaaf	48		48
4	Van Damme	André	30		30
5	Vertongen	Victor	23		23
6	Verheyen	Armand	16		16
7	Van Praet	Aline-Pauline	85		85
8	Waumans	Louis	34		34
9	Dooms	Frans	9		9
10	Stillemans	Charles	9		9
11	Van Walderen	Cesar	15		15

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Kinder	Achiel	230	1.240	1.470
2	Smekens	Gustaaf	85	1.385	1.470
3	Goossens	Petrus	57	1.413	1.470
4	Van Belle	Jozef	37	1.433	1.470
5	Quisquater	Henri	57	703	760
6	De Decker	Jacobus	94		94
7	Casier	Louis	25		25
8	Moens	Aviel	78		78
9	Moens	Edmond	21		21
10	Van der Jeught	Pieter-Jan	50		50
11	De Gendt	Gustaaf	151		151

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Franckaert	Desiré	73		
2	Wauters	René	31		
3	Bosmans	Emiel	13		
4	Huygens	Jos	9		
5	De Grootte	Karel	1		
6	Dooms	Rosalie	11		
7	Jacobs	Pieter Jan	18		
8	Annemans	Frans	6		
9	Peeleman	Alfons	7		
10	De Clercq	Frans	6		
11	De Smet	Franciscus	16		

	Communisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Goossens	Victor	159	271	430
2	Janssens	Frans	36	394	430
3	De Roeck	Desiré	5	209	214
4	Gerlo	Isidoor	8		8
5	Van Damme	Josephine	4		4
6	Currinckx	Henri	3		3
7	Meskens	Frans	5		5

8	Van Gaever	Hubert	3		3
9	David	Arthur	13		13
10	Van Cleempel	Pieter	1		1
11	Dooms	Pieter-Frans	1		1

Tabel 22: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
De Decker	Jacobus	65	landbouwer	11/06/1921	CVP
De Kinder	Achiel	52	burgemeester	3/01/1927	CVP
Smekens	Gustaaf	67	handelaar	3/01/1927	CVP
Van Gaever	Josse	45	handelaar	25/01/1947	Liberalen
Van Walderen	Jan	38	bediende	25/01/1947	Liberalen
Goossens	Petrus	33	arbeider	25/01/1947	CVP
Van Belle	Jozef	25	bediende	25/01/1947	CVP
Quisquater	Henri	55	visleurder	25/01/1947	CVP
Goossens	Victor	41	handelaar	25/01/1947	Communisten
Janssens	Frans	38	vakbondsheer	25/01/1947	Communisten
De Gendt	Gustaaf	48	geneesheer	25/01/1947	CVP

Tabel 23: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	De Kinder	Achiel	52	burgemeester	3/01/1927	CVP
1 ^{ste} schep en	Smekens	Gustaaf	67	handelaar	3/01/1927	CVP
2 ^{de} schep en	Goossens	Petrus	33	arbeider	25/01/1947	CVP

De verkiezing van 12 oktober 1952

Tabel 24: Uitslag

Partij	%	Zetels
Communisten	15,00	1
Socialisten	17,66	2
CVP	44,19	6
Liberalen	23,14	2
Totaal	100,00	11

Tabel 25: Individuele uitslagen

	Communisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Goossens	Victor	151	129	280
2	Janssens	Franciscus	32	221	253
3	Cassimon	Albert	4		4
4	Van Damme	Francois	4		4
5	Collaert	Adolf	14		14
6	Dooms	Petrus	2		2
7	Huygens	Louisa	0		0
8	De Ridder	Frans	3		3
9	Dooms	Petrus	2		2

10	Van Damme	Petrus	0	0
11	Gerlo	Isidoor	1	1

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Franckaert	Desiré	92	345	437
2	Hermans	Dominicus	46	391	437
3	Annemans	Franciscus	8	170	178
4	De Smet	Jan	23		23
5	Dooms	Petrus	14		14
6	Verhulst	Rosalie	8		8
7	De Schutter	Jozef	1		1
8	De Groote	Carolus	10		10
9	De Graef	Fredericus	4		4
10	De Clercq	Frans	3		3
11	De Smet	Frans	2		2

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Smekens	Gustaaf	176	1.224	1.400
2	De Decker	Jacobus	48	1.352	1.400
3	Peelman	Franciscus	134	1.266	1.400
4	De Gendt	Gustavus	111	256	367
5	Van Belle	Joseph	24		24
6	D'Hollander	Frans	106		106
7	Moens	Avil	71		71
8	Casier	Louis	14		14
9	Moens	Edmond	13		13
10	Casier	Louis	13		13
11	Schelfaut	Juliaan	343		343

	Liberalen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Gaever	Josse	162	419	581
2	Van Walderen	Jan	127	133	260
3	Roggeman	Gustaaf	57		57
4	Veyt	Pierre	78		78
5	Waumans	Louis	25		25
6	Van Praet	Alina	38		38
7	Franckaert	Prosper	8		8
8	Daman	Petrus	26		26
9	Dooms	Francois	5		5
10	Van Damme	Gaston	17		17
11	De Wilde	Laurent	87		87

Tabel 26: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
De Decker	Jacobus	71	landbouwer	11/06/1921	CVP
Smekens	Gustaaf	73	handelaar	3/01/1927	CVP
Goossens	Victor	48	bureelbediende	25/01/1947	COMM
De Gendt	Gustaaf	54	geneesheer	25/01/1947	CVP
Van Gaever	Josse	51	vishandelaar	25/01/1947	LIB
Van Walderen	Jan	44	bediende	25/01/1947	LIB
Franckaert	Desiré	48	bediende	17/01/1953	SOC

Hermans	Dominicus	45	vakbondsecretaris	17/01/1953	SOC
Peelman	Frans	50	meestergast	17/01/1953	CVP
D'Hollander	Frans	36	brouwer	17/01/1953	CVP
Schelfaut	Juliaan	38	bediende	17/01/1953	CVP

Tabel 27: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Smekens	Gustaaf	73	handelaar	3/01/1927	CVP
1 ^{ste} schepen	De Gendt	Gustaaf	54	geneesheer	25/01/1947	CVP
2 ^{de} schepen	Schelfaut	Juliaan	38	bediende	17/01/1953	CVP

De verkiezing van 12 oktober 1958

Tabel 28: Uitslag

Partij	%	Zetels
CVP	45,17	5
Gemeentebelangen	54,83	6
Totaal	100	11

Tabel 29: Individuele uitslagen

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Smekens	Gustaaf	403	1.143	1.546
2	Van Belle	Jozef	127	1.419	1.546
3	Moens	Aviel	152	808	960
4	D'Hollander	Frans	158		158
5	Peelman	Frans	346		346
6	De Gendt	Gustaaf	158		158
7	Casier	Louis	132		132
8	Van Keer	Albert	144		144
9	Claes	Petrus	186		186
10	Casier	Alfons	65		65
11	Broothaerts	Emmanuel	190		190

	Gemeentebelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Gaever	Josse	571	1366	1937
2	Franckaert	Desire	200	1737	1937
3	Van Walderen	Jan	151	419	570
4	Hermans	Dominicus	71		71
5	Goossens	Victor	433		433
6	Veyt	Pierre	88		88
7	De Smet	Jan	73		73
8	Daman	Petrus	69		69
9	Janssens	Franciscus	64		64
10	De Wilde	Laurent	70		70
11	De Peet	Petrus	29		29

Tabel 30: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Smekens	Gustaaf	79	handelaar	3/01/1927	CVP
Van Gaever	Josse	57	vishandelaar	25/01/1947	GB
Van Walderen	Jan	50	bediende	25/01/1947	GB
Goossens	Victor	54	bediende	25/01/1947	GB
Peelman	Frans	56	meestergast	17/01/1953	CVP
Franckaert	Desire	54	bediende	17/01/1953	GB
Van Belle	Jozef	37	dagbladpropagandist	5/01/1959	CVP
Moens	Aviel	56	landbouwer	5/01/1959	CVP
Broothaerts	Emmanuel	53	bediende	5/01/1959	CVP
Veyt	Pierre	32	aannemer	5/01/1959	GB
De Smet	Jan	37	monteerder	5/01/1959	GB

Tabel 31: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Van Gaever	Josse	57	vishandelaar	25/01/1947	GB
1 ^{ste} schepenen	Franckaert	Desire	54	bediende	17/01/1953	GB
2 ^{de} schepenen	Goossens	Victor	54	bediende	25/01/1947	GB

De verkiezing van 11 oktober 1964

Tabel 32: Uitslag

Partij	%	Zetels
CVP	34,46	4
Gemeentebelangen	65,54	7
Totaal	100	11

Tabel 33: Individuele uitslagen

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Quisquater	Henri	274	945	1.219
2	Van Belle	Joseph	209	1.010	1.219
3	Van Keer	Albert	130	93	223
4	Peelman	Franciscus	235		235
5	D'Hollander	Frans	86		86
6	Broothaerts	Emmanuel	152		152
7	Moens	Avil	122		122
8	Verdickt	Marcel	263		263
9	Casier	Louis	58		58
10	De Boeck	Adolf	135		135
11	Claes	Petrus	164		164

	Gemeentebelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Gaever	Josse	1.023	1.267	2.290
2	Franckaert	Desire	189	2.101	2.290
3	Van Walderen	Jan	150	1.280	1.430

4	De Smet	Jan	126		126
5	Goossens	Victor	506		506
6	Veyt	Pierre	118		118
7	De Ridder	Maurits	40		40
8	Collaert	Adolf	39		39
9	Daman	Petrus	67		67
10	De Wilde	Laurent	108		108
11	Hoffman	Adrien	21		21

Tabel 34: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Van Walderen	Jan	56	boekhouder	25/01/1947	GB
Goossens	Victor	60	secretaris	25/01/1947	GB
Van Gaever	Josse	63	vishandelaar	25/01/1947	GB
Peelman	Franciscus	62	meestergast	17/01/1953	CVP
Franckaert	Desire	60	bediende	17/01/1953	GB
De Smet	Jan	43	monteerder	5/01/1959	GB
Veyt	Pierre	38	aannemer	5/01/1959	GB
Van Belle	Joseph	43	dagbladverkoper	5/01/1959	CVP
Verdickt	Marcel	39	bediende	4/01/1965	CVP
Quisquater	Henri	30	bedrijfsleider	4/01/1965	CVP
De Wilde	Laurent	33	aannemer	4/01/1965	GB

Tabel 35: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum ind.	Lijst
Burgemeester	Van Gaever	Josse	63	vishandelaar	25/01/1947	GB
1 ^{ste} schep en	Franckaert	Desire	60	bediende	17/01/1953	GB
2 ^{de} schep en	Goossens	Victor	60	secretaris	25/01/1947	GB

De verkiezing van 11 oktober 1970

Tabel 36: Uitslag

Partij	%	Zetels
Gemeentebelangen	58,92	8
CVP	38,71	5
Lijst - De Leenheer	2,37	0
Totaal	100	13

Tabel 37: Individuele uitslagen

	Gemeentebelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Gaever	Josse	901	1421	2322
2	De Smet	Jan	428	1894	2322
3	Van Walderen	Jan	259	1229	1488
4	Wauters	René	150		150
5	Goossens	Victor	396		396
6	Veyt	Pierre	114		114

7	Cassimon	Lievin	73		73
8	Schelkens	Frans	143		143
9	Daman	Petrus	91		91
10	Van der Heyden	Jean	34		34
11	Monsieur	Jerry	27		27
12	Van Keer	Francois	45		45
13	Van Damme	Alfons	64		64

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Minsaer	André	457	986	1443
2	Van Nimmen	Leon	162	1281	1443
3	De Beul	Etienne	176	258	434
4	Tieleman	Theophiel	173		173
5	Moerman	Romain	107		107
6	Cleemput	Pierre	239		239
7	Cayet	Agnes	163		163
8	Moens	Julien	85		85
9	Robert	Vercauteren	89		89
10	Collaert	Petrus	54		54
11	Hermans	Alfons	125		125
12	Van Belle	Joseph	106		106
13	Peelman	Franciscus	260		260

	Lijst-De Leenheer		Naamstem	Lijststem	Totaal
--	--------------------------	--	-----------------	------------------	---------------

Tabel 38: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Van Gaever	Josse	69	gepensioneerd	25/01/1947	GB
Van Walderen	Jan	62	boekhouder	25/01/1947	GB
Goossens	Victor	66	gepensioneerd	25/01/1947	GB
Peelman	Franciscus	62	gepensioneerd	17/01/1953	CVP
De Smet	Jan	49	monteerder	5/01/1959	GB
Veyt	Pierre	44	aannemer	5/01/1959	GB
Daman	Petrus	52	handelaar	1/01/1967	GB
Wauters	René	61	metaal draaier	16/01/1971	GB
Schelkens	Frans	44	werkopzichter	16/01/1971	GB
Minsaer	André	55	secretaris	16/01/1971	CVP
Van Nimmen	Leon	41	paswerker	16/01/1971	CVP
De Beul	Etienne	20	tekenaar	16/01/1971	CVP
Cleemput	Pierre	38	laborant	16/01/1971	CVP

Tabel 39: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Van Gaever	Josse	69	gepensioneerd	25/01/1947	GB
1 ^{ste} schepenen	Goossens	Victor	66	gepensioneerd	25/01/1947	GB
2 ^{de} schepenen	Van Walderen	Jan	62	boekhouder	25/01/1947	GB

Partijevolutie Baasrode 1946-1970

Tabel 40: Uitslag

	1946	1952	1958	1964	1970
Liberalen (PVV)	21,77	23,14			
Katholieken (CVP)	48,13	44,19	45,17	34,46	38,71
Socialisten (BSP)	11,65	17,66			
Communisten	18,45	15,00			
Gemeentebelangen			54,83	65,54	58,92
Lijst-De Leenheer					2,37

Tabel 41: Procentueel verschil

	1946	1952	1958	1964	1970
Liberalen (PVV)		1,38			
Katholieken (CVP)		-3,93	0,98	-10,71	4,25
Socialisten (BSP)		6,01			
Communisten		-3,45			
Gemeentebelangen		55,81	54,83	10,71	-6,62
Lijst-De Leenheer					2,37

Gemeenteraadsverkiezingen Grembergen

De verkiezing van 24 november 1946

Tabel 42: Uitslag

Partij	%	Zetels
Socialisten	35,45	4
CVP	46,78	6
Onpartijdigen	17,76	1
Totaal	100	11

Tabel 43: Individuele uitslagen

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Reyns	Gaston	205	579	784
2	Van Driessche	Marcel	45	739	784
3	Aerts	Michel	22	762	784
4	De Man	Gustaaf	27	592	619
5	Eeckhautd	Henri	36		36
6	Ost	Karel	17		17
7	Audenaert		7		7
8	Aerts	Triphon	8		8
9	De Man	Kamiel	3		3
10	Van Cauwenberghe	César	4		4
11	Van der Stock	Albert	2		2

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Haek	August	418	651	1069

2	De Wilde	Pieter	338	731	1069
3	Onselaer	Valère	317	4	321
4	Dierick	Clement	252		252
5	Van Damme	Prosper	248		248
6	Aerts	Robert	233		233
7	De Mey	Hubert	290		290
8	De Ridder		284		284
9	Van Mossevelde	Jean	121		121
10	Tonnelier	Frans	86		86
11	Nobels	Willem	150		150

	Onafhankelijken		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Dierick	Willem Pieter	203	51	254
2	Moens	Emiel	52		52
3	Van Laere	Pieter	120		120
4	Rubbens	Raymond	33		33
5	Peersman	Prosper	8		8

Tabel 44: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
De Wilde	Pieter	74	handelaar	1/07/1921	CVP
Haek	August	50	arts	24/01/1939	CVP
Reyns	Gaston	38	bediende	29/07/1944	Socialist
Van Driessche	Marcel	37	bediende	29/01/1947	Socialist
Aerts	Michel	71	kuiper	29/01/1947	Socialist
De Man	Gustaaf	49	touwslager	29/01/1947	Socialist
Onselaere	Valère	34	bediende	29/01/1947	CVP
Dierick	Clement	41	landbouwer	29/01/1947	CVP
De Mey	Hubert	30	handelaar	29/01/1947	CVP
De Ridder		33	zonder beroep	29/01/1947	CVP
Dierick	Willem Pieter	47	staatsbeambte	29/01/1947	Onpartijdig

Tabel 45: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Haek	August	50	arts	24/01/1939	CVP
1 ^{ste} schepenen	De Wilde	Pieter	74	handelaar	1/07/1921	CVP
2 ^{de} schepenen	Onselaere	Valère	34	bediende	29/01/1947	CVP

De verkiezing van 12 oktober 1952

Tabel 46: Uitslag

Partij	%	Zetels
Onafhankelijken	20,95	2
BSP	27,15	3
CVP	51,91	6
Totaal	100	11

Tabel 47: Individuele uitslag

	Onafhankelijken		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Dierick	Willem	237	189	426
2	Moens	Emiel	69	137	206
3	Cooreman	Lodewijk	144		144
4	Pieters	Medard	89		89
5	Peelman	Victor	46		46
6	De Koning	Alexis	40		40
7	Van Uytvanck	Alfons	40		40
8	Audenaert	Romain	9		9
9	Van Herreweghe	René	3		3
10	Van der Borgh	Elvira	38		38
11	Segers	Frans	7		7

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Reyns	Gaston	102	500	602
2	Van Driessche	Marcel	107	495	602
3	De Man	Gustaaf	34	568	602
4	Ost	Karel	42	27	69
5	Audenaert	Albert	19		19
6	Van der Stock	Albert	5		5
7	Felies	Georges	2		2
8	Waterschoot	Albert	2		2
9	Aerts	Basiel	7		7
10	Van Cauwenberghe	Cesar	6		6
11	Heyndricx	Alfons	1		1

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Haek	August	591	720	1311
2	De Wilde	Pieter	276	1035	1311
3	Onselaere	Valère	381	15	396
4	Dierick	Clement	340		340
5	De Mey	Hubert	255		255
6	Aerts	Robrecht	327		327
7	Eeckhoudt	Felix	49		49
8	Praet	Karel	178		178
9	Van Damme	Adolf	65		65
10	D'Hollander	Alfons	108		108
11	Van Damme	Prosper	277		277

Tabel 48: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Haek	August	56	geneersheer	24/01/1939	CVP
De Wilde	Pieter	80	handelaar	1/07/1921	CVP
Onselaere	Valère	39	bediende	29/01/1947	CVP
Reyns	Gaston	44	vakbondsecretaris	29/09/1944	BSP
Van Driessche	Marcel	42	boekhouder	29/01/1947	BSP
De Man	Gustaaf	55	bode	29/01/1947	BSP
Dierick	Clement	47	landbouwer	29/01/1947	CVP

Dierick	Willem	53	Staatsbeamte	29/01/1947	Onafh
Aerts	Robrecht	57	bediende	9/01/1953	CVP
Van Damme	Prosper	53	handelaar	9/01/1953	CVP
Moens	Emiel	49	Nijveraar	9/01/1953	Onafh

Tabel 49: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Haek	August	56	geneersheer	24/01/1939	CVP
1 ^{ste} schepen	De Wilde	Pieter	80	handelaar	1/07/1921	CVP
2 ^{de} schepen	Onselaere	Valère	39	bediende	29/01/1947	CVP

De verkiezing van 12 oktober 1958

Tabel 50: Uitslag

Partij	%	Zetels
BSP	22,53	3
Onafhankelijken	26,35	1
CVP	34,44	6
Katholieke Eenheidspartij	6,20	0
Gemeentebelangen	10,47	1
Totaal	100	11

Tabel 51: Individuele uitslagen

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Reyns	Gaston	79	568	647
2	Van Driessche	Marcel	231	416	647
3	De Man	Gustaaf	56	315	371
4	Vleysman	Henri	58		58
5	Felies	Georges	10		10
6	Audenaert	Albert	13		13
7	Aerts	Basiel	8		8
8	Van der Stock	Albert	12		12
9	Heyndricx	Alfons	3		3
10	Eeckhautd	Gaston	23		23
11	Van Cauwenberghe	Cesar	8		8

	Onafhankelijken		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Dierick	Willem-Pieter	192	31	223
2	Moens	Emiel	93	66	159
3	Nobels	Jozef	79		79
4	De Koning	Alexis	35		35
5	Geubels	Carolus	11		11
6	De Busschere	Rene	13		13
7	Van Uytvanck	Alfons	6		6
8	De Lathauwer	Pieter	9		9
9	Scholliers	Marcel	5		5

10	Vander Linden	Paul	8		8
11	Pets	Petrus	4		4

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Wilde	Pieter	260	864	1.124
2	Onselaere	Valère	522	602	1.124
3	Dierick	Clement	368	202	570
4	Praet	Karel	209		209
5	De Baere	Raphaël	367		367
6	Eeckhoudt	Felix	43		
7	D'Hollander	Alfons	187		
8	Van Damme	Adolf	79		
9	Ronsmans	Cesar	88		
10	Baert	Rene	64		
11	Van Damme	Prosper	209		209

	Katholieke Eenheidsp.		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Verberckmoes	Frans	165		165
2	Moens	Rene	52		52

	Gemeentebelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Mey	Hubert	249		249
2	Cooreman	Lodewijk	65	75	140
3	Van Den Nest	Jozef	23		
4	Sertyn	Joannes	23		
5	Waegeman	Kamiel	23		
6	Laureys	Ernest	10		
7	De Blende	Remi	54		

Tabel 52: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Reyns	Gaston	50	vakbondsecretaris	29/09/1944	BSP
Van Driessche	Marcel	48	boekhouder	29/01/1947	BSP
De Man	Gustaaf	43	bode	29/01/1947	BSP
Onselaere	Valère	45	bediende	29/01/1947	CVP
Dierick	Clement	53	landbouwer	29/01/1947	CVP
Dierick	Willem-Pieter	59	gepensioneerd	9/01/1953	Onafh.
Van Damme	Prosper	59	handelaar	9/01/1953	CVP
De Mey	Hubert	41	handelaar	19/10/1955	GB
De Baere	Raphaël	58	gepensioneerd	30/01/1959	CVP
Praet	Karel	64	landbouwer	30/01/1959	CVP
Eeckhoudt	Felix	67	handelaar	30/01/1959	CVP

Tabel 53: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Onselaere	Valère	45	bediende	29/01/1947	CVP
1 ^{ste} schepenen	Dierick	Willem-Pieter	59	gepensioneerd	9/01/1953	Onafh.
2 ^{de} schepenen	Van Damme	Prosper	59	handelaar	9/01/1953	CVP

De verkiezing van 11 oktober 1964

Tabel 54: Uitslag

Partij	%	Zetels
Gemeentebelangen	28,42	3
CVP	43,56	5
BSP	28,02	3
Totaal	100	11

Tabel 55: Individuele uitslagen

	Gemeentebelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Mey	Hubert	259	312	571
2	Decommer	Virgile	451		
3	Burghgrave	Herman	211		
4	De Blende	Remi	131		
5	Nobels	Jozef	148		
6	Van Den Nest	Jozef	75		
7	Neiryneck	Gentiel	179		
8	Van Damme	Julien	50		
9	Matthys	Georges	56		
10	Moens	René	54		
11	Verberckmoes	Honoré	147		

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Onselaere	Valère	603	585	1.188
2	Dierick	Clemens	430	758	1.188
3	Dierick	Willem Pieter	199	282	481
4	Van Damme	Prosper	283		283
5	Praet	Karel	193		193
6	D'Hollander	Alfons	290		290
7	Baert	René	80		80
8	Mertens	Guido	174		174
9	Delcart	Victor	121		121
10	Ronsmans	Cesar	65		65
11	Burssens	Gustaaf	149		149

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Reyns	Gaston	119	573	692
2	Van Driessche	Marcel	340	352	692
3	De Man	Gustaaf	41	182	223
4	Vleysman	Hendrik	56		56
5	Eeckhautd	Gaston	28		28
6	Cleemput	Alfons	30		30
7	Aerts	Basiel	9		9
8	Dauwe	Rosa	11		11
9	Louis	Adolf	5		5
10	Van Der Stock	Albert	10		10
11	Van Cauwenberghe	Cesar	8		8

Tabel 56: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Reyns	Gaston	56	bediende	29/09/1944	BSP
Onselaere	Valère	51	bediende	29/01/1947	CVP
Dierick	Clemens	59	landbouwer	29/01/1947	CVP
Van Driessche	Marcel	54	boekhouder	29/01/1947	BSP
De Man	Gustaaf	49	bode	29/01/1947	BSP
Dierick	Willem Pieter	65	gepensioneerd	9/01/1953	CVP
Van Damme	Prosper	65	handelaar	9/01/1953	CVP
De Mey	Hubert	47	handelaar	19/10/1955	GB
D'Hollander	Alfons	52	bouwwakker	2/09/1960	CVP
Decommer	Virgile	40	geneesheer	15/01/1965	GB
Burghgrave	Herman	30	leraar	15/01/1965	GB

Tabel 57: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Reyns	Gaston	56	bediende	29/09/1944	BSP
1 ^{ste} schepen	De Mey	Hubert	47	handelaar	19/10/1955	GB
2 ^{de} schepen	Decommer	Virgile	40	geneesheer	15/01/1965	GB

De verkiezing van 11 oktober 1970

Tabel 58: Uitslag

Partij	%	Zetels
PVV	5,48	0
CVP	36,80	5
Gemeentebelangen	23,64	3
BSP	34,08	5
Totaal	100	13

Tabel 59: Individuele uitslagen

	Liberalen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Geerinck	Frans	128		
2	Moens	Jozef	43		
3	Verberckmoes	Gustaaf	44		
4	Van Sande		48		
5	Van Praet	Octaaf	20		
6	Van Damme	Freddy	30		
7	Dauwe	Jan	15		
8	Van Biesen	Adhemar	24		
9	Crick	Alfons	22		
10	Laureys	Ernest	21		
11	Joos		25		
12	Stevens	Lodewijk	17		
13	Eeckhoudt	Albert	28		

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Gendt	Marcel	691	409	1.100
2	Dierick	Clemens	389	366	755
3	Burssens	Gustaaf	144		144
4	De Schryder	Gaston	298		298
5	Van Damme	Jan	304		304
6	Delcart	Victor	132		132
7	De Blende	Remi	185		185
8	Moens		133		133
9	De Wit	Paul	128		128
10	Vertongen	André	79		79
11	D'Hollander	Alfons	195		195
12	Van Damme	Prosper	129		129
13	Onselaere	Valère	446		446

	Gemeentebelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Decommer	Virgile	428	165	593
2	De Mey	Hubert	225		225
3	Burghgrave	Herman	304		304
4	Geerinck	Emiel	171		171
5	Van den Nest	Jozef	94		94
6	Nobels	Jozef	221		221
7	Cooreman	Adolf	57		57
8	Piryns	Jozef	118		118
9	Van Hoeck	Marie	151		151
10	Moens	Cesar	58		58
11	Aerts	Robrecht	90		90
12	Bernauw	Willy	101		101
13	Vandenweghe	Maria	299		299

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Reyns	Gaston	869	157	1.026
2	Vermeir	Frans	93	933	1.026
3	Louis	Adolf	68	365	433
4	Cools	Alfons	75		75
5	De Man	Clement	125		125
6	De Muylder	Alfons	50		50
7	Van de Velde	Augusta	35		35
8	Heuvinck	Willy	41		41
9	Heyndricx	Alfons	14		14
10	Christiaens	Petrus	13		13
11	Van der Stockt	Albert	23		23
12	Van Cauwenberghe	Cesar	19		19
13	Kips	Renea	64		64

Tabel 60: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Reyns	Gaston	62	bediende	29/09/1944	BSP
Dierick	Clemens	65	landbouwer	29/01/1947	CVP
Onselaere	Valère	57	bediende	29/01/1947	CVP
De Mey	Hubert	53	handelaar	19/10/1955	GB

Decommer	Virgile	46	geneesheer	15/01/1965	GB
Burghgrave	Herman	36	leraar	15/01/1965	GB
De Gendt	Marcel	40	geneesheer	22/01/1971	CVP
De Schryder	Gaston	24	bediende	22/01/1971	CVP
Van Damme	Jan	25	licenciaat	22/01/1971	CVP
Vermeir	Frans	37	leraar	22/01/1971	BSP
Louis	Adolf	47	klerk	22/01/1971	BSP
Cools	Alfons	48	bediende	22/01/1971	BSP
De Man	Clement	42	bediende	22/01/1971	BSP

Tabel 61: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Reyns	Gaston	62	bediende	29/09/1944	BSP
1 ^{ste} schep en	Decommer	Virgile	46	geneesheer	15/01/1965	GB
2 ^{de} schep en	Burghgrave	Herman	36	leraar	15/01/1965	GB
3 ^{de} schep en	Vermeir	Frans	37	leraar	22/01/1971	BSP

Partijevolutie Grembergen

Tabel 62: Uitslag

	1946	1952	1958	1964	1970
Socialisten (BSP)	35,45	27,15	22,53	28,02	34,08
Katholieken (CVP)	46,78	51,91	34,44	43,56	36,80
Onafhankelijken	17,76	20,95	26,35		
Gemeentebelangen			10,47	28,42	23,64
Katholieke Eenheidspartij			6,20		
Liberalen					5,48

Tabel 63: Procentueel verschil

	1946	1952	1958	1964	1970
Socialisten (BSP)		-8,31	-4,61	5,48	6,06
Katholieken (CVP)		5,12	-17,47	9,12	-6,75
Onafhankelijken		3,18	5,41		
Gemeentebelangen			10,47	17,95	-4,79
Katholieke Eenheidspartij			6,20		
Liberalen					5,48

Gemeenteraadsverkiezingen Mespelare

De verkiezing van 24 november 1946

Tabel 64: Uitslag

Partij	%	Zetels
Lijst-Willems	35,86	2

Lijst-Jansegers	64,14	5
Totaal	100	7

Tabel 65: Individuele uitslagen

	Lijst-Willems		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Willems	Emiel	8	46	54
2	Van Mossevelde	Alfred	9	45	54
3	Heynderickx		11	3	14
4	Bequé		12		
5	Ledegen		0		
6	Grysolle		0		
7	D'Hondt		6		

	Lijst-Jansegers		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Jansegers	Alfons	27	92	119
2	Van Zande	Florent	10	109	119
3	Cammerman	Frederik	9	110	119
4	Van der Jeught	Theofiel	4	115	119
5	Grysolle		5	84	89
6	Van den Steen	Emiel	4		4
7	Van Steen		1		1

Tabel 66: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.
Van Zande	Florent	66	landbouwer	12/07/1921
Grysolle	Benedict	71	ZB	18/01/1927
Willems	Emiel	37	landbouwer	28/02/1939
Van Mossevelde	Alfred	36	landbouwer	28/02/1939
Jansegers	Alfons	63	ZB	28/02/1939
Cammerman	Frederik	61	gepensioneerd	10/01/1947
Van der Jeught	Theofiel	50	landbouwer	10/01/1947

Tabel 67: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.
BURG	Jansegers	Alfons	63	burgemeester	28/02/1939
1 ^{ste} schepenen	Van Zande	Florent	66	landbouwer	12/07/1921
2 ^{de} schepenen	Cammerman	Frederik	61	gepensioneerd	10/01/1947

De verkiezing van 12 oktober 1952

Tabel 68: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.
Van Zande	Florent	71	landbouwer	12/07/1921
Jansegers	Alfons	69	Zonder beroep	28/02/1939
Van Mossevelde	Alfred	42	landbouwer	28/02/1939

Cammerman	Frederik	67	Zonder beroep	10/01/1947
Van der Jeught	Theofiel	56	landbouwer	10/01/1947
Van den Steen	Benedikt	42	landbouwer	16/08/1949
De Clerck	Felix, Oscar	47	landbouwer	10/01/1953

Tabel 69: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.
BURG	Jansegers	Alfons	69	Zonder beroep	28/02/1939
1 ^{ste} schepen	Van Zande	Florent	71	landbouwer	12/07/1921
2 ^{de} schepen	Cammerman	Frederik	67	Zonder beroep	10/01/1947

De verkiezing van 12 oktober 1958

Tabel 70: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.
Van Zande	Florent	77	landbouwer	12/07/1921
Van Mossevelde	Alfred	48	landbouwer	28/02/1939
Van der Jeught	Theofiel	62	landbouwer	10/01/1947
Cammerman	Frederik	73	gepensioneerd	10/01/1947
Van den Steen	Emiel	48	landbouwer	16/08/1949
De Clercq	Felix	63	landbouwer	10/01/1953
Van Steen	Gustaaf	65	gepensioneerd	20/01/1959

Tabel 71: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.
BURG	Van Zande	Florent	77	landbouwer	12/07/1921
1 ^{ste} schepen	Cammerman	Frederik	73	gepensioneerd	10/01/1947
2 ^{de} schepen	Van Mossevelde	Alfred	48	landbouwer	28/02/1939

De verkiezing van 11 oktober 1964

Tabel 72: Uitslag

Partij	%	Zetels
Lijst-Van Mossevelde	45,05	4
Lijst-Van den Hooff	43,69	3
Lijst-Jansegers	11,26	0
Totaal	100	7

Tabel 73.: Individuele uitslagen

	Lijst-Van Mossevelde		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Mossevelde	Alfred	26	51	77
2	De Clerck	Felix	9	29	38
3	Van den Steen	Emiel	11		11
4	Steeman	Alfons	10		10

5	Heynderickx	Raymond	33		33
6	Steeman	Frans	11		11
7	Heynderickx	Felix	8		8

	Lijst-Van Den Hooff		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Den Hooff	Herman	31	39	70
2	Van Sinay	Gilbert	3	67	70
3	Grysolle	Jan	9	32	41
4	Grysolle	Oscar	5		5
5	Verspeet	Roger	2		2
6	Bequé	Leonard	8		8
7	Vereecken	Guillaume	2		2

	Lijst-Jansegers		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Jansegers	Frans	12		12

Tabel 74: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.
Van Mossevelde	Alfred	54	landbouwer	28/02/1939
Van den Steen	Emiel	54	landbouwer	16/08/1949
De Clerck	Felix	69	landbouwer	10/01/1953
Heynderickx	Raymond	55	landbouwer	23/01/1965
Van Den Hooff	Herman	30	arbeider	23/01/1965
Van Sinay	Gilbert	28	handelsreiziger	23/01/1965
Grysolle	Jan	60	meubelmaker	23/01/1965

Tabel 75: samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.
BURG	Van Den Hooff	Herman	30	arbeider	23/01/1965
1 ^{ste} schep en	Van Mossevelde	Alfred	54	landbouwer	28/02/1939
2 ^{de} schep en	Van Sinay	Gilbert	28	handelsreiziger	23/01/1965

De verkiezing van 11 oktober 1970

Tabel 76: Uitslag

Partij	%	Zetels
Gemeentebelangen	74,17	6
Volksbelangen	25,83	1
Totaal	100	7

Tabel 77: Individuele uitslagen

	Gemeentebelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van den Hooff	Herman	117	37	154
2	Heynderickx	Raymond	34	47	81
3	Van Mossevelde	Alfred	51		51
4	De Clercq	Felix	25		25

5	Grysolle	Jan	36	36
6	Van Sinay	Gilbert	36	36
7	Bequé	Jozef	32	32

	Volksbelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Noël	Karel	29	7	36
2	Van der Jeught	Theofiel	47		47
3	Willems	André	13		13
4	De Wael	Maurits	7		7

Tabel 78: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Van Mossevelde	Alfred	60	landbouwer	28/02/1939	GB
Van den Hooff	Herman	36	ambtenaar	1/01/1965	GB
Heynderickx	Raymond	61	landbouwer	1/01/1965	GB
Grysolle	Jan	37	schrijnwerker	1/01/1965	GB
Van Sinay	Gilbert	34	handelsreiziger	1/01/1965	GB
Bequé	Jozef	50	loodgieter	1/01/1971	GB
Van der Jeught	Theofiel	41	bloemist	1/01/1971	VB

Tabel 79: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Van den Hooff	Herman	36	ambtenaar	1/01/1965	GB
1 ^{ste} schepenen	Van Mossevelde	Alfred	60	landbouwer	28/02/1939	GB
2 ^{de} schepenen	Heynderickx	Raymond	61	landbouwer	1/01/1965	GB

Partijevolutie Mespelare

Tabel 80: Uitslag

	1946	1952	1958	1964	1970
Katholieken (Willems)	35,86				
Katholieken (Jansegers, Van Zande, Van Mossevelde)	64,14	100	100	45,05	
Lijst Van den Hooff (gemeentebelangen)				43,69	74,17
Lijst Jansegers					11,26
Volksbelangen					25,83

Tabel 81: Procentuele evolutie

	1946	1952	1958	1964	1970
Katholieken (Willems)		-35,86			
Katholieken (Jansegers, Van Zande, Van Mossevelde)		35,86	0,00	-54,95	
Lijst Van den Hooff (gemeentebelangen)				43,69	30,48
Lijst Jansegers					11,26
Volksbelangen					25,83

Gemeenteraadsverkiezingen Oudegem

De verkiezing van 24 november 1946

Tabel 82: Uitslag

Partij	%	Zetels
Volkspartij	52,14	6
Socialisten	21,36	2
Katholieken	26,50	3
Lijst-Cooreman	7,12	0
Totaal	100	11

Tabel 83: Individuele uitslagen

	Volkspartij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Heyvaert	Jozef	418	422	840
2	Rombaut	Frans	49	791	840
3	De Vylder	Oscar	82	758	840
4	De Wael	Oscar	40	57	97
5	De Meerleer	Albert	20		20
6	Heyvaert	Louis	56		56
7	Moens	Oscar	40		40
8	Verhaegen	Frans	26		26
9	Cool	Maurits	10		10
10	De Meersman	Alfons	31		31
11	Van de Steen	Maurits	42		42

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Roels	Edmond	89	183	272
2	Blindeman	Carolus	24	248	272
3	De Wael	Sylvanus	19	49	68
4	Hillaert	Gaspard	12		12
5	De Smedt	Gaston	12		12
6	Fruithof	Frans	12		12
7	De Wal	Gaspard	15		15
8	De Troch	Ivo	2		2
9	Veldeman	Benoit	5		5
10	De Wael	Camillus	5		5
11	Stevens	Petrus	1		1

	Katholieken		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Cool	Benoit	125	257	382
2	Heyvaert	Arthur	161	125	286
3	Van den Berghe	Seraphien	83		83
4	Dubois	Hector	31		31
5	Heyvaert	Remi	15		15
6	Van der Streeck	Seraphien	35		35
7	De Maerschalcck	Marie José	12		12
8	Van Eetvelde	Fanciscus	49		49
9	Lambrecht	Joannes	7		7
10	De Kimpe	Frans	16		16

11	De Ridder	Frans Alois	23	23
----	-----------	-------------	----	----

	Lijst-Cooreman		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Cooreman	Victor	42		

Tabel 84: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Rombaut	Frans	59	gepensioneerd	12/05/1921	VP
Roels	Edmond	47	ploegbaas NMBS	1/01/1933	Socialist
Cool	Benoit	49	landbouwer	1/01/1939	Katholiek
Van den Berghe	Seraphien	65	landbouwer	1/01/1939	Katholiek
De Vylder	Oscar	35	bediende	24/07/1946	VP
Heyvaert	Jozef	43	nijveraer	16/01/1947	VP
De Wael	Oscar	55	landbouwer	16/01/1947	VP
Heyvaert	Louis	51	landbouwer	16/01/1947	VP
Van de Steen	Maurits	31	bediende	16/01/1947	VP
Heyvaert	Arthur	51	nijveraer	16/01/1947	Katholiek
De Wael	Sylvain	46	fabriekwerker	16/01/1947	Socialist

Tabel 85: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Cool	Benoit	49	landbouwer	1/01/1939	Katholiek
1 ^{ste} schepenen	Rombaut	Frans	59	gepensioneerd	12/05/1921	VP
2 ^{de} schepenen	De Vylder	Oscar	35	bediende	24/07/1946	VP

De verkiezing van 12 oktober 1952

Tabel 86: Uitslag

Partij	%	Zetels
Katholieken	33,43	4
Socialisten	8,86	0
Volkspartij	55,46	7
Lijst-Cooreman	2,25	0
Totaal	100	11

Tabel 87: Individuele uitslagen

	Katholieken		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Heyvaert	Arthur	228	363	591
2	Vanden Berghe	Seraphien	90	365	455
3	Verbeke	Frans	21		
4	De Brandt	Theodoor	34		
5	Bruyland	Franciscus	39		
6	Uyttendaele	Marie-Antionette	80		
7	Timmerman	Franciscus	22		
8	Van Boven	Ludovicus	69		

9	Van der Streeck	Robert	40		
10	D'Hollander	Armand	27		
11	Tys	Raymond	73		

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Wael	Sylvain	30		
2	Veldeman	Benoit	8		
3	Blindeman	Carolus	9		
4	De Smedt	Gaston	9		
5	Pee	Jozef	2		
6	De Troch	Ivo	3		
7	Ringoet	Richard	2		
8	Rombout	Maria	2		
9	Van Goethem	Philemon	0		
10	Van den Hauwe	Frans	0		

	Volkspartij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Heyvaert	Jozef	691	370	1061
2	De Wael	Oscar	45	1016	1061
3	Rombaut	Frans	47	1014	1061
4	Heyvaert	Louis	102	75	177
5	Moens	Cesar	31		
6	Van Bogaert	Pieter Jan	110		
7	De Meersman	Alfons	48		
8	Cool	Leo	3		
9	Van Herreweghe	Elysee	43		
10	Verhaegen	Petrus Frans	21		
11	De Vijlder	Petrus	80		

	Lijst-Cooreman		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Cooreman	Victor	49		

Tabel 88: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Rombaut	Frans	65	gepensioneerd	12/05/1921	VP
Vanden Berghe	Seraphien	71	landbouwer	16/01/1939	Katholiek
De Vijlder	Petrus	41	bediende	24/07/1946	VP
Heyvaert	Arthur	57	nijveraer	16/01/1947	Katholiek
Heyvaert	Jozef	49	nijveraer	16/01/1947	VP
De Wael	Oscar	66	landbouwer	16/01/1947	VP
Heyvaert	Louis	55	landbouwer	16/01/1947	VP
Uyttendaele	Marie-Antionette	41	zonder beroep	6/01/1953	Katholiek
Tys	Raymond	33	afgevaardigde	6/01/1953	Katholiek
Van Bogaert	Pieter Jan	43	landbouwer	6/01/1953	VP
De Meersman	Alfons	42	machinegeleider	6/01/1953	VP

Tabel 89: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Heyvaert	Jozef	49	nijveraer	16/01/1947	VP

1 ^{ste} schepen	Rombaut	Frans	65	gepensioneerd	12/05/1921	VP
2 ^{de} schepen	De Wael	Oscar	66	landbouwer	16/01/1947	VP

De verkiezing van 12 oktober 1958

Tabel 90: Uitslag

Partij	%	Zetels
Volkspartij	50,51	6
Katholieke Partij	38,70	5
Socialisten	10,80	0
Totaal	100	11

Tabel 91: Individuele uitslagen

	Volkspartij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Heyvaert	Jozef	713	265	978
2	De Wael	Oscar	172	806	978
3	Spittaels	Ludovicus	142	357	499
4	Heyvaert	Ludovicus	169		169
5	De Meersman	Alfons	131		131
6	Van Bogaert	Pieter	133		133
7	Moens	Cesar	97		97
8	Cool	Leo	52		52
9	Van Herreweghe	Elysée	105		105
10	Willems	Benedictus	159		159
11	Verhaegen	Petrus	42		42

	Katholieke Partij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Heyvaert	Arthur	264	464	728
2	Verbeke	Franciscus	203	21	224
3	Van Boven	Ludovicus	219		219
4	Uyttendaele	Marie-Antoinette	294		294
5	Bruyland	Franciscus	109		109
6	Veldeman	Franciscus	104		104
7	Cool	Josephus	111		111
8	Veldeman	René	80		80
9	De Vriendt	Jozef	205		205
10	De Clippel	Gustaaf	66		66
11	Dubois	Henri	370		370

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Steen	Emiel	73		73
2	Herssens	Marcel	31		31
3	Kerre	August	5		5
4	De Nil	Emiel	6		6
5	De Smedt	Gaston	15		15
6	De Smedt	Petrus	2		2
7	Ringoet	Richard	2		2
8	Van Gasse	Theofiel	7		7

Tabel 92: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Heyvaert	Jozef	55	chicoreifabrikant	16/01/1947	VP
De Wael	Oscar	72	landbouwer	16/01/1947	VP
Heyvaert	Ludovicus	66	landbouwer	16/01/1947	VP
Van Bogaert	Pieter	64	landbouwer	6/01/1953	VP
Verbeke	Franciscus	49	fabriekwerker	6/01/1953	KP
Uyttendaele	Marie-Antoinette	54	zonder beroep	6/01/1953	KP
Spittaels	Ludovicus	63	gepensioneerd	7/01/1959	VP
Willems	Benedictus	54	gepensioneerd	7/01/1959	VP
Heyvaert	Arthur	54	borstelfabrikant	7/01/1959	KP
Van Boven	Ludovicus	47	landbouwer	7/01/1959	KP
Dubois	Henri	35	brouwer	7/01/1959	KP

Tabel 93: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Heyvaert	Jozef	55	chicoreifabrikant	16/01/1947	VP
1 ^{ste} schepenen	Van Bogaert	Pieter	64	landbouwer	6/01/1953	VP
2 ^{de} schepenen	De Wael	Oscar	72	landbouwer	16/01/1947	VP

De verkiezing van 11 oktober 1964

Tabel 94: Uitslag

Partij	%	Zetels
Volkspartij	54,43	7
Katholieke Partij	29,53	3
Socialisten	15,52	1
Lijst-Cooreman	0,52	0
Totaal	100	11

Tabel 95: Individuele uitslag

	Volkspartij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Heyvaert	Jozef	1.033	75	1.108
2	Heyvaert	Louis	395	555	950
3	De Meersman	Alfons	420		420
4	Van Herreweghe	Elysée	245		245
5	Van den Abbeele	Roger	393		393
6	Lambrecht	Jozef	558		558
7	Bert	Constant	413		413
8	Van der Cruyssen	Gerard	251		251
9	Cool	Maurits	64		64
10	Verhaegen	Frans	70		70
11	Timmerman	Prosper	335		335

	Katholieke Partij		Naamstem	Lijststem	Totaal
--	-------------------	--	----------	-----------	--------

1	Dubois	Henri	310	141	451
2	Van Boven	Louis	246		246
3	De Ridder	Louis	374		374
4	Uyttendaele	Marie-Antionette	291		291
5	Cool	Jozef	169		169
6	Van Bogaert	Pieter	191		191
7	De Vriendt	Paul	175		175
8	Heyvaert	Robert	120		120
9	Van den Abbeele	Gustaaf	169		169
10	Heyvaert	Theofiel	89		89
11	Cooreman	Charles	45		45

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Steen	Emiel	115	90	205
2	Herssens	Marcel	142	41	183
3	Coussement	Julien	31	0	31
4	Van Gasse	Theo	15		15
5	Van Steen	Alfons	20		20
6	Ringoet	Richard	18		18
7	De Smedt	Gaston	15		15
8	Meulebroeck	Willy	9		9
9	Kerre	August	4		4
10	Meskens	Edmond	4		4
11	Van de Voorde	August	15		15

	Lijst-Cooreman		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Cooreman	Victor	5	7	12

Tabel 96: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Heyvaert	Jozef	61	nijveraar	16/01/1947	VP
Heyvaert	Louis	70	landbouwer	16/01/1947	VP
Lambrecht	Jozef	39	bediende	6/01/1953	VP
Bert	Constant	38	handelaar	6/01/1953	VP
Timmerman	Prosper	67	gepensioneerd	6/01/1953	VP
De Ridder	Louis	52	bediende	6/01/1953	KP
Uyttendaele	Marie-Antionette	53	zonder beroep	6/01/1953	KP
Van Steen	Emiel	37	bediende	6/01/1953	BSP
Dubois	Henri	61	beheerder	7/01/1959	KP
De Meersman	Alfons	54	fabriekswerker	30/04/1964	VP
Van den Abbeele	Roger	31	bediende	8/01/1965	VP

Tabel 97: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Heyvaert	Jozef	61	nijveraar	16/01/1947	VP
1 ^{ste} schepenen	Heyvaert	Louis	70	landbouwer	16/01/1947	VP
2 ^{de} schepenen	Timmerman	Prosper	67	gepensioneerd	6/01/1953	VP

De verkiezing van 11 oktober 1970

Tabel 98: Uitslag

Partij	%	Zetels
Volkspartij	49,14	8
BSP	16,66	2
PVV	7,25	0
Katholieke Partij	26,96	3
Totaal	100	13

Tabel 99: Individuele uitslagen

	Volkspartij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Heyvaert	Jozef	887	315	1.202
2	Heyvaert	Louis	419	365	784
3	Van Herreweghe	Elysée	254		254
4	Van den Abbeele	Roger	370		370
5	De Kimpe	André	202		202
6	Rombaut	Paul	333		333
7	De Meersman	Alfons	318		318
8	Lambrecht	Jozef	634		634
9	Van Keer	Edmond	174		174
10	De Wael	?	350		350
11	Goeman	Clement	152		152
12	Bert	Constant	611		611
13	Van der Cruyssen	Gerard	408		408

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Steen	Emiel	198	139	337
2	Verbeke	Paul	200	3	203
3	De Troch	Pierre	77		77
4	Coussement	Julien	55		55
5	De Koker	Gino	62		62
6	Roels	Edmond	47		47
7	De Coninck	Judocus	49		49
8	De Smedt	Gaston	42		42
9	Herssens	Roger	35		35
10	Van Gasse	Theo	24		24
11	Baeyens	Frederik	23		23
12	De Bruyn	Frederik	18		18
13	Ringoet	Richard	32		32

	Liberalen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Heirman	Lucien	105		105
2	Muys	Francois	22		22
3	Cassiman	Roland	38		38
4	Hemelaer	Simone	27		27
5	Van Steen	Albert	26		26
6	De Paep	Francois	25		25
7	De Smet	Anglain	8		8

8	Clinckspoor	André	17		17
9	Rombaut	Jozef	16		16
10	Baten	Frans	10		10
11	Meert	Julien	14		14
12	Van Dijck	Hilde	12		12

	Katholieke Partij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Ridder	Louis	355	213	568
2	Geerinck	Hugo	409		409
3	Uyttendaele	Marie-Antionette	316		316
4	De Vriendt	Paul	224		224
5	Dubois	Henri	273		273
6	Van Bogaert	Pieter	179		179
7	Cool	Jozef	137		137
8	Heyvaert	Roger	112		112
9	Van den Abbeele	Gustaaf	109		109

Tabel 100: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Heyvaert	Louis	79	landbouwer	16/01/1947	VP
Uyttendaele	Marie-Antionette	59	zonder beroep	6/01/1953	KP
De Meersman	Alfons	60	gepensioneerd	30/04/1964	VP
Van den Abbeele	Roger	37	bediende	8/01/1965	VP
Lambrecht	Jozef	45	bediende	8/01/1965	VP
Bert	Constant	44	handelaar	8/01/1965	VP
Van Steen	Emiel	43	bediende	8/01/1965	BSP
De Ridder	Louis	58	bediende	8/01/1965	KP
Van Herreweghe	Elysée	58	boomkweker	21/05/1971	VP
Rombaut	Paul	24	bediende	21/05/1971	VP
Van der Cruyssen	Gerard	31	landbouwer	21/05/1971	VP
Verbeke	Paul	25	bediende	21/05/1971	BSP
Geerinck	Hugo	27	adviseur	21/05/1971	KP

Tabel 101: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Lambrecht	Jozef	45	bediende	8/01/1965	VP
1 ^{ste} schepen	Bert	Constant	44	handelaar	8/01/1965	VP
2 ^{de} schepen	Van den Abbeele	Roger	37	bediende	8/01/1965	VP

Partijevolutie Oudegem

Tabel 102: Uitslag

	1946	1952	1958	1964	1970
Volkspartij	52,14	55,46	50,51	54,43	49,14
Socialisten	21,36	8,86	10,80	15,52	16,66
Katholieken	26,50	33,43	38,70	29,53	26,96
Lijst-Cooreman	7,12	2,25		0,52	

Liberalen	7,25
------------------	------

Tabel 103: Procentueel verschil

	1946	1952	1958	1964	1970
Volkspartij		3,32	-4,96	3,92	-5,30
Socialisten		-12,50	1,94	4,72	1,14
Katholieken		6,93	5,27	-9,17	-2,57
Lijst-Cooreman		-4,87	-2,25		
Liberalen					7,25

Gemeenteraadsverkiezingen Schoonaarde

De verkiezing van 24 november 1946

Tabel 104: Uitslag

Partij	%	Zetels
Lijst - Van Wezemael	56,15	6
Lijst - Lievens	17,59	1
Lijst - Vereecken	26,26	2
Totaal	100	9

Tabel 105: Individuele uitslagen

	Lijst-Van Wezemael		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Wezemael	Edgard Frederic	251	463	714
2	Van Achter	Pieter Jan	114	197	311
3	Van Wesepoel	Theophiel Louis	55		55
4	Cammerman	Alfons	154		154
5	Luyckx	Omer Dominique	195		195
6	Van Hauwermeiren	Remi	29		29
7	De Mol	Jozef Marie Frans	19		19
8	Van Hauwe	Michel Benoit	46		46

	Lijst-Lievens		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Lievens	Adolf	57	29	86
2	Nieuboer	Oscar	48		48
3	De Soomer	Maurice	28		28
4	Govaert	August Leon	36		36
5	De Bruyne	Gustaaf	63		63
6	Verhaegen	Arthur	16		16
7	Moyersoan	Fransiscus	8		8

	Lijst-Vereecken		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Vereecken	Charles	194	79	273
2	Michiel	Petrus	40	83	123
3	Van den Broeck	Richard	124		124

Tabel 106: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	lijst
Van Wesepoel	Theophiel	73	landbouwer	24/04/1921	VW ²¹
Cammerman	Alfons	55	landbouwer	9/10/1932	VW
Van Wezemael	Edgard	56	gepensioneerd	17/01/1947	VW
Van Achter	Pieter Jan	56	landbouwer	17/01/1947	VW
Luyckx	Omer	42	landbouwer	17/01/1947	VW
Van Hauwe	Michel	56	aannemer	17/01/1947	VW
Lievens	Adolf	37	wever	17/01/1947	L ²²
Vereecken	Charles	42	bloemist	17/01/1947	V ²³
Van den Broeck	Richard	32	handelaar	17/01/1947	V

Tabel 107: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	lijst
BURG	Van Wezemael	Edgard	56	gepensioneerd	17/01/1947	VW
1 ^{ste} schep en	Van Wesepoel	Theophiel	73	landbouwer	24/04/1921	VW
2 ^{de} schep en	Cammerman	Alfons	55	landbouwer	9/10/1932	VW

De verkiezing van 12 oktober 1952

Tabel 108: Uitslag

Partij	%	Zetels
Katholieken (Van Wezemael)	58,41	6
Katholieken (Vereecken)	35,55	3
Socialisten	6,04	0
Totaal	100	9

Tabel 109: Individuele uitslagen

	Lijst-Van Wezemael		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Wezemael	Edgard	208	360	568
2	Van Achter	Hector	109		109
3	Luyckx	Omer	169		169
4	Cammerman	Alfons	126		126
5	Govaert	Leon	44		44
6	Van Hauwe	Michel Benoit	95		95
7	Govaert	Frans	91		91
8	De Mol	Jozef	14		14
9	De Bruycker	Prosper	142		142

	Lijst-Vereecken		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Vereecken	Charles	194	138	332
2	Lievens	Adolf	86		86

²¹ = Lijst – Van Wezemael

²² = Lijst – Lievens

²³ = Lijst – Vereecken

3	Van den Broeck	Richard	177		177
4	De Soomer	Maurice	15		15
5	Vlaeminck	Jozef	72		72
6	Loral	Alfons	28		28
7	Van Acoleyen	Clement	22		22
8	Nieuboer	Albert	41		41

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Herssens	Omer	41		
2	Vanden Abbeele	Jean-Baptiste	3		
3	De Paepe	Petrus Johannes	2		
4	Seys	Leon	0		

Tabel 110: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Cammerman	Alfons	61	landbouwer	9/10/1932	VW
Lievens	Adolf	43	wever	16/10/1938	V
Van Wezemael	Edgard	62	gepensioneerd	17/01/1947	VW
Van Achter	Hector	62	landbouwer	17/01/1947	VW
Luyckx	Omer	48	landbouwer	17/01/1947	VW
Van Hauwe	Michel	62	aannemer	17/01/1947	VW
Vereecken	Charles	48	bloemist	17/01/1947	V
Van den Broeck	Richard	38	handelaar	17/01/1947	V
De Bruycker	Prosper	31	veehandelaar	10/01/1953	VW

Tabel 111: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Van Wezemael	Edgard	62	gepensioneerd	17/01/1947	VW
1 ^{ste} schepenen	Luyckx	Omer	48	landbouwer	17/01/1947	VW
2 ^{de} schepenen	Cammerman	Alfons	61	landbouwer	9/10/1932	VW

De verkiezing van 12 oktober 1958

Tabel 112: Uitslag

Partij	%	Zetels
Katholieken	84,47	9
Socialisten	15,53	0
Totaal	100	9

Tabel 113: Individuele uitslag

	Katholieken		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Lyckx	Omer	493	573	1066
2	Van Achter	Hector	133	228	361
3	Cammerman	Alfons	205		205
4	Govaert	Leon	33		33
5	Govaert	Frans	182		182

6	Huybens	Clementine	133		133
7	De Mol	Joseph	82		82
8	Verbeke	Charles	38		38
9	Veldeman	Frans	186		186

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Herssens	Omer	149		149

Tabel 114: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Cammerman	Alfons	48	landbouwer	9/10/1932	Kath
Lyckx	Omer	68	landbouwer	24/11/1946	Kath
Van Achter	Hector	61	landbouwer	24/11/1946	Kath
Govaert	Leon	60	magazijnier	2/06/1953	Kath
Govaert	Frans	63	landbouwer	23/05/1955	Kath
De Mol	Joseph	68	magazijnier	17/06/1957	Kath
Huybens	Clementine	50	gepensioneerd	12/10/1958	Kath
Verbeke	Charles	55	landbouwer	12/10/1958	Kath
Veldeman	Frans	44	kleermaker	12/10/1958	Kath

Tabel 115: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Lyckx	Omer	54	landbouwer	24/11/1946	Kath
1 ^{ste} schepenen	Cammerman	Alfons	48	landbouwer	9/10/1932	Kath
2 ^{de} schepenen	Van Achter	Hector	61	landbouwer	24/11/1946	Kath

De verkiezing van 11 oktober 1964

Tabel 116: Uitslag

Partij	%	Zetels
Katholieken	59,37	7
Gemeentebelangen	29,00	2
Socialisten	11,63	0
Totaal	100	9

Tabel 117: Individuele uitslagen

	Katholieken		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Luyckx	Omer	399	322	721
2	Cammerman	Alfons	231		231
3	Govaert	Frans	130		130
4	Veldeman	Prosper	173		173
5	De Mol	Jozef	72		72
6	Verbeke	Charles	130		130
7	De Nul	Cyriel	130		130
8	Braeckmans	Paul	181		181
9	De Mol	Paul	66		66

	Gemeentebelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Lievens	Adolf	114	54	168
2	Van Den Abbeele	Herman	175		175
3	Van Boven	Frans	71		71
4	De Coninck	Jan	15		15
5	De Sutter	Adhemar	17		17
6	Roggeman	Jozef	58		58
7	Bonnarens	Jules	55		55
8	Waterschoot	Gillis	35		35

	Socialisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Herssens	Omer	90	15	105
2	De Vuyst	Gustaaf			
3	Van Lippevelde	Petrus			

Tabel 118: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Cammerman	Alfons	73	landbouwer	9/10/1932	Kath
Luyckx	Omer	60	landbouwer	24/11/1946	Kath
Govaert	Frans	69	gepensioneerd	23/05/1955	Kath
De Mol	Jozef	61	magzijnier	17/06/1957	Kath
Veldeman	Prosper	50	kleermaker	12/10/1958	Kath
Braeckmans	Paul	39	bediende	11/10/1964	Kath
Van Den Abbeele	Herman	28	arbeider	11/10/1964	GB
Lievens	Adolf	55	wever	11/10/1964	GB
De Nul	Cyriel	44	werkman	11/10/1964	Kath

Tabel 119: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Luyckx	Omer	60	landbouwer	24/11/1946	Kath
1 ^{ste} schepenen	Cammerman	Alfons	73	landbouwer	9/10/1932	Kath
2 ^{de} schepenen	Braeckmans	Paul	39	bediende	11/10/1964	Kath

De verkiezing van 11 oktober 1970

Tabel 120: Uitslag

Partij	%	Zetels
Gemeentebelangen	35,99	4
Katholieken	64,01	7
Totaal	100	11

Tabel 121: Individuele uitslagen

	Gemeentebelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Den Abbeele	Herman	284	68	352
2	De Sutter	Adhemar	155		155

3	Lievens	Adolf	165		165
4	D'Hondt	Frans	172		172
5	De Bock	Romain	146		146
6	Van Lippevelde	Lea	46		46
7	Moens	Wilfried	111		111
8	Willems	Willem	202		202
9	Henderick	Remi	53		53
10	De Paepe	Mathilde	90		90
11	Pauwels	Jan	53		53

	Katholieken		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Lyckx	Omer	514	217	731
2	Cammerman	Alfons	301		301
3	Braeckmans	Paul	453		453
4	Veldeman	Prosper	153		153
5	Verbeke	Charles	109		109
6	De Nul	Cyriel	253		253
7	De Mol	Jozef	57		57
8	De Winne	Petrus	277		277
9	Van Keer	Laurent	139		139
10	De Bruycker	Hubert	320		320
11	Van Gyseghem	Alfons	182		182

Tabel 122: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Cammerman	Alfons	79	landbouwer	9/10/1932	Kath
Lyckx	Omer	66	landbouwer	24/11/1946	Kath
Braeckmans	Paul	45	ambtenaar	11/10/1964	Kath
Van Den Abbeele	Herman	34	arbeider	11/10/1964	GB
Lievens	Adolf	61	gepensioneerd	11/10/1964	GB
Verbeke	Charles	67	boomkweker	21/01/1971	Kath
De Winne	Petrus	41	bediende	21/01/1971	Kath
De Bruycker	Hubert	22	vleeshandelaar	21/01/1971	Kath
Van Gyseghem	Alfons	45	bloemist	21/01/1971	Kath
D'Hondt	Frans	37	bediende	21/01/1971	GB
Willems	Willem	50	landbouwer	21/01/1971	GB

Tabel 123: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Lyckx	Omer	66	landbouwer	24/11/1946	Kath
1 ^{ste} schepenen	Cammerman	Alfons	79	landbouwer	9/10/1932	Kath
2 ^{de} schepenen	Braeckmans	Paul	45	ambtenaar	11/10/1964	Kath

Partijevolutie Schoonaarde

Tabel 124: Uitslag

	1946	1952	1958	1964	1970
--	------	------	------	------	------

Katholieken (Van Wezemaal)	56,15	58,41	84,47	59,37	64,01
Katholieken (Lievens)	17,59				
Katholieken (Vereecken)	26,26	35,55			
Socialisten		6,04	15,53	11,63	
VU				29,00	
Gemeentebelangen					35,99

Tabel 125: Procentueel verschil

	1946	1952	1958	1964	1970
Katholieken (Van Wezemaal)		2,26	26,06	-25,10	4,64
Katholieken (Lievens)					
Katholieken (Vereecken)		9,28	-35,55		
Socialisten			9,48	-3,90	
VU					
Gemeentebelangen					35,99

Gemeenteraadsverkiezingen Sint-Gillis-bij-Dendermonde

De verkiezing van 24 november 1946

Tabel 126: Uitslag

Partij	%	Zetels
CVP	46,40	6
Communisten	10,97	0
BSP	23,27	3
Blauwe Partij	19,35	2
Totaal	100	11

Tabel 127: Individuele uitslagen

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
2	Duerinck	Marcel	161	2.040	2.201
3	Van Gucht	Edmond	93	2.108	2.201
4	Van de Velde	Theophiel	55	2.146	2.201
5	Vercammen	Benoit	32	1.467	1.499
6	Daelemans	Kamiel	52		52
7	Tackaert	Theophiel	56		56
8	Michem	Jozef	141		141
9	De Decker	Benoni	72		72
10	Meyers	Maurits	45		45
11	De Lathouwer	Jozef	57		57

	Communisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Mol	Frans	113		113
3	Stallaert	Marie	3		3
4	Bontinck	Albert	10		10
5	Van Der Meirsche	Kamiel	6		6
6	Van den Abbeel	Maurice	5		5

7	Van Moorter	Jan	5	5
8	Van den Abbeel	Julie	2	2
9	Blindeman	Adolf	2	2
10	Verneirt	Kamiel	4	4
11	Michaut	Roza	0	0

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Sande	Basile	84	886	970
2	Moens	Marinus	64	906	970
4	De Hauwere	Oscar	41	617	658
5	De Munck	Amede	39		39
6	De Visscher	Petrus	11		11
7	Van Cauter	Domien	22		22
8	Tas	Ernest	9		9
9	Hopa	Maurits	8		8
10	Moens	Jan	7		7
11	De Mol	Corneille	10		10

	Blauwe Partij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Cock	Basile	412	325	737
2	Claessens	Hippoliet	125	612	737
3	Van Kerckhove	Benoit	65	97	162
4	Buys	Octaaf	15		15
5	Vanden Bossche	Jan	8		8
6	De Cock	Albert	15		15
7	Keppens	Gerard	4		4
8	Van Calenberg	Benoit	5		5
9	De Decker	Ernest	6		6
10	Matthijs	Frans	8		8
11	De Feyter	Charles	6		6

Tabel 128: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
De Cock	Basile	64	handelaar	30/06/1921	BP
Van Sande	Basile	68	gepensioneerd	11/01/1927	BSP
Moens	Marinus	50	bode		BSP
De Maegdt	Raphael	50	wever	21/01/1939	BSP
Hendrickx	Paul	40	handelaar	14/01/1947	CVP
Duerinck	Marcel	26	advocaat	14/01/1947	CVP
Van Gucht	Raymond	36	bediende	14/01/1947	CVP
Van de Velde	Theophiel	44	hoofdtreinwachter	14/01/1947	CVP
Vercammen	Benoit	43	landbouwer	14/01/1947	CVP
Claessens	Hippoliet	65	gepensioneerd	14/01/1947	BP
Michem	Jozef	43	schilder	14/01/1947	CVP

Tabel 129: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Hendrickx	Paul	40	handelaar	14/01/1947	CVP
1 ^{ste} schepen	Duerinck	Marcel	26	advocaat	14/01/1947	CVP

De verkiezing van 12 oktober 1952

Tabel 130: Uitslag

Partij	%	Zetels
CVP	50,83	7
Communisten	4,95	0
Liberale Partij	12,16	1
BSP	29,06	3
Blauwe Partij	3,00	0
Totaal	100	11

Tabel 131: Individuele uitslagen

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Hendrickx	Paul	1.095	1.552	2.647
2	Duerinck	Marcel	178	2.469	2.647
3	Van Gucht	Edmond	247	2.400	2.647
4	Michem	Jozef	182	2.465	2.647
5	Vermeir	Oscar	135	403	538
6	Hertog	Albert	117		117
7	Van Den Bossche	Jean	125		125
8	Bogaert	Frans	62		62
9	Van Den Abbeele	Albert	157		157
10	De Kinder	Theophiel	186		186
11	Vercammen	Benoit	123		123

	Communisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Mol	Frans	83		83
2	Van Den Abbeele	Pierre	8		8
3	Caudron	Roger	2		2
4	Michaut	Roza	5		5
5	Verneirt	Kamiel	3		3

	Liberale Partij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Claessens	Hippoliet	87	314	401
2	Van Den Bossche	Maurice	158	17	175
3	De Cock	Maria	63		63
4	Vermeir	Petrus	33		33
5	Van Keer	Philemon	34		34
6	Verheyden	Frans	33		33
7	Buydts	Kamiel	27		27
8	Barth	Georges	6		6
9	Van Hove	Albert	8		8
10	Meremans	Ernest	29		29
11	Van Kerckhoven	Benoit	23		23

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Sande	Basile	136	1.173	1.309

2	De Maegdt	Raphael	95	1.214	1.309
3	De Hauwere	Oscar	50	1.259	1.309
4	Van Cauter	Gustaaf	81	263	344
5	De Cock	Frans	49		49
6	De Visscher	Petrus	27		27
7	Tas	Ernest	12		12
8	De Mol	Cornelius	33		33
9	Van Ransbeek	Joannes	14		14
10	De Brandt	Rosalie	10		10
11	Osselaer	Frans	23		23

	Blauwe Partij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Cock	Albert	60		
2	Hofman	René	38		
3	De Meyer	Aloysius	19		
4	Matthijs	Frans	4		
5	Moortgat	Omer	5		
6	De Feyter	Charles-Louis	4		
7	Coppens	Solange	8		
8	Van Boterdael	Charles-Louis	10		
9	Van Calenberg	Benoit	0		
10	De Feyter	Louis	3		
11	Keppens	Gerard	1		

Tabel 132: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Van Sande	Basile	74	gepensioneerd	1/01/1927	BSP
De Maegdt	Raphael	56	schrijnwerker	21/01/1939	BSP
Hendrickx	Paul	46	handelaar	1/01/1947	CVP
Duerinck	Marcel	32	advocaat	1/01/1947	CVP
Van Gucht	Edmond	42	bediende	1/01/1947	CVP
Michem	Jozef	49	schilder	1/01/1947	CVP
De Hauwere	Oscar	49	bediende	28/07/1947	BSP
Vermeir	Oscar	60	hovenier	1/01/1953	CVP
De Kinder	Theophiel	64	landbouwer	1/01/1953	CVP
Van Den Bossche	Maurice	58	handelaar	1/01/1953	LP
Van Den Abbeele	Albert	37	bode	1/01/1953	CVP

Tabel 133: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Hendrickx	Paul	46	handelaar	1/01/1927	CVP
1 ^{ste} schepen	Duerinck	Marcel	32	advocaat	1/01/1947	CVP
2 ^{de} schepen	Van Gucht	Edmond	42	bediende	1/01/1947	CVP

De verkiezing van 12 oktober 1958

Tabel 134: Uitslag

Partij	%	Zetels
CVP	56,14	7
BSP	32,14	4
Liberale Partij	9,61	0
Communisten	2,11	0
Totaal	100	11

Tabel 135: Individuele uitslagen

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Hendrickx	Paul	1.534	1.549	3.083
2	Van Gucht	Edmond	317	2.766	3.083
3	Michem	Jozef	252	2.831	3.083
4	Verhelst	Petrus	291	519	810
5	Van Ranst	Guillaume	335		335
6	Vermeir	Oscar	333		333
7	De Kinder	Theophiel	213		213
8	Hertog	Albert	192		192
9	Van Den Bossche	Jean	196		196
10	Van Den Abbeele	Albert	347		347
11	Bogaert	Frans	207		207

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Paul	Jozef	323	1.292	1.615
2	De Maegdt	Raphaël	119	1.496	1.615
3	De Hauwere	Oscar	51	1.564	1.615
4	Van Cauter	Gustaaf	104	1.172	1.276
5	De Visscher	Alfons	25		25
6	Tas	Ernest	18		18
7	De Smedt	Charles	13		13
8	Trap	Jean	35		35
9	De Cock	Leon	22		22
10	De Brandt	Rosalie	12		12
11	Waegeman	Hubert	83		83

	Liberale Partij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Den Bossche	Maurits	214		
2	De Cock	Maria	76		
3	Verheyden	Frans	66		
4	Vermeir	Petrus	46		
5	Vervaeke	Frans	38		
6	Buydts	Kamiel	21		
7	Verhelst	Medard	64		
8	De Landtsheer	Kamiel	12		
9	De Feyter	Frans	14		
10	Van Extergem	Frans	10		
11	Claessens	Hippoliet	13		

	Communisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Mol	Frans	44		
2	Caudron	Roger	8		
3	Van Den Abbeel	Pierre	7		

4	Bontinck	Albert	3		
5	Verneirt	Camiel	6		

Tabel 136: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
De Maegdt	Raphaël	62	schrijnwerker	21/01/1939	BSP
Hendrickx	Paul	52	handelaar	1/01/1947	CVP
Van Gucht	Edmond	48	bediende	1/01/1947	CVP
Michem	Jozef	55	schilder	1/01/1947	CVP
De Hauwere	Oscar	55	bediende	28/07/1947	BSP
Vermeir	Oscar	66	gepensioneerd	1/01/1953	CVP
Van Den Abbeele	Albert	43	bode	1/01/1953	CVP
Van Cauter	Gustaaf	52	bediende	15/01/1959	BSP
Paul	Jozef	45	onderwijzer	15/01/1959	BSP
Verhelst	Petrus	47	slachthuis-uitbater	15/01/1959	CVP
Van Ranst	Guillaume	32	bediende	15/01/1959	CVP

Tabel 137: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Hendrickx	Paul	52	handelaar	1/01/1947	CVP
1 ^{ste} schepenen	Michem	Jozef	55	schilder	1/01/1947	CVP
2 ^{de} schepenen	Verhelst	Petrus	47	slachthuis-uitbater	15/01/1959	CVP

De verkiezing van 11 oktober 1964

Tabel 138: Uitslag

Partij	%	Zetels
PVV	14,01	1
BSP	32,54	5
CVP	43,13	7
Volksbelangen	10,32	0
Totaal	100	13

Tabel 139: Individuele uitslagen

	Liberaal Partij		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Vervaeke	Frans	186	226	412
2	Schelkens	Henri	215		215
3	Maes	Alexander	221		221
4	Verhelst	Medard	57		57
5	Verheyden	Frans	67		67
6	Van de Walle	Jozef	20		20
7	Kerremans	Rene	37		37
8	De Backer	Julien	106		106
9	Buydts	Kamiel	27		27
10	Barth	Georges	19		19
11	De Kerpel	Georges	27		27

12	Van Kerckhoven	Cyriel	40	40
13	De Landtsheer	Camille	18	18

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Paul	Joseph	317	1.431	1.778
2	De Maegdt	Godfried	189	1.589	1.778
3	De Hauwere	Oscar	65	1.713	1.778
4	De Vos	Robert	155	1.623	1.778
5	De Smedt	Charles	51	129	180
6	Janssens	Marcel	74		74
7	De Mol	Cornelius	52		52
8	Moortgat	Oscar	26		26
9	Verleyen	Louis	72		72
10	De Brandt	Rosalie	15		15
11	Tas	Ernest	12		12
12	De Visscher	Petrus	33		33
13	Eeckhoudt	Victor	31		31

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Hendrickx	Paul	1.287	1.187	2.474
2	Verhelst	Petrus	484	1.990	2.474
3	Van Gucht	Edmond	278	2.196	2.474
4	Michem	Jozef	212	444	656
5	Van Ranst	Guillaume	379		379
6	Bogaert	Franciscus	190		190
7	Van den Bossche	Jan	112		112
8	Van Impe	Petrus	135		135
9	Verhelst	Willy	165		165
10	Hertog	Albert	91		91
11	Verheyden	Karel	128		128
12	Peelman	Florent	151		151
13	Van Steertegem	Albert	129		129

	Volksbelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Marievoet	Hendrik	143		
2	Taminau	Aelbracht	75		
3	De Pauw	Henri	110		
4	De Petter	Remi	59		
5	Heuninck	Mathilde	48		
6	Van Hese	Yvan	53		
7	Buydts	Victorine	53		
8	De Visscher	Gaston	40		
9	De Koker	Jean	42		

Tabel 140: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Hendrickx	Paul	58	handelaar	20/10/1933	CVP
De Maegdt	Godfried	68	schrijnwerker	1/01/1939	BSP
Van Gucht	Edmond	54	secretaris mutualiteit	1/01/1947	CVP
Michem	Jozef	61	schilder	1/01/1947	CVP
De Hauwere	Oscar	61	bediende	28/07/1947	BSP

Paul	Joseph	51	onderwijzer	1/01/1959	BSP
Verhelst	Petrus	53	slachthuisuitbater	1/01/1959	CVP
Van Ranst	Guillaume	38	bediende	1/01/1959	CVP
De Vos	Robert	37	vakbondsecretaris	1/01/1965	BSP
Vervaeke	Frans	43	nijveraer	1/01/1965	LP
Bogaert	Franciscus	56	wever	1/01/1965	CVP
De Smedt	Charles	39	hoofdagent	1/01/1965	BSP
Verhelst	Willy	32	bediende	1/01/1965	CVP

Tabel 141: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Burgemeester	Hendrickx	Paul	58	handelaar	20/10/1933	CVP
1 ^{ste} schepen	Verhelst	Petrus	53	slachthuisuitbater	1/01/1959	CVP
2 ^{de} schepen	Michem	Jozef	61	schilder	1/01/1947	CVP
3 ^{de} schepen	Van Gucht	Edmond	54	secretaris mutualiteit	1/01/1947	CVP

Partijevolutie Sint-Gillis

Tabel 142: Uitslag

	1946	1952	1958	1964
CVP	46,40	50,83	56,14	43,13
Communisten	10,97	4,95	2,11	
BSP	23,27	29,06	32,14	32,54
Blauwe Partij	19,35	3,00		
Liberale partij		12,16	9,61	14,01
Volksbelangen				10,32

Tabel 143: Procentueel verschil

	1946	1952	1958	1964
CVP		4,43	5,31	-13,01
Communisten		-6,02	-2,84	
BSP		5,78	3,09	0,39
Blauwe Partij		-16,35		
Liberale partij		12,16	-2,56	4,41
Volksbelangen				10,32

Gemeenteraadsverkiezingen Dendermonde

De verkiezing van 24 november 1946

Tabel 144: Uitslag

Partij	%	Zetels
CVP	52,10	7
Communisten	6,10	0

BSP	24,95	3
Liberalen	16,85	1
Totaal	100	11

Tabel 145: Individuele uitslagen

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Portmans	Fernand	236	2366	2602
2	Bruyninx	William	300	2302	2602
3	Beeckman	Petrus	198	2404	2602
4	Leybaert	Clement	276	2326	2602
5	Pieters	Louis	249	1431	1680
6	Malfliet	Julia	183		183
7	Vertongen	Liévin	88		88
8	Vanden Bossche	Albert	89		89
9	De Bruyne	Edgard	91		91
10	Willems	Louis	51		51
11	Van Acker	Cesar	117		117

	Communisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Sinoy	Louis	26		
2	Van Rillaer	Florent	12		
3	Gyssels	Frans	5		
4	Vlieghe	Petrus	19		
5	De Saeger	Albert	5		

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Goossens	Georges-Alfons	174	903	1077
2	De Smedt	Petrus	106	971	1077
3	Van Cauter	Gustaaf	20	1057	1077
4	De Donder	Jan	18		18
5	Godin	Julien	13		13
6	De Roose	Robert	15		15
7	Eeckhoudt	Pelagie	11		11
8	Boerewaard	Gustaaf	18		18
9	Brackenier	Victor Hubert	4		4
10	Schenoff	Jan Florent	11		11
11	Eeckhoudt	Michael	8		8

	Liberalen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Ring	Robert	198	336	534
2	Loret	Willem	208	143	351
3	Rooms	Fernand	61		61
4	Geubels	Gustaaf	15		15
5	Van Driessche	Eleonore	27		27
6	Buys	Alfons	10		10
7	Loral	Georges	16		16
8	Cadren	Armand	47		47
9	Van Lierde	Félix	11		11
10	De Ridder	Hubert	33		33
11	Van Damme	Joseph	11		11

Tabel 146: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Portmans	Fernand	50	notaris	1/01/1939	CVP
Pieters	Louis	49	landbouwer	1/01/1939	CVP
Goossens	Alfons	50	bedrijfsleider	1/01/1939	BSP
Beeckman	Petrus	44	ACV-secretaris	24/01/1941	CVP
Bruynincx	William	34	advocaat	17/01/1947	CVP
Leybaert	Clement	40	secretaris mutualiteit	17/01/1947	CVP
Malfliet	Julia	50	ZB	17/01/1947	CVP
Van Acker	Cesar	39	bediende	17/01/1947	CVP
Ring	Robert	54	Reserve-officier	17/01/1947	Liberaal
De Smedt	Petrus	26	vakbondssecretaris	17/01/1947	BSP
Van Cauter	Gustaaf	40	toezichthouder	17/01/1947	BSP

Tabel 147: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Portmans	Fernand	50	notaris	1/01/1939	CVP
1 ^{ste} schepenen	Leybaert	Clement	40	secretaris mutualiteit	17/01/1947	CVP
2 ^{de} schepenen	Bruynincx	William	34	advocaat	17/01/1947	CVP

De verkiezing van 12 oktober 1952

Tabel 148: Uitslag

Partij	%	Zetels
Liberalen	19,37	1
CVP	51,68	7
Communisten	3,01	0
BSP	25,94	3
Totaal	100	11

De verkiezing van 19 april 1953

Tabel 149: Uitslag

Partij	%	Zetels
BSP	30,01	3
Liberalen	21,17	2
CVP	48,82	6
Totaal	100	11

Tabel 150: Individuele uitslagen

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Goossens	Georges-Alfons	182	1147	1329
2	De Smedt	Petrus	318	1011	1329

3	De Donder	Jan	48	1181	1229
4	Debergh	Pieter-Stephaan	39		
5	Carpels	Alfons	18		
6	Godin	Julien	13		
7	Huau	Josephine	15		
8	Sevens	Omer	14		
9	Schenoff	Emilius	20		
10	Eeckhoudt	Michaël	11		
11	Daman	Marcel-Paul	130		

	Liberalen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Ring	Robert	144	681	825
2	Verwilghen	Robert	440	385	825
3	Barth	Guillaume	43		
4	Piret	Renée	27		
5	Matthys	Jean	16		
6	cadron	Armand	25		
7	Buys	Alfons	15		
8	Loral	Georges	15		
9	Van Hemeryck	Baudewijn	6		
10	Van Damme	Jozef	5		
11	Van Lierde	Felix	5		

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Portmans	Fernand	246	2199	2445
2	Leybaert	Clément	381	2064	2445
3	Bruynincx	William	210	1305	1515
4	Beeckman	Petrus	362		
5	Pieters	Louis	426		
6	Malfliet	Julie	308		
7	De Bruyne	Edgard	100		
8	Van Acker	Cesar	388		
9	Van Lantschoot	Godfried	109		
10	Willems	Louis	53		
11	Willems	Arseen-Lucien	92		

Tabel 151: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Portmans	Fernand	56	notaris	13/01/1939	CVP
Goossens	Alfons	56	bediende	13/01/1939	BSP
Pieters	Louis	50	landbouwer	13/01/1939	CVP
Beeckman	Petrus	50	bediende	2/05/1945	CVP
Leybaert	Clément	46	bediende	17/01/1947	CVP
Bruynincx	William	46	notaris	17/01/1947	CVP
De Smedt	Petrus	33	bediende	17/01/1947	BSP
Ring	Robert	60	gepensioneerd	17/01/1947	Liberaal
Van Acker	Cesar	46	bediende	17/01/1947	CVP
De Donder	Jan	52	fabriekwerker	22/05/1953	BSP
Verwilghen	Robert	31	advocaat	22/05/1953	Liberaal

Tabel 152: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Portmans	Fernand	56	notaris	13/01/1939	CVP
1ste SCH	Leybaert	Clément	46	bediende	17/01/1947	CVP
2de SCH	Bruynincx	William	46	notaris	17/01/1947	CVP

De verkiezing van 12 oktober 1958

Tabel 153: Uitslag

Partij	%	Zetels
Kartel	42,66	4
CVP	57,34	7
Totaal	100	11

Tabel 154: Individuele uitslagen

	Soc. - Lib. Kartel		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Goossens	Georges-Alfons	457	1.622	2.079
2	Verwilghen	Robert	518	1.561	2.079
3	De Donder	Jan	31	2.048	2.079
4	Matthijs	Jan	22	909	931
5	De Lathauwer	Willy	48		48
6	Debergh	Pieter	38		38
7	Loral	Georges-Alfons	24		24
8	De Roker	Pieter	20		20
9	De Donder	Pieter	15		15
10	Verleyen	Leon	13		13
11	Huau	Josephine	9		9

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Portmans	Fernand	427	2.621	3.048
2	Leybaert	Clement	540	2.508	3.048
3	Bruynincx	William	212	2.836	3.048
4	Beeckman	Petrus	435	757	1.192
5	Van Acker	Cesar	428		428
6	Pieters	Louis	331		331
7	Willems	Arsenius	220		220
8	Vertongen	Livien	189		189
9	De Vos	Paul	135		135
10	De Bruyne	Marcel	108		108
11	Meulebroeck	Louis	67		67

Tabel 155: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Portmans	Fernand	62	notaris	13/01/1939	CVP
Goossens	Alfons	62	senator	13/01/1939	Kartel
Pieters	Louis	61	landbouwer	13/01/1939	CVP

Beeckman	Petrus	56	secretaris ACV	2/05/1945	CVP
Leybaert	Clement	52	boekhouder	17/01/1947	CVP
Bruynincx	William	46	notaris	17/01/1947	CVP
Van Acker	Cesar	51	bediende	17/01/1947	CVP
De Donder	Jan	58	arbeider	22/05/1953	Kartel
Verwilghen	Robert	36	advocaat	22/05/1953	Kartel
Matthijs	Jan	64	wever	23/01/1959	Kartel
Willems	Arsenius	40	maatsch. Ass.	23/01/1959	CVP

Tabel 156: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Portmans	Fernand	62	notaris	13/01/1939	CVP
1 ^{ste} schepen	Leybaert	Clement	52	boekhouder	17/01/1947	CVP
2 ^{de} schepen	Bruynincx	William	46	notaris	17/01/1947	CVP

De verkiezing van 11 oktober 1964

Tabel 157: Uitslag

Partij	%	Zetels
BSP	27,09	3
Volksbelang	16,29	1
CVP	40,98	6
PVV	15,64	1
Totaal	100	11

Tabel 158: Individuele uitslagen

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Goossens	Georges-Alfons	454	839	1.293
2	Claeys	Robert	76	1.217	1.293
3	De Donder	Jan	57	1.036	1.093
4	Debergh	Pieter	79	4	83
5	Van den Bergh	Fernand	60		
6	Brants	Herman	43		
7	Stallaert	Charlotte	30		
8	Verleyen	Leon	24		
9	Carpels	Alfons	16		
10	Van Nuffel	Desire	23		
11	Van Gyseghem	Gustaaf	24		

	Volksbelangen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Buyst	Edward	124	377	501
2	Devos	André	98		
3	Willems	Petrus	132		
4	De Visscher	Paul	98		
5	De Vylder	Jozef	20		
6	Preneel	Jeanne	117		
7	Haems	Gilbert	77		

8	Van Extergem	Jan	19		
9	Smekens	Hendrik	80		
10	Van den Abeele	Gustaaf	8		
11	Maetens	Pieter	56		

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Bruynincx	William	328	1.777	2.105
2	Leybaert	Clement	620	1.485	2.105
3	Willems	Arsenius	373	740	1.113
4	Vertongen	Livien	247		247
5	Pieters	Louis	299		299
6	Wiemeersch	Luc	423		423
7	Meulebroek	Willy	161		161
8	Willems	Richard	103		103
9	Van Damme	Henri	66		66
10	Pouliart	Joannes	72		72
11	De Herde	Arthur	103		103

	PVV		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Verwilghen	Robert	341	175	516
2	Verberckmoes	Frans	111	179	290
3	Alberty	Willy	60		60
4	Baeten	Elisabeth	94		94
5	Van Wiele	Benedictus	22		22
6	Loral	Georges	45		45
7	De Rocker	Francois	24		24
8	Van Malderen	Eugeen	17		17
9	Claus	Frans	25		25
10	Robert	Jan	10		10
11	Matthijs	Joannes	19		19

Tabel 159: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
Goossens	Alfons	68	senator	13/01/1939	BSP
Pieters	Louis	67	landbouwer	13/01/1939	CVP
Bruynincx	William	52	notaris	17/01/1947	CVP
Leybaert	Clement	58	boekhouder	17/01/1947	CVP
De Donder	Jan	64	fabriekwerker	22/05/1953	BSP
Verwilghen	Robert	42	advocaat	22/05/1953	PVV
Willems	Arsenius	46	assistent	23/01/1959	CVP
Vertongen	Livien	67	aannemer	22/02/1963	CVP
Claeys	Robert	34	veearts	15/01/1965	BSP
Buyst	Edward	39	bediende	15/01/1965	VB
Wiemeersch	Luc	31	advocaat	15/01/1965	CVP

Tabel 160: Samenstelling CBS

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Datum Ind.	Lijst
BURG	Bruynincx	William	52	notaris	17/01/1947	CVP
1 ^{ste} schepenen	Leybaert	Clement	58	boekhouder	17/01/1947	CVP

De verkiezing van 13 juni 1971

Tabel 161: Uitslag

Partij	%	Zetels
BSP	21,90	5
CVP	42,02	11
PVV	13,72	2
VU	12,69	2
Communisten	1,67	0
Vernieuwing	8,00	1
Totaal	100	21

De verkiezing van 27 februari 1972

Tabel 162: Uitslag

Partij	%	Zetels
BSP	19,09	4
CVP	47,20	12
PVV	14,37	3
VU	12,48	2
Vernieuwing	5,37	0
Communisten	1,50	0
Totaal	100	21

Tabel 163: Individuele uitslagen

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Brants	Herman	971	1.421	2.392
2	Janssens	Marcel	629	1.695	2.324
3	Dierick	Jozef	311		311
4	De Batselier	Norbert	300		300
5	Van Gijseghem	Gustaaf	379		379
6	De Picker	Maurits	161		161
7	Debergh	Pierre	330		330
8	De Vos	Robert	234		234
9	Christiaens	Albert	182		182
10	Verleyen	Ivan	298		298
11	De Mol	Cornelius	245		245
12	Verhaeven	Raoul	165		165
13	Verleyen	John	222		222
14	De Paep	Albert	137		137
15	Pieters	Willy	128		128
16	Van Den Broeck	Eddy	170		170
17	De Landtsheer	Patrick	130		130
18	Brisart	Albert	132		132
19	Moruanx	Jan	171		171

20	De Smet	Edmond	146		146
21	Goossens	Suzanne	265		265

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Wiemeersch	Luc	1.582	3.576	5.158
2	Verhelst	Petrus	2.207		2.207
3	Cool	Albert	3.380		3.380
4	Maes	Hubert	976		976
5	Van Hoorde	Desire	1.013		1.013
6	Leybaert	Clement	1.283		1.283
7	Van Wezemaal	Alois	399		399
8	Poppe	Baziel	800		800
9	Vertongen	Livien	621		621
10	Van Hecke	Etienne	676		676
11	Mannaert	Victor	532		532
12	Schuddinck	Joris	452		452
13	Hoornaert-Maes	Anastasia	786		786
14	Bogaert	Frans	375		375
15	Roose	Emiel	423		423
16	Beurms	Alfons	597		597
17	Cammerman	Remi	715		715
18	Duerinck	Marcel	862		862
19	Vereecken	Constant	656		656
20	Verhelst	Willy	558		558
21	Van Den Abbeele	Albert	804		804

	PVV		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Verberckmoes	Frans	1.244	603	1.847
2	Vervaeke	Frans	405		405
3	Crombie-Baeten	Elisabeth	486		486
4	Bosteels	Constant	312		312
5	Carels	Diane	345		345
6	Verheyden	Frans	225		225
7	De Dijn	Celina	254		254
8	De Brandt	Rudy	267		267
9	De Cock	Willy	235		235
10	Santy	Maurice	180		180
11	Borms	Marcel	237		237
12	Van Kerckhoven	Cyriel	188		188
13	Van De Velde	Georges	125		125
14	Laureys	Etienne	150		150
15	Braeckmans	Roger	171		171
16	De Paep	Roger	182		182
17	Alberty	Willy	117		117
18	Phariseau	Petrus	186		186
19	Claus	Frans	177		177
20	Merckx	Monique	353		353
21	Cooreman	Clement	204		204

	VU		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Buyst	Eduard	594	610	1.204
2	Van Hese	Yvan	419		419

3	Van Der Steen	Agnes	397		397
4	Michem	Cyriel	421		421
5	Willems	Ferdy	332		332
6	De Paepe	Maurits	214		214
7	Buydts	Victorine	236		236
8	De Beul	Lutgarde	230		230
9	Brandt	Jozef	301		301
10	Verhaevert	Fernand	150		150
11	De Vos	André	149		149
12	Cornelis	Joannes	169		169
13	Mannaert	Joseph	134		134
14	Smekens	Hendrik	215		215
15	Galle	Alfons	172		172
16	De Visscher	Paul	225		225
17	De Groote	Oscar	110		110
18	Audenaert	Karel	89		89
19	Taminau	Aelbrecht	195		195
20	Maetens	Pieter	218		218
21	Cornelis	Werner	267		267

	Vernieuwing		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Ranst	Guillaume	501		501
2	Vanden Bossche	Gustaaf	362		362
3	Abbeloos	Fernand	132		132
4	Scrivens	Rita	157		157
5	Coeman	Maria	80		80
6	De Visscher	Rudolf	70		70
7	Saey	Maurice	61		61
8	Willems	Luc	95		95
9	Sens	Jan	89		89
10	Verheyen	Maria	77		77
11	Van Geirt	Willy	69		69
12	Van De Putte	Hubert	95		95
13	Van Damme	Raymond	94		94
14	De Petter	Julien	58		58
15	Ost	Roger	64		64
16	Sens	Frederik	50		50
17	Beeckman	Gustaaf	33		33
18	Geussens	Clement	37		37
19	Heirbaut	Rudolf	45		45
20	Cooreman	Hubert	62		62
21	Boerewaart	Pieter	101		101

	Communisten		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Mol	Frans	176		176
2	Caudron	Roger	36		36
3	Van Den Abbeel	Petrus	23		23
4	Heireman	Johny	22		22
5	Van Nimmen	Damiaan	21		21

Tabel 164: Samenstelling gemeenteraad & Tabel 165: Samenstelling CBS

Naam	Voornaam	Leeftijd	Categorie	Datum eerste indiensttreding	Lijst	deelgemeente
Leybaert	Clement	55	bediende	17/01/1947	CVP	Dendermonde
Cool	Albert	54	bediende	21/01/1953	CVP	Appels
Van Hoorde	Desire	56	landbouwer	21/01/1953	CVP	Appels
Verhelst	Petrus	60	zelfstandige of werkgever	15/01/1959	CVP	Sint-Gillis
Poppe	Baziel	43	zelfstandige of werkgever	29/01/1959	CVP	Appels
Wiemeersch	Luc	37	Intellectuele/vrije beroepen	15/01/1965	CVP	Dendermonde
Buyst	Eduard	46	bediende	15/01/1965	VU	Dendermonde
Vervaeke	Frans	50	arbeider	25/01/1965	PVV	Sint-Gillis
Cammerman	Remi	51	arbeider	12/05/1965	CVP	Appels
Janssens	Marcel	48	Zelfstandige of werkgever	26/09/1966	BSP	Sint-Gillis
Brants	Herman	39	Onderwijzend personeel	9/12/1966	BSP	Dendermonde
Verberckmoes	Frans	40	Intellectuele/vrije beroepen	26/02/1970	PVV	Dendermonde
Van Gijsegheem	Gustaaf	45	bediende	20/04/1972	BSP	Dendermonde
Debergh	Pierre	49	bediende	20/04/1972	BSP	Dendermonde
Maes	Hubert	43	bediende	20/04/1972	CVP	Sint-Gillis
Van Hecke	Etienne	32	bediende	20/04/1972	CVP	Dendermonde
Hoornaert-Maes	Anastasia	29	werkloos	20/04/1972	CVP	Sint-Gillis
Van Wezemaël	Alois	29	bediende	20/04/1972	CVP	Sint-Gillis
Van Den Abbeele	Albert	56	bediende	20/04/1972	CVP	Sint-Gillis
Crombie-Baeten	Elisabeth	51	bediende	20/04/1972	PVV	Dendermonde
Michem	Cyriel	36	zelfstandige of werkgever	20/04/1972	VU	Sint-Gillis

	Naam	Voornaam	Leeftijd	Categorie	Datum eerste indiensttreding	Lijst	deelgemeente
B	Cool	Albert	54	bediende	21/01/1953	CVP	Appels
1	Verhelst	Petrus	60	zelfstandige of werkgever	15/01/1959	CVP	Sint-Gillis
2	Wiemeersch	Luc	37	Intellectuele/vrije beroepen	15/01/1965	CVP	Dendermonde
3	Leybaert	Clement	55	bediende	17/01/1947	CVP	Dendermonde
4	Van Hoorde	Desire	56	landbouwer	21/01/1953	CVP	Appels
5	Maes	Hubert	43	bediende	20/04/1972	CVP	Sint-Gillis
6	Hoornaert-Maes	Anastasia	29	werkloos	20/04/1972	CVP	Sint-Gillis

Partijevolutie Dendermonde 1946-1972

Tabel 166: Partijuitslag

	1946	1953	1958	1964	1972
Katholieken (CVP)	52,10	48,82	57,34	40,98	47,20
Liberalen (PVV)	16,85	21,17		15,64	14,37
Socialisten (BSP)	24,95	30,01		27,09	19,09
Lijst-Sinoy	6,10				
Kartel			42,66		
VU				16,29	12,48
Communisten					1,50
Vernieuwing					5,37

Tabel 167: Procentueel verschil

	1946	1953	1958	1964	1972
Katholieken (CVP)		-3,28	8,53	-16,36	6,22
Liberalen (PVV)		4,33		15,64	-1,27
Socialisten (BSP)		5,06		27,09	-8,00
Lijst-Sinoy					0,00
Kartel			42,66		0,00
VU				16,29	-3,81
Communisten					1,50
Vernieuwing					5,37

De verkiezing van 10 oktober 1976

Tabel 168: Uitslag

Partij	%	Zetels
VU	13,64	4
PVV	13,55	4
CVP	51,95	21
BSP	18,25	6
KPB	2,61	0
Totaal	100	35

Tabel 169: Individuele uitslagen

	VU		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Burghgrave	Herman	760	1.896	2.656
2	Van Hese	Yvan	839		839
3	Michem	Cyriel	746		746
4	Van Den Abbeele	Herman	691		691
5	De Pus	Oscar	559		559
6	De Smet	Louis	175		175
7	De Beul	Lutgarde	691		691
8	Van Den Eede	Paul	362		362
9	Smekens	Hendrik	296		296
10	Fierens	Michaël	235		235
11	Maerevoet	Gustaaf	178		178
12	Buydts	Victorine	341		341
13	Galle	Alfons	143		143
14	Willems	Willem	378		378
15	De Bruyn	Marcel	188		188
16	Cornelis	Willy	118		118
17	De Visscher	Paul	253		253
18	De Paepe	Etienne	102		102
19	Willems	Ferdy	354		354
20	Verhaegen	Irma	185		185
21	Penninger	Pascal	99		99
22	Van Hoorebeeck	Roger	121		121
23	De Groote	Oscar	107		107
24	Pauwels	Jan	158		158
25	Galle	Ludwig	167		167
26	Van Beveren	Damiaan	143		143
27	Maetens	Pieter	182		182
28	Van Damme	Paul	173		173
29	Van De Perre	Harold	133		133
30	Siccard	Huguette	230		230
31	Devos	Andre	99		99
32	Forceville	Jeanette	116		116
33	Geerinck	Hugo	729		729
34	Baert	Huibrecht	323		323
35	Van Der Steen	Agnes	490		490

	PVV		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Verberckmoes	Frans	2.157	985	3.142
2	Van Gaever	Josse	661	438	1.099
3	Vervaeke	Frans	327		327
4	Crombie-Baeten	Elisabeth	613		613
5	Piryns	Jozef	302		302
6	Borms	Marcel	371		371
7	Hemelaer	Oswald	166		166
8	Van Damme	Alfons	288		288
9	De Cock	Willy	493		493
10	Van Paeppeghe	Jozef	266		266
11	Bogemans	Jean	361		361
12	De Bock	Romain	287		287
13	Phariseau	Petrus	341		341
14	Van Assche	Michel	334		334
15	Verwilghen	Marcel	471		471
16	Emanuel	Pierre	211		211
17	Bosmans	Luc	215		215
18	Van Rillaer	Eddy	139		139
19	De Dijn	Celina	249		249
20	Becker	Louis	104		104
21	Claus	Frans	163		163
22	Van Den Ecker	Renee	283		283
23	De Paep	Franscois	213		213
24	Bogaert	Agnes	171		171
25	Laureys	Etienne	290		290
26	Lochten	Prosper	120		120
27	Van Kerckhoven	Cyriel	167		167
28	Barth	Georges	166		166
29	Alberty	Willy	119		119
30	Huttener	Alfons	165		165
31	De Kerpel	Georges	170		170
32	Goossens	Renee	142		142
33	De Vilder	Maurice	247		247
34	De Busschere	Adrienne	201		201
35	De Smedt	Francois	313		313

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Cool	Albert	5.839	8.530	14.369
2	Verhelst	Petrus	2.395	5.329	7.724
3	Leybaert	Clement	1.550		1.550
4	Lambrecht	Jozef	1.874		1.874
5	Hermans	Alfons	1.512		1.512
6	De Gendt	Marcel	1.655		1.655
7	Braeckmans	Paul	847		847
8	Maes	Hubert	2.344		2.344
9	Buyse	Mariette	1.146		1.146
10	Van Hoorde	Désiré	1.532		1.532
11	Hoornaert-Maes	Annie	1.015		1.015
12	Van Den Hooff	Herman	923		923
13	Van Den Berghe	Leontine	1.189		1.189
14	Onselaere	Valère	925		925

15	Dierick	Maurits	1.767		1.767
16	Van Damme	Jan	1.512		1.512
17	De Bonte	Roger	1.821		1.821
18	De Winne	Petrus	756		756
19	D'Hondt	Frans	546		546
20	De Ridder	Louis	883		883
21	De Smedt	Pierre	1.002		1.002
22	Cleemput	Pierre	492		492
23	Verheyen	Agnes	577		577
24	De Beul	Etienne	568		568
25	Van Keer	Edmond	592		592
26	Wiemeersch	Luc	1.770		1.770
27	Meulebroeck	Patrick	731		731
28	Baillon	Philippe	639		639
29	Mannaert	Jan	669		669
30	Stallaert	Roger	394		394
31	Bruyninckx	Leontine	577		577
32	De Paepe	Simonne	663		663
33	Poppe	Basiel	922		922
34	Cammerman	Remi	913		913
35	Van Den Abbeele	Albert	971		971

	BSP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Batselier	Norbert	1.290	3.244	4.534
2	Vermeir	Frans	863	3.671	4.534
3	De Smet	Jan	840	709	1.549
4	Coussement	Willy	403		403
5	Verleyen	Ivan	712		712
6	Schelkens	Frans	527		527
7	De Man	Clement	719		719
8	De Picker	Maurits	464		464
9	Van Steen	Alfons	278		278
10	Kips	Rene	575		575
11	De Vos	Robert	272		272
12	Stallaert	Romanie	264		264
13	Van Den Breen	Aimé	440		440
14	Van Nuffel	Julien	171		171
15	Van De Velde	Leon	223		223
16	Vekemans	Roné	357		357
17	Wauters	Robert	392		392
18	Baeyens	Frederik	140		140
19	Van Den Broeck	Eddy	195		195
20	Verleyen	Louis	199		199
21	De Bruyn	Jean	348		348
22	Van Belle	Regina	304		304
23	De Cock	Theophiel	344		344
24	Herssens	Roger	168		168
25	Ringoet	Jean	174		174
26	Cleemput	Jules	139		139
27	Theo	Segers	287		287
28	De Koker	Maurice	135		135
29	Van Cleempoel	Joannes	275		275

30	D'Hondt	Huguette	176		176
31	Spittaels	Alfons	138		138
32	Van Gijsegheem	Gustaaf	371		371
33	D'Hondt	Willy	234		234
34	Mertens	René	243		243
35	Hermans	Karel	330		330

	KPB		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Mol	Frans	239		239
2	Monsieur	Jerry	85		85
3	Caudron	Roger	46		46
4	De Troch	Frans	47		47
5	Cassimon	Livien	116		116
6	Rogge	Remy	39		39
7	Defour	Mariaan	27		27
8	Goossens	Victor	131		131
9	Heireman	Johny	26		26
10	Cassimon	Albert	48		48
11	Verneirt	Madeleine	19		19
12	Collaert	Adolf	16		16
13	Van Nimmen	Damiaan	26		26
14	Vekemans	Frans	18		18
15	Vander Salme	Adolf	12		12
16	Michaut	Rosa	18		18
17	Daelemans	Edward	11		11
18	Van Cleempoel	Pieter	13		13
19	Hofman	Marie-Jeanne	14		14
20	Van Borm	Roger	20		20
21	Michiels	Francine	12		12
22	Van Keer	Albert	22		22
23	Vermeir	Clementine	14		14
24	Hofman	Francois	14		14
25	David	Arthur	25		25
26	Verhulst	Marcel	6		6
27	Van Den Abbeel	Julie	17		17
28	De Permentier	Gustaaf	12		12
29	Pissens	Alice	13		13
30	Heymans	Joanna	8		8
31	Huygens	Louise	12		12
32	Bosmans	Paul	18		18
33	Leys	Helena	6		6
34	De Clerck	Kamiel	29		29
35	Van Spitael	Louis	40		40

Tabel 170: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
Leybaert	Clement	70	boekhouder	Dendermonde	17/01/1947	CVP
Van Gaever	Josse	75	gepensioneerd	Baasrode	25/01/1947	PVV
Onselaere	Valère	63	bediende	Grembergen	29/01/1947	CVP
Cool	Albert	59	verzekeraar	Dendermonde	21/01/1953	CVP
Van Hoorde	Désiré	61	landbouwer	Dendermonde	21/01/1953	CVP
De Smet	Jan	55	bediende	Baasrode	5/01/1959	BSP
Verhelst	Petrus	65	handelaar	Dendermonde	15/01/1959	CVP
Poppe	Basiel	48	smid	Dendermonde	29/01/1959	CVP
Lambrecht	Jozef	51	bediende	Dendermonde	8/01/1965	CVP
Braeckmans	Paul	51	ambtenaar	Schoonaarde	11/01/1965	CVP
Burghgrave	Herman	42	leraar	Grembergen	15/01/1965	VU
Wiemeersch	Luc	43	advocaat	Dendermonde	15/01/1965	CVP
Cammerman	Remi	56	meestergast	Dendermonde	12/05/1965	CVP
Verberckmoes	Frans	45	advocaat	Dendermonde	26/06/1970	PVV
De Gendt	Marcel	46	geneesheer	Grembergen	22/01/1971	CVP
Van Damme	Jan	31	directeur	Grembergen	22/01/1971	CVP
Vermeir	Frans	44	leraar	Grembergen	22/01/1971	BSP
Michem	Cyriel	41	handelaar	Dendermonde	20/04/1972	VU
Crombie-Baeten	Elisabeth	56	secretaresse	Dendermonde	20/04/1972	PVV
Maes	Hubert	49	ambtenaar	Dendermonde	20/04/1972	CVP
Hoornaert-Maes	Annie	34	zonder beroep	Dendermonde	20/04/1972	CVP
Van Den Abbeele	Albert	61	bode	Dendermonde	20/04/1972	CVP
Van Hese	Yvan	38	architect	Dendermonde	30/01/1974	VU
De Cock	Willy	39	bediende	Dendermonde	1/01/1977	PVV
Hermans	Alfons	34	bode	Baasrode	1/01/1977	CVP
Buyse	Mariette	50	lerares	Dendermonde	1/01/1977	CVP
Van Den Hooff	Herman	42	ambtenaar	Mespelare	1/01/1977	CVP
Van Den Berghe	Leontine	31	zonder beroep	Oudegem	1/01/1977	CVP
Dierick	Maurits	32	secretaris	Grembergen	1/01/1977	CVP
De Bonte	Roger	30	bediende	Grembergen	1/01/1977	CVP
De Smedt	Pierre	28	advocaat	Baasrode	1/01/1977	CVP

De Batselier	Norbert	28	Economisch adviseur	Dendermonde	1/01/1977	BSP
Verleyen	Ivan	35	leraar	Dendermonde	1/01/1977	BSP
De Man	Clement	48	vakbondssecretaris	Grembergen	1/01/1977	BSP
Kips	Renee	43	secretaresse	Grembergen	1/01/1977	BSP

Tabel 171: Samenstelling CBS

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
Cool	Albert	59	verzekeraar	Dendermonde	21/01/1953	CVP
Verhelst	Petrus	65	handelaar	Dendermonde	15/01/1959	CVP
Maes	Hubert	49	ambtenaar	Dendermonde	20/04/1972	CVP
Lambrecht	Jozef	51	bediende	Dendermonde	8/01/1965	CVP
Wiemeersch	Luc	43	advocaat	Dendermonde	15/01/1965	CVP
Dierick	Maurits	32	secretaris	Grembergen	1/01/1977	CVP
Leybaert	Clement	70	boekhouder	Dendermonde	17/01/1947	CVP
Van Hoorde	Désiré	61	landbouwer	Dendermonde	21/01/1953	CVP

De verkiezing van 10 oktober 1982

Tabel 172: Uitslag

Partij	%	Zetels
SP	23,67	8
CVP	47,52	18
VU	12,95	4
PVV	15,03	5
VB	0,83	0
Totaal	100	35

Tabel 173: Individuele uitslagen

	Spittaels		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Batselier	Norbert	3.336	2.890	6.226
2	Verleyen	Ivan	921	5.305	6.226
3	Vermeir	Frans	762	2.669	3.431
4	Verbeke	Paul	858		858
5	Coussement	Willy	749		749
6	Hermans	Jozef	668		668
7	Vera	Willy	703		703
8	Caudron	Roger	458		458
9	Cleemput	Marleen	566		566
10	De Man	Clement	887		887
11	De Wolf	Ferdy	295		295
12	Tassent	Christiane	701		701
13	Cool	Marianne	485		485
14	Gerlo	Eddy	495		495
15	Monsieur	Jerry	271		271
16	Ledegen	Leon	318		318
17	De Man	Freddy	389		389
18	Van Den Broeck	Eddy	301		301
19	De Cock	Theophiel	748		748
20	Van De Velde	Augusta	320		320
21	Cassimon	Lievin	272		272
22	Spittaels	Alfons	225		225
23	Rogge	Remi	184		184
24	Janssens	Theophiel	281		281
25	De Meester	Eddy	276		276
26	Van Der Linden	Wilfried	270		270
27	Dauwe	Jan	207		207
28	Dierick	Emilienne	206		206
29	De Mol	Frans	379		379
30	Bogaert	Egidius	285		285
31	Claus	Lisette	204		204
32	Van Zande	Herman	355		355
33	De Baets	Henny	397		397
34	De Smedt	Marianne	201		201
35	Brants	Herman	408		408

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Cool	Albert	3.575	9.745	13.320
2	Maes	Hubert	2.554	4.583	7.137
3	Buyse	Mariette	1.695		1.695
4	Dierick	Maurits	3.660		3.660
5	Hermans	Alfons	3.401		3.401
6	De Bonte	Roger	949		949
7	Van Den Abbeele	Roger	600		600
8	Braeckmans	Paul	512		512
9	Meulebroeck	Patrick	1.174		1.174
10	Van Damme	Jan	982		982
11	De Smet	Pierre	839		839
12	Cammerman	Remie	708		708
13	Dubois	Henri	557		557
14	Van Den Berghe	Annie	739		739
15	Cooreman	Louis	554		554
16	Van Akoleyen	Andre	426		426
17	Cleemput	Pierre	490		490
18	Maes	Jan	395		395
19	Van Cauteren	Patrick	878		878
20	Klinckaert	Jozef	538		538
21	Veldeman	Cecile	533		533
22	De Bonte	Jozef	780		780
23	Van Damme	Leopold	983		983
24	Pauwels	Andre	962		962
25	Eeckhoudt	Willy	967		967
26	Van Lantschoot	Jan	461		461
27	Roose	Emiel	285		285
28	Cool	Arthur	1.049		1.049
29	Verwaeren	Hendrik	671		671
30	Walraevens	Willy	660		660
31	Mannaert	Jan	1.046		1.046
32	Marievoet	Hendrik	349		349
33	Buyse	Louis	494		494
34	Verbruggen	Eugeen	635		635
35	Van Gucht	Therese	1.532		1.532

	VU		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Burghgrave	Herman	718	2.346	3.064
2	Van Den Abbeele	Herman	811	1.198	2.009
3	Smekens	Hendrik	334		334
4	Van Damme	Paul	510		510
5	De Bruyn	Marcel	238		238
6	Van Den Broeck	Jeanette	154		154
7	Buydts	Victorine	279		279
8	De Beul	Lutgarde	586		586
9	Stobbelaers	Lutgarde	222		222
10	Baert	Huibrecht	275		275
11	Pieters	Jan	202		202
12	Willems	Willy	321		321
13	De Visscher	Paul	214		214
14	Pieters	Maria	173		173

15	Mannaert	Joseph	153		153
16	Peels	Maria	243		243
17	Willems	Ferdy	545		545
18	De Paepe	Etienne	82		82
19	Verriest	Myriam	188		188
20	Van Dievort	Irma	185		185
21	De Vijlder	Maria	184		184
22	Pauwels	Hendrika	261		261
23	Maerevoet	Gustaaf	137		137
24	Van Kerpel	Maria	181		181
25	De Groote	Oscar	102		102
26	Roels	Willy	145		145
27	De Batselier	Lucia	154		154
28	Reels	Willy	161		161
29	De Smet	Louis	98		98
30	Fierens	Michaël	209		209
31	Decommer	Wim	317		317
32	Siccard	Huguette	233		233
33	Van Der Zwalmen	Frieda	148		148
34	Minsaer	Luc	113		113
35	Van Der Steen	Agnes	347		347

	PVV		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Verberckmoes	Frans	1.670	2.035	3.705
2	De Cock	Willy	772	910	1.682
3	De Smedt	Francois	637		637
4	Borms	Marcel	671		671
5	Verwilghen	Marc	760		760
6	Buydts	Monique	450		450
7	Van Assche	Michel	420		420
8	Laureys	Etienne	412		412
9	Goossens	Raoul	233		233
10	Bogaert	Agnes	325		325
11	Phariseau	Petrus	494		494
12	Canters	Pelagie	331		331
13	Moens	Mario	301		301
14	Van Den Nest	Josef	191		191
15	Mechant	Freddy	277		277
16	De Paep	Francois	357		357
17	Van Paeppegem	Jozef	256		256
18	Verbeke	Hubert	188		188
19	Barth	Georges	259		259
20	Huttener	Alfons	218		218
21	Bertin	Rene	271		271
22	Cuyvers	Maria	200		200
23	De Maeyer	Frieda	190		190
24	Reynaerts	Jean	153		153
25	Van Den Broeck	Roland	224		224
26	Muys	Francois	172		172
27	Crombie	Eduard	216		216
28	Cool	Roger	369		369
29	Eeckhoudt	Eddy	203		203

30	Van Wiele	Erik	165		165
31	Verheyden	Dirk	226		226
32	Van Wezer	Ludo	449		449
33	De Donder	Jozef	189		189
34	Claus	Frans	201		201
35	Crombie-Baeten	Elisabeth	335		335

	Vlaams Blok		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Snel	Erwin	246		

Tabel 174: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
Cool	Albert	65	verzekeraar	Appels	21/01/1953	CVP
Burghgrave	Herman	43	leraar	Grembergen	15/01/1965	VU
Verberckmoes	Frans	51	advocaat	Dendermonde	26/06/1970	PVV
Vermeir	Frans	49	leraar	Grembergen	22/01/1971	SP
Van Damme	Jan	37	directeur	Grembergen	22/01/1971	CVP
Maes	Hubert	55	ambtenaar	Sint-Gillis	20/04/1972	CVP
De Batselier	Norbert	34	volksvertegenwoordiger	Sint-Gillis	1/01/1977	SP
Verleyen	Ivan	40	leraar	Dendermonde	1/01/1977	SP
Dierick	Maurits	38	bediende	Grembergen	1/01/1977	CVP
Hermans	Alfons	44	bediende	Baasrode	1/01/1977	CVP
Buysse	Mariette	56	lerares	Dendermonde	1/01/1977	CVP
De Cock	Willy	45	bediende	Dendermonde	1/01/1977	PVV
De Bonte	Roger	36	bediende	Grembergen	1/01/1977	CVP
De Man	Clement	54	vakbondsecretaris	Grembergen	1/01/1977	SP
De Smet	Pierre	34	advocaat	Baasrode	1/01/1977	CVP
Coussement	Willy	36	bediende	Oudegem	27/07/1978	SP
Van Den Abbeele	Herman	46	technicus	Schoonaarde	28/04/1982	VU
Van Gucht	Therese	42	bediende	Sint-Gillis	13/03/1983	CVP
Meulebroeck	Patrick	29	regent	Dendermonde	13/03/1983	CVP
Mannaert	Jan	39	meestergast	Sint-Gillis	13/03/1983	CVP
Van Damme	Leopold	37	maatschappelijk ass.	Grembergen	13/03/1983	CVP
Eeckhoudt	Willy	58	landbouwer	Dendermonde	13/03/1983	CVP
Pauwels	Andre	34	licenciaat	Dendermonde	13/03/1983	CVP
Van Cauteren	Patrick	22	student	Oudegem	13/03/1983	CVP
Verbeke	Paul	37	ingenieur	Oudegem	13/03/1983	SP
De Bonte	Jozef	44	mechanieker	Grembergen	13/03/1983	CVP
Verwilghen	Marc	70	advocaat	Dendermonde	13/03/1983	PVV
Van Den Berghe	Annie	28	ambtenaar	Schoonaarde	13/03/1983	CVP
Vera	Willy	42	bediende	Sint-Gillis	13/03/1983	SP
Borms	Marcel	40	bediende	Appels	13/03/1983	PVV
De Cock	Theophiel	42	bediende	Sint-Gillis	13/03/1983	SP
De Smedt	Francois	32	bediende	Baasrode	13/03/1983	PVV
De Beul	Lutgarde	39	bediende	Dendermonde	13/03/1983	VU
Willems	Ferdy	38	leraar	Dendermonde	13/03/1983	VU
Van Den Abbeele	Roger	53	ambtenaar	Oudegem	13/03/1983	CVP

Tabel 175: Samenstelling CBS

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
Cool	Albert	65	verzekeraar	Appels	21/01/1953	CVP
Dierick	Maurits	38	bediende	Grembergen	1/01/1977	CVP
Maes	Hubert	55	ambtenaar	Sint-Gillis	20/04/1972	CVP
Hermans	Alfons	44	bediende	Baasrode	1/01/1977	CVP
Borms	Marcel	40	bediende	Appels	13/03/1983	PVV
Van Gucht	Therese	42	bediende	Sint-Gillis	13/03/1983	CVP
Meulebroeck	Patrick	29	regent	Dendermonde	13/03/1983	CVP
Van Cauteren	Patrick	22	student	Oudegem	13/03/1983	CVP

De verkiezing van 9 oktober 1988

Tabel 176: Uitslag

Partij	%	Zetels
VB	1,80	0
CVP	46,38	19
AGALEV	3,86	0
PVV	15,11	5
VU	10,94	3
SP	21,91	8
Totaal	100	35

Tabel 177: Individuele uitslagen

	Vlaams Blok		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van De Velde	Marc	121		121
2	Waegeman	Lieven	92		92
3	Mannaert	Rudy	64		64
4	De Donder	Rudy	57		57
5	Dosfel	Lutgardis	98		98

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Dierick	Maurits	4.977	8.445	13.422
2	Hermans	Alfons	4.577	8.845	13.422
3	Meulebroek	Patrick	2.663	114	2.777
4	Van Gucht	Therese	1.627		1.627
5	Cool	Arthur	2.436		2.436
6	Van Cauteren	Patrick	1.265		1.265
7	Van Damme	Jan	1.376		1.376
8	Van Den Berghe	Annie	1.105		1.105
9	Mannaert	Jean	881		881
10	Eeckhoudt	Willy	839		839
11	De Smet	Pierre	792		792
12	De Bonte	Jozef	1.091		1.091
13	Van Den Abbeele	Roger	650		650
14	Cleemput	Pierre	617		617
15	Van Lantschoot	Jan	701		701
16	Van Rossem	Louis	520		520
17	Roels	Christiane	757		757
18	Vlaeminck	Richard	452		452

19	Veldeman	Cecilia	799		799
20	Peeters	Marc	273		273
21	Verhavert	Godelieve	293		293
22	Merckx	Rita	882		882
23	Cayet	Agnes	763		763
24	D'Haen	Hugo	250		250
25	Verriest	Marcel	363		363
26	Colman	Gilbert	662		662
27	Kinders	Francois	441		441
28	Vandamme	Luc	311		311
29	Van laere	Edouard	98		98
30	Klinckaert	Joseph	474		474
31	De Visscher	Albert	495		495
32	Van Acker	Lutgarde	478		478
33	Pauwels	André	766		766
34	Van Damme	Pierre	540		540
35	Buyse	Mariette	1.237		1.237

	Agalev		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Deryck	Bert	136		136
2	Van Doorslaer	Paul	71		
3	Van Nuffel	Christiane	154		
4	De Grauwe	Eric	72		
5	Vermeersch	Robert	110		
6	Van Damme	Theofiel	67		
7	Moens	Edgard	50		
8	Boeykens	Hector	110		

	PVV		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Verberckmoes	Frans	1.256	2.579	3.835
2	Borms	Marcel	1.075	651	1.726
3	Verwilghen	Marc	1.050		1.050
4	De Cock	Willy	638		638
5	De Smedt	Francois	446		446
6	Buydts	Monique	385		385
7	Van Wezer	Ludo	669		669
8	D'Hollander	Gerard	366		366
9	Laureys	Etienne	341		341
10	Van Kerckhoven	Cyriel	241		241
11	Michiels	Michel	330		330
12	Goossens	Raoul	120		120
13	Heuninck	Patrick	166		166
14	Huttener	Alfons	144		144
15	Bogaert	Agnes	207		207
16	Jacobs	Jeannine	341		341
17	Mestag	Anny	157		157
18	Ostyn	Marie-Louise	103		103
19	De Geyter	Francois	136		136
20	Bertin	René	225		225
21	Eeckhoudt	Eddy	127		127
22	Crombie	Eduard	150		150
23	Schelfaut	Luc	238		238

24	Aubroeck	Benoit	194		194
25	Cool	Roger	234		234
26	Deroover	Robert	88		88
27	Van Assche	Michel	167		167
28	Noël	Peter	153		153
29	De Rocker	Dirk	107		107
30	De Bruyne	Peter	72		72
31	Van Gyseghem	Ria	190		190
32	Verberckmoes	Kris	348		348
33	Lahaya	Dirk	103		103
34	Verheyden	Dirk	162		162
35	Moens	Mario	314		314

	VU		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Burghgrave	Herman	648	1.590	2.238
2	Van Den Abbeele	Herman	896		896
3	De Beul	Lutgart	696		696
4	Willems	Ferdy	1.320		1.320
5	Buydts	Victorine	250		250
6	Pien	Jan	305		305
7	Moons	Herwig	318		318
8	Erpels	Francine	134		134
9	Willems	Hubert	372		372
10	De Visscher	Paul	313		313
11	Peels	Willy	169		169
12	Malfliet	Marie-Louise	172		172
13	Cobbaut	Romanie	106		106
14	Stultjens	Marleen	254		254
15	De Bock	Chris	90		90
16	De Strooper	Frank	111		111
17	Baert	Marijke	289		289
18	De Vylder	Maria	160		160
19	De Batselier	Lucia	93		93
20	Van Den Broeck	Maria	91		91
21	Platteaux	Paul	165		165
22	De Groote	Oscar	98		98
23	Van Geyte	Kristien	182		182
24	Mannaert	Joseph	123		123
25	Van Ransbeeck	Hugo	88		88
26	Cornelis	Willy	108		108
27	Beaufays	William	97		97
28	Maerevoet	Raoul	77		77
29	Van De Perre	Harold	134		134
30	Pieters	Marie-Louise	101		101
31	Durinck	Willy	75		75
32	Fierens	Michaël	140		140
33	Ost	Prosper	183		183
34	Van Der Steen	Agnes	195		195
35	Van Enis	Herman	241		241

	SP		Naamstem	Lijststem	Totaal
--	-----------	--	-----------------	------------------	---------------

1	De Batselier	Norbert	3.864	2.070	5.934
2	Verleyen	Ivan	1.178	4.756	5.934
3	De Baets	Henny	678	3.150	3.828
4	Vermeir	Frans	581		581
5	Van Gasse	Luc	562		562
6	Gerlo	Eddy	766		766
7	Dierick	Emilienne	255		255
8	Anseeuw	Marjan	307		307
9	De Smedt	Maria	168		168
10	De Cock	Theofiel	1.298		1.298
11	Janssens	Theo	369		369
12	Eeckhoudt	Marie Rose	282		282
13	Van Der Linder	Wilfried	203		203
14	De Saeger	Luc	459		459
15	Willems	Marc	176		176
16	De Troch	Francois	323		323
17	Sanders	Rony	292		292
18	Potloot	Anne-Marie	193		193
19	Herssens	Nicole	235		235
20	Claus	Etienne	95		95
21	Van Damme	Kris	347		347
22	Gorle	Peter	201		201
23	Eeckhoudt	Gaby	186		186
24	Mertens	Paul	206		206
25	Coussement	Willy	323		323
26	De Saert	Guido	144		144
27	De Man	Gery	144		144
28	Heyvaert	Roger	368		368
29	De Smet	Francois	276		276
30	Verbeke	Paul	323		323
31	Hermans	Jozef	346		346
32	Cuyvers	Rosette	216		216
33	Vera	Willy	322		322
34	De Somer	Jenny	310		310
35	Brants	Herman	399		399

Tabel 178: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
Burghgrave	Herman	54	leraar	Grembergen	15/01/1965	VU
Verberckmoes	Frans	57	advocaat	Dendermonde	26/06/1970	PVV
Van Damme	Jan	43	directeur	Grembergen	22/01/1971	CVP
Vermeir	Frans	55	leraar	Grembergen	22/01/1971	SP
Dierick	Maurits	44	burgemeester	Grembergen	1/01/1977	CVP
Hermans	Alfons	46	bediende	Baasrode	1/01/1977	CVP
De Smet	Pierre	41	advocaat	Baasrode	1/01/1977	CVP
De Cock	Willy	51	bediende	Dendermonde	1/01/1977	PVV
De Batselier	Norbert	40	staatssecretaris	Sint-Gillis	1/01/1977	SP
Verleyen	Ivan	47	leraar	Dendermonde	1/01/1977	SP
Buyse	Mariette	63	lerares	Dendermonde	1/01/1977	CVP
Van Den Abbeele	Herman	52	technicus	Schoonaarde	28/04/1982	VU
Meulebroek	Patrick	36	regent	Dendermonde	13/03/1983	CVP

Van Gucht	Therese	48	bediende	Dendermonde	13/03/1983	CVP
Van Cauteren	Patrick	29	advocaat	Oudegem	13/03/1983	CVP
Van Den Berghe	Annie	34	bediende	Schoonaarde	13/03/1983	CVP
Mannaert	Jean	46	werkopzichter	Dendermonde	13/03/1983	CVP
Eeckhoudt	Willy	64	landbouwer	Dendermonde	13/03/1983	CVP
De Bonte	Jozef	51	werktuigkundige	Grembergen	13/03/1983	CVP
Borms	Marcel	47	zelfstandige	Appels	13/03/1983	PVV
Verwilghen	Marc	36	advocaat	Dendermonde	13/03/1983	PVV
Willems	Ferdy	44	leraar	Baasrode	13/03/1983	VU
De Cock	Theofiel	48	bediende	Sint-Gillis	13/03/1983	SP
Pauwels	André	40	accountant	Dendermonde	13/03/1983	CVP
Cool	Arthur	41	verzekeraar	Dendermonde	16/01/1989	CVP
Van Lantschoot	Jan	33	advocaat	Dendermonde	16/01/1989	CVP
Roels	Christiane	44	onderwijzeres	Dendermonde	16/01/1989	CVP
Veldeman	Cecilia	47	inpakster	Oudegem	16/01/1989	CVP
Merckx	Rita	31	bediende	Grembergen	16/01/1989	CVP
Cayet	Agnes	45	huisvrouw	Baasrode	16/01/1989	CVP
Vanwezer	Ludo	35	huisarts	Sint-Gillis	16/01/1989	PVV
De Baets	Henny	31	bestuurssecretaris	Sint-Gillis	16/01/1989	SP
Van Gasse	Luc	34	regent	Sint-Gillis	16/01/1989	SP
Gerlo	Eddy	36	jurist	Baasrode	16/01/1989	SP
De Saeger	Luc	34	bediende	Baasrode	16/01/1989	SP

Tabel 179: Samenstelling CBS

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
Dierick	Maurits	44	burgemeester	Grembergen	1/01/1977	CVP
Hermans	Alfons	46	bediende	Baasrode	1/01/1977	CVP
Meulebroek	Patrick	36	regent	Dendermonde	13/03/1983	CVP
Van Gucht	Therese	48	bediende	Dendermonde	13/03/1983	CVP
Van Damme	Jan	43	directeur	Grembergen	22/01/1971	CVP
Van Cauteren	Patrick	29	advocaat	Oudegem	13/03/1983	CVP
Van Den Berghe	Annie	34	bediende	Schoonaarde	13/03/1983	CVP
Buysse	Mariette	63	lerares	Dendermonde	1/01/1977	CVP

De verkiezing van 9 oktober 1994

Tabel 180: Uitslag

Partij	%	Zetels
VB	5,62	1
VLD	12,29	4
CVP	31,45	12
NF	0,28	0
AGALEV	3,06	0
INZET 2000	45,80	18
W.O.W.	1,51	0
Totaal	100	35

Tabel 181: Individuele uitslagen

	Vlaams Blok		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Meyers	Christiaan	249	607	856
2	Annemans	Etienne	118	468	586
3	Van Gucht	Stefaan	92		92
4	Cortens	Anita	90		90
5	Van Audenrode	Luc	51		51
6	Van Overloop	Robert	66		66
7	Beda	Karine	84		84
8	Verhelst	Patrick	69		69
9	Hendrickx	Philomene	35		35
10	Cobbaut	Martine	44		44
11	Mannaert	Rudy	84		84
12	Dewinter	Ann	105		105

	VLD		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Verwilghen	Marc	1.262	1.731	2.993
2	Borms	Marcel	616	1.429	2.045
3	Vanwezer	Ludo	680		680
4	De Smedt	Francois	243		243
5	Buydts	Monique	245		245
6	De Cock	Willy	174		174
7	De Vries	Dirk	142		142
8	D'Hollander	Gerard	237		237
9	De Brandt	Rudy	299		299
10	Van Kerckhoven	Cyriel	146		146
11	Van Hecke	Clemens	106		106
12	Willems	Michel	133		133
13	Louwagie	Chantal	166		166
14	Ravijts	Emiel	141		141
15	Bogaerts	Agnes	118		118
16	Van Mulders	Piet	101		101
17	De Sutter	Sophie	253		253
18	Reynaerts	Jean	73		73
19	Huttener	Alfons	93		93
20	Van Lokeren	Christiane	158		158
21	Cornelis	Werner	82		82
22	Ostijn	Lou	44		44
23	Van Assche	Rene	72		72
24	Van Damme	Michel	96		96
25	De Clerck	Josee	104		104
26	De Croock	Patrick	133		133
27	Hemelaer	Oswald	39		39
28	Op De Beeck	Willy	58		58
29	Van Grembergen	Marcel	71		71
30	Vermeir	Betty	81		81
31	Van Belle	Patrick	72		72
32	Grysolle	Patricia	127		127
33	Deroover	Robert	71		71
34	De Swaef	Yolanda	72		72
35	Verberckmoes	Kris	372		372

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Cool	Arthur	2.197	6.641	8.838
2	Meulebroek	Patrick	1.890	2.563	4.453
3	Van Gucht	Therese	1.266		1.266
4	Van Damme	Jan	1.014		1.014
5	Van Den Berghe	Annie	887		887
6	De Smet	Pierre	255		255
7	Buyse	Mariette	553		553
8	Veldeman	Cecile	728		728
9	Van Lantschoot	Jan	445		445
10	Dauwe	Jozef	432		432
11	Van Acker	Lut	498		498
12	Colman	Gilbert	584		584
13	Van Damme	Pierre	453		453
14	Abbeloos	Dirk	610		610
15	Van Den Bossche	Elke	619		619
16	Kinders	Francois	339		339
17	Leybaert	Machteld	353		353
18	De Visscher	Albert	321		321
19	De Vos	Patrick	263		263
20	Leys	Pascal	164		164
21	Verriest	Marcel	108		108
22	De Kinder	Andre	307		307
23	Roggeman	Marie-Rose	218		218
24	Baeck	Gerit	149		149
25	Werkers	Annie	114		114
26	De Sutter	Jan	196		196
27	Van Den Steen	Willy	212		212
28	De Bock	Paul	216		216
29	Leys	Johan	86		86
30	Beirens	Gerard	252		252
31	Van Assche	Marcel	177		177
32	De Velder	Maria	102		102
33	Verhelst	Emiel	333		333
34	Moerman	Romain	67		67
35	Dierick	Maurits	3.813		3.813

	Nationaal Front		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Verdonck	Jean-Claude	27		
2	De Vis	Anja	24		

	Agalev		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Smit	Janna	149		
2	De Grauwe	Eric	47		
3	Corveleyn	Christiane	59		
4	Vermeersch	Robert	47		
5	Dops	Maria	65		
6	Van Puyenbroeck	Luc	17		
7	Van Den Abbeele	Herman	34		
8	Verschooten	Liliane	66		
9	Sablon	Janna	36		
10	Uyttersprot	Nicole	69		

11	Van Den Abbeele	Stefaan	60	
----	-----------------	---------	----	--

	Inzet-2000		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Batselier	Norbert	7.325	5.882	13.207
2	Hermans	Alfons	6.408	6.799	13.207
3	Willems	Ferdy	1.594	11.613	13.207
4	Verleyen	Ivan	1.281	1.032	2.313
5	De Baets	Henny	634		634
6	De Bock	Johan	585		585
7	Van Den Abbeele	Herman	774		774
8	Van Gasse	Luc	706		706
9	De Beul	Lutgardis	594		594
10	Anseeuw	Marie Anne	543		543
11	Cleemput	Pierre	899		899
12	Van Marcke	Rene	397		397
13	De Saeger	Luc	623		623
14	Moons	Herwig	284		284
15	Bieseman	Marleen	305		305
16	Janssens	Theo	399		399
17	Meremans	Marius	341		341
18	De Brandt	Remi	435		435
19	Ouahab	Fatima	569		569
20	Claes	Elsie	312		312
21	Spinoy	Sofie	272		272
22	Beaufays	William	175		175
23	Degevy	Jan	277		277
24	Willems	Marc	279		279
25	De Cock	Tim	224		224
26	Moernaut	Dannie	175		175
27	Van Overstraeten	Myriam	260		260
28	De Troch	Dimitri	239		239
29	De Saeger	Maurits	289		289
30	De Cauwer	Peter	375		375
31	Gorle	Peter	305		305
32	Heyvaert	Diane	210		210
33	Boeykens	Hector	205		205
34	Burghgrave	Herman	439		439
35	Vermeir	Frans	530		530

	Waardig Ouder Worden		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Walraevens	Willi	101		
2	De Coninck	Maria	19		
3	Dierickx	Daniel	33		
4	Clauw	Yvette	16		
5	Verleysen	Constant	14		
6	De Becker	Armand	11		
7	De Wolf	Anita	11		
8	De Smet	Simonne	18		
9	De Landtsheer	Marjan	22		
10	Vander heyden	Godelieve	9		
11	Goossens	Iris	84		

Tabel 182: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
Burghgrave	Herman	61	leraar	Grembergen	15/01/1965	INZET 2000
Van Damme	Jan	49	directeur	Dendermonde	22/01/1971	CVP
Vermeir	Frans	58	gepensioneerd	Grembergen	22/01/1971	INZET 2000
De Batselier	Norbert	46	volksvertegenwoordiger	Sint-Gillis	1/01/1977	INZET 2000
Dierick	Maurits	50	burgemeester	Grembergen	1/01/1977	CVP
Hermans	Alfons	52	bediende	Baasrode	1/01/1977	INZET 2000
Van Den Abbeele	Herman	59	bediende	Schoonaarde	28/04/1982	INZET 2000
Borms	Marcel	52	bediende	Appels	13/03/1983	VLD
Meulebroek	Patrick	41	leraar	Dendermonde	13/03/1983	CVP
Van Den Berghe	Annie	50	bediende	Schoonaarde	13/03/1983	CVP
Van Gucht	Therese	54	bediende	Sint-Gillis	13/03/1983	CVP
Verwilghen	Marc	42	advocaat	Dendermonde	13/03/1983	VLD
Willems	Ferdy	50	leraar	Baasrode	13/03/1983	INZET 2000
Cool	Arthur	47	verzekeringsagent	Dendermonde	16/01/1989	CVP
De Baets	Henny	37	ambtenaar	Dendermonde	16/01/1989	INZET 2000
De Saeger	Luc	40	bediende	Baasrode	16/01/1989	INZET 2000
Van Gasse	Luc	40	regent	Oudegem	16/01/1989	INZET 2000
Vanwezer	Ludo	41	geneesheer	Sint-Gillis	16/01/1989	VLD
Veldeman	Cecile	52	inpakster	Oudegem	16/01/1989	CVP
Anseeuw	Marie Anne	39	bediende	Grembergen	10/01/1991	INZET 2000
Cleemput	Pierre	68	gepensioneerd	Baasrode	14/05/1992	INZET 2000
Colman	Gilbert	45	bediende	Oudegem	8/10/1992	CVP
Abbeloos	Dirk	27	advocaat	Sint-Gillis	3/01/1995	CVP
Buyse	Mariette	68	gepensioneerd	Dendermonde	3/01/1995	CVP
De Beul	Lutgardis	51	licenciaat	Dendermonde	3/01/1995	INZET 2000
De Bock	Johan	37	bediende	Dendermonde	3/01/1995	INZET 2000
De Brandt	Remi	33	ambtenaar	Sint-Gillis	3/01/1995	INZET 2000
Janssens	Theo	42	licenciaat	Dendermonde	3/01/1995	INZET 2000
Ouahab	Fatima	26	bediende	Dendermonde	3/01/1995	INZET 2000
Van Acker	Lut	40	ziekenhuishelpster	Appels	3/01/1995	CVP
Van Den Bossche	Elke	23	handelsingenieur	Baasrode	3/01/1995	CVP

Van Marcke	Rene	41	bediende	Appels	3/01/1995	INZET 2000
Verberckmoes	Kris	32	advocaat	Dendermonde	3/01/1995	VLD
Meyers	Christiaan	26	arbeider	Dendermonde	3/01/1995	VB
Moons	Herwig	37	advocaat	Grembergen	3/01/1995	INZET 2000

Tabel 183: Samenstelling CBS

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
De Batselier	Norbert	46	volksvertegenwoordiger	Sint-Gillis	1/01/1977	INZET 2000
Hermans	Alfons	52	bediende	Baasrode	1/01/1977	INZET 2000
Verwilghen	Marc	42	advocaat	Dendermonde	13/03/1983	VLD
Willems	Ferdy	50	leraar	Baasrode	13/03/1983	INZET 2000
Van Gasse	Luc	40	regent	Oudegem	16/01/1989	INZET 2000
Borms	Marcel	52	bediende	Appels	13/03/1983	VLD
De Bock	Johan	37	bediende	Dendermonde	3/01/1995	INZET 2000
Anseeuw	Marie Anne	39	bediende	Grembergen	10/01/1991	INZET 2000

De verkiezing van 8 oktober 2000

Tabel 184: Uitslag

Partij	%	Zetels
AGALEV	5,53	1
CVP	25,19	9
VLD	18,41	7
VB	11,99	4
INZET	26,47	10
SAMEN	12,41	4
Totaal	100	35

Tabel 185: Individuele uitslagen

	Agalev		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Bertin	Gino	297	300	597
2	De Ros	Graziella	192		
3	Blommaert	Maria	172		
4	Van Belle	Jan	181		
5	Mathieu	Eric	93		
6	Vermeersch	Joke	185		
7	Tassyns	Erik	105		
8	Meremans	Lieve	157		
9	Vincke	Steven	90		
10	Tassyns	Sien	148		
11	Van Driessche	Michel	154		
12	Costers	Marijke	136		
13	Vermeersch	Robert	85		
14	Breuls de Tiecken	Nathalie	115		
15	De Ridder	Wim	119		
16	Uyttersprot	Nicole	131		
17	Mees	Antoine	70		
18	Biesiaga	Stéphane	85		
19	Duerinck	Frank	87		
20	Citrouni	Karima	251		

	CVP		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Buyse	Piet	2.292	2.282	4.574
2	Abbeloos	Dirk	1.395		1.395
3	Dierick	Leen	2.056		2.056
4	Van Gucht	Therese	914		914
5	Van Den Bossche	Elke	786		786
6	Van Den Berghe	Annie	861		861
7	Willems	Nelly	686		686
8	Van Acker	Lutgarde	827		827
9	D'Hollander	Pieter	276		276
10	Hofman	Pamela	632		632
11	De Schryder	Annie	535		535
12	Degevy	Jan	428		428
13	Dauwe	Jef	1.285		1.285

14	Van Hoorde-Van Hauwermeiren	Martine	770		770
15	De Bleser	François	455		455
16	Peelman	Eddy	314		314
17	Vermeirssen	Christoph	166		166
18	Jaspart-Roggeman	Marie-Rose	230		230
19	Bert	Eddy	449		449
20	Bruggeman	Danny	201		201
21	De Gols	Gonda	504		504
22	Batselier	Erik	248		248
23	Staes	Paul	255		255
24	Mathys	Erik	277		277
25	Van Lantschoot	Jan	357		357
26	De Witte	Lieve	336		336
27	Van Der Poorten	Hubert	195		195
28	Peleman	Bart	300		300
29	Van Hoeymissen	Steven	270		270
30	Claus	Gerry	207		207
31	Bosman	Edouard	242		242
32	Leys	Albert	253		253
33	Van Assche	Marc	301		301
34	Van Dyck	Erna	509		509
35	Van Damme	Jan	576		576

	VLD		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Dierickx	Hilde	2.047	2.848	4.895
2	Borms	Marcel	810	719	1.529
3	Verberckmoes	Kris	743		743
4	Vermeir	Geert	327		327
5	Peeters	Karel	880		880
6	Reynaerts	Erik	270		270
7	D'Hollander	Petra	446		446
8	De Boodt	Anny	207		207
9	Eeckhoudt	Eddy	172		172
10	Van Hecke	Clemens	257		257
11	De Feyter	Mario	186		186
12	Vander Cruyssen	Wim	420		420
13	Van Kerckhoven	Cyriel	269		269
14	De Clerck	Eddy	120		120
15	De Meester	Eddy	177		177
16	Mertens	Omer	320		320
17	Van Den Eede	Delphine	319		319
18	Van Landeghem-Van Hoorick	Lutgardis	178		178
19	De Coninck	Julienne	213		213
20	Van Damme	Jean	158		158
21	Heriman	Christiana	148		148
22	Macharis	Hilde	191		191
23	Van Grembergen	Marcel	174		174
24	Pien	Henri	209		209
25	Van Haver	Erwin	204		204
26	De Swaef	Yolanda	217		217
27	Vandevoorde	Jos	131		131
28	Vander Goten	Marie-Jeanne	162		162

29	Bultynck	Yvette	169		169
30	Pets	Suzette	157		157
31	Van Langenhove	Ilse	262		262
32	Vandermeulen	Marie-Charlotte	222		222
33	Vermeir	Jan	232		232
34	De Vries	Dirk	237		237
35	De Brandt	Rudy	740		740

	Vlaams Blok		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Gucht	Stefaan	1.336	1.580	2.916
2	Waegeman	Lieven	394	1.276	1.670
3	Beda	Karine	375		375
4	Van Overloop	Robert	264		264
5	Verhelst	Patrick	263		263
6	Vanhove	Wim	178		178
7	Van Audenrode	Luc	188		188
8	Bussé	Kris	224		224
9	Leus	Marc	221		221
10	Mannaert	Rudy	327		327
11	Claus	Machtelde	206		206
12	Keuten	Gunther	205		205
13	Waegeman	Elmar	183		183
14	Cortens	Anita	208		208
15	Renette	Geert	181		181
16	Van De Velde	Herman	160		160
17	Cobbaut	Martine	222		222
18	Heynderickx	André	232		232

	Inzet		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	De Batselier	Norbert	4.889	2.425	7.314
2	Willems	Ferdy	1.090	635	1.725
3	Verhelst	Carine	868		868
4	Moernaut	Dannie	472		472
5	Michiels	Luc	318		318
6	Van Marcke	Rene	629		629
7	De Beul	Lutgarde	463		463
8	Goossens	An	435		435
9	Janssens	Theo	823		823
10	Van Den Abbeele	Herman	661		661
11	Anseeuw	Marie-Anne	606		606
12	Van Gasse	Luc	626		626
13	Passemiers	Bart	417		417
14	Baert	Johan	343		343
15	Verstrepen	Dany	346		346
16	Van Den Abbeele	Myriam	315		315
17	Wauters	Freddy	483		483
18	Annerel	Ivo	243		243
19	De Potter	Jean-Michel	731		731
20	Vandeven	Monique	193		193
21	Teugels	Jersy	381		381
22	Merckx	Veerle	418		418
23	Peels-Van Der Jeught	Mariella	290		290

24	Van Malderen	Bart	699		699
25	Meremans	Marius	414		414
26	Vanwezer	Tom	400		400
27	Tahiri	Karima	641		641
28	Caudron	Pierre	733		733
29	Van Lokeren	Christiane	365		365
30	Tieleman	Joris	223		223
31	Van Hecke	Frans	155		155
32	De Saeger	Luc	397		397
33	Ledegen	Leon	508		508
34	Burghgrave	Herman	490		490
35	Hervent	Franki	468		468

	Samen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Hermans	Alfons	2.856	161	3.017
2	Bombay	Peter	325	177	502
3	De Bonte	Jozef	485		485
4	Bieseman	Marleen	371		371
5	Van Overstraeten	Myriam	279		279
6	Steeleman	Roger	219		219
7	Moonen	Luc	257		257
8	De Saeger	Maurits	258		258
9	Eloot	Katharina	155		155
10	Vinck	Gert	180		180
11	Smekens	Daniel	137		137
12	Dosseray	Anita	175		175
13	Moons	Herwig	245		245
14	Dauwe	Ludo	261		261
15	De Vlieger	Maggy	237		237
16	De Bruyne	Peter	98		98
17	Heyndrickx	Gustaaf	214		214
18	Raes	Yves	97		97
19	Van Hoey	Carlo	355		355
20	Raes	Kathy	133		133
21	Currinckx	Andy	209		209
22	De Smedt	Dirk	96		96
23	Heymans	Roger	92		92
24	De Cock	François	314		314
25	De Bock	Johan	512		512

Tabel 186: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
De Batselier	Norbert	52	volksvertegenwoordiger	Sint-Gillis	1/01/1977	INZET
Hermans	Alfons	58	gepensioneerd	Baasrode	1/01/1977	SAMEN
Van Den Abbeele	Herman	64	gepensioneerd	Schoonaarde	28/04/1982	INZET
Borms	Marcel	59	bediende	Appels	13/03/1983	VLD
Van Den Berghe	Annie	46	bediende	Schoonaarde	13/03/1983	CVP
Van Gucht	Therese	60	bediende	Sint-Gillis	13/03/1983	CVP
Willems	Ferdy	56	volksvertegenwoordiger	Baasrode	13/03/1983	INZET
Abbeloos	Dirk	33	advocaat	Sint-Gillis	3/01/1995	CVP
Janssens	Theo	48	bediende	Dendermonde	3/01/1995	INZET
Van Acker	Lutgarde	45	verpleegster	Appels	3/01/1995	CVP
Van Den Bossche	Elke	28	ambtenaar	Sint-Gillis	3/01/1995	CVP
Van Marcke	Rene	46	bediende	Dendermonde	3/01/1995	INZET
Verberckmoes	Kris	37	advocaat	Dendermonde	3/01/1995	VLD
Dauwe	Jef	54	advocaat	Dendermonde	16/05/2000	CVP
Bertin	Gino	35	bediende	Grembergen	8/01/2001	AGALEV
Bieseman	Marleen	40	bediende	Sint-Gillis	8/01/2001	SAMEN
Bombay	Peter	33	ambtenaar	Sint-Gillis	8/01/2001	SAMEN
Buyse	Piet	42	leraar	Dendermonde	8/01/2001	CVP
Caudron	Pierre	61	gepensioneerd	Dendermonde	8/01/2001	INZET
De Bonte	Jozef	62	gepensioneerd	Grembergen	8/01/2001	SAMEN
De Brandt	Rudy	53	ambtenaar	Dendermonde	8/01/2001	VLD
De Potter	Jean-Michel	35	bediende	Baasrode	8/01/2001	INZET
D'Hollander	Petra	29	ambtenaar	Grembergen	8/01/2001	VLD
Dierick	Leen	22	student	Grembergen	8/01/2001	CVP
Dierickx	Hilde	45	tandarts	Sint-Gillis	8/01/2001	VLD
Mannaert	Rudy	40	arbeider	Grembergen	8/01/2001	VB
Peeters	Karel	50	zaakvoerder	Baasrode	8/01/2001	VLD
Tahiri	Karima	24	bediende	Grembergen	8/01/2001	INZET
Van Gucht	Stefaan	38	elektricien	Baasrode	8/01/2001	VB
Van Hauwermeiren	Martine	42	landbouwster	Appels	8/01/2001	CVP
Van Malderen	Bart	26	bediende	Oudegem	8/01/2001	INZET

Van Overloop	Robert	55	sectiechef	Dendermonde	8/01/2001	VB
Vander Cruyssen	Wim	28	vastgoedmakelaar	Dendermonde	8/01/2001	VLD
Verhelst	Carine	40	bediende	Dendermonde	8/01/2001	INZET
Waegeman	Lieven	35	arbeider	Grembergen	8/01/2001	VB

Tabel 187: Samenstelling CBS

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
De Batselier	Norbert	52	volksvertegenwoordiger	Sint-Gillis	1/01/1977	INZET
Buyse	Piet	42	leraar	Dendermonde	8/01/2001	CVP
Janssens	Theo	48	bediende	Dendermonde	3/01/1995	INZET
Dierick	Leen	22	student	Grembergen	8/01/2001	CVP
Van Den Abbeele	Herman	64	gepensioneerd	Schoonaarde	28/04/1982	INZET
Abbeloos	Dirk	33	advocaat	Sint-Gillis	3/01/1995	CVP
Caudron	Pierre	61	gepensioneerd	Dendermonde	8/01/2001	INZET
Dauwe	Jef	54	advocaat	Dendermonde	16/05/2000	CVP

De verkiezing van 8 oktober 2006

Tabel 188: Uitslag

Partij	%	Zetels
SP.A-Spirit	20,18	8
VLD	13,21	5
GROEN!	4,05	0
VB	18,99	7
CD&V/N-VA	32,53	13
PLUS	6,92	2
SAMEN	4,12	0
Totaal	100	35

Tabel 189: Individuele uitslagen

	SP.A - Spirit		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Malderen	Bart	2.053	2.008	4.061
2	Verhelst	Carine	943		943
3	Van den Abbeele	Herman	486		486
4	Janssens	Theo	1.324		1.324
5	Verhavert	Dina	549		549
6	Van Marcke	Rene	495		495
7	Tahiri	Karima	618		618
8	De Potter	Jean-Michel	1.126		1.126
9	Baert	Johan	270		270
10	Van Varenbergh	Ingrid	350		350
11	De Saeger	Luc	299		299
12	Merckx	Veerle	315		315
13	Goeman	Johan	368		368
14	Van Damme	Kristiaan	462		462
15	Van Beveren	Rik	236		236
16	De Man	Gery	185		185
17	Van den Abbeele	Myriam	247		247
18	Moernaut	Dannie	235		235
19	Mertens	Paul	225		225
20	Bosman	Wendy	325		325
21	De Prins	Jorn	161		161
22	Van Buggenhout	Tessa	286		286
23	Tas	Niels	500		500
24	Bogman	Tom	329		329
25	De Bruyn	Edwige	229		229
26	Mannekens	Nicole	188		188
27	Van Haute	Christl	200		200
28	Jansen	Godelieve	159		159
29	Segers	Rosanne	177		177
30	Galle	Hildegardis	219		219
31	Grams	Silvia	176		176
32	Heyvaert	Hildegardis	274		274
33	Wauters	Freddy	214		214
34	Caudron	Pierre	719		719
35	Verleyen	Ivan	694		694

	VLD		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Dierickx	Hilde	1.854	903	2.757
2	Verberckmoes	Kris	607		607
3	D'Hollander	Petra	432		432
4	Vermeir	Geert	344		344
5	Daelemans	Alfons	295		295
6	Mertens	Eddy	299		299
7	De Schutter	Rob	239		239
8	Mertens	Omer	166		166
9	Louwagie	Chantal	185		185
10	Moens	Guy	291		291
11	De Feyter	Maria	194		194
12	Vander Donckt	Anne	439		439
13	Gilen	Patrick	217		217
14	Van den Eede	Delphine	139		139
15	Annemans	Wendy	141		141
16	Liebert	Jan	218		218
17	T'Kindt	Ely	212		212
18	Bultynck	Yvette	152		152
19	Van Grembergen	Marcel	142		142
20	Neefs	Mireille	150		150
21	Vanparrijs	Karo	162		162
22	Heuvinck	Samuel	169		169
23	Verhofstadt	Mariette	183		183
24	Daman	Walter	273		273
25	Pluym	Stijn	288		288
26	Vander Goten	Marie-Jeanne	109		109
27	Van der Vekens	Jurgen	114		114
28	Mestag	Anny	127		127
29	Spiessens	Geert	100		100
30	De Donder	Tineke	128		128
31	De Graeve	Simonne	141		141
32	Vertonghen	Frieda	121		121
33	Dalle	Sander	164		164
34	Vandermeulen	Marie-Charlotte	168		168
35	Borms	Marcel	354		354

	Groen!		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Bertin	Gino	294		
2	De Ros	Graziella	160		
3	Vermeersch	Pieter	97		
4	Gyssels	Els	145		
5	Van Driessche	Michel	103		
6	Bliki	Ilse	147		
7	Duerinck	Frank	73		
8	De Blende	Anneke	143		
9	Decrock	Hendrik	64		
10	De Blicck	Eva	121		
11	Van Laere	Geert	98		
12	Hofman	Marleen	141		
13	Mees	Antoine	57		

14	Decrock	Nele	84		
15	Helon	Carlo	65		
16	Dops	Maria	83		
17	De Ridder	Wim	104		
18	Uyttersprot	Nicole	94		
19	Van Hoywegen	Hans	60		
20	Baeck	Ingrid	101		
21	Van Puyenbroeck	Luc	59		
22	Van den Abbeele	Mart	92		
23	Van Langenhove	Birger	79		
24	Van den Abbeele	Lotte	110		
25	Huylebroeck	Pieter	76		
26	Blommaert	Maria	80		
27	Ibrir	Abdel	86		
28	Breuls de Tiecken	Nathalie	78		
29	Senepart	Donald	63		
30	Maricou	Annelies	94		
31	Vermeersch	Robert	66		
32	Mukamanzi	Francine	104		
33	Sacré	Jochen	68		
34	De Wit	Helga	94		
35	Willems	Ferdy	147		

	Vlaams Belang		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Van Gucht	Stefaan	2.447	2.742	5.189
2	Pas	Barbara	1.043	427	1.470
3	Waegeman	Lieven	713		713
4	Raman	Hilde	543		543
5	Vanhove	Wim	367		367
6	Beda	Karine	442		442
7	Moons	Herwig	483		483
8	Van de Meirssche	Nori	315		315
9	De Proft	Gustaaf	338		338
10	De Boeck	Katrien	389		389
11	Pensaert	Frans	388		388
12	Jouret	Dominique	311		311
13	Daman	Johan	657		657
14	De Bondt	Debora	404		404
15	Minnebo	Armand	345		345
16	Silfs	Melanie	263		263
17	Dierick	Mario	320		320
18	Vanden Schrieck	Marie	249		249
19	Meganck	Davy	241		241
20	Rosez	Chantal	275		275
21	Leus	Marc	315		315
22	Van Sinay	Elvy	282		282
23	Van Audenrode	Luc	261		261
24	Roef	Agnes	272		272
25	Janssens	Jan	384		384
26	Paels	Nancy	273		273
27	Verstraeten	Willy	245		245
28	Van den Wyngaerde	Ingrid	247		247

29	Kerre	Alfons	214		214
30	Steeman	Huguette	282		282
31	Pas	Frederik	269		269
32	Van Daele	Garda	258		258
33	Heynderickx	Andre	287		287
34	Claus	Machteld	301		301
35	Van Overloop	Robert	464		464

	CD&VN-VA		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Buyse	Piet	4.019	2.175	6.194
2	Dierick	Leen	3.559		3.559
3	Abbeloos	Dirk	1.912		1.912
4	Van Hauwermeiren	Martine	1.264		1.264
5	Meremans	Marius	725		725
6	Moens	Denise	565		565
7	Collier	Marijke	528		528
8	Van den Berghe	Annie	831		831
9	Gevaert	Kristel	603		603
10	De Beul	Lutgarde	430		430
11	Tackaert	Rony	274		274
12	De Bonte	Jozef	548		548
13	Dauwe	Jozef	1.419		1.419
14	De Bleser	François	849		849
15	Willems	Bartel	466		466
16	Beurms	Luc	517		517
17	De Schryder	Rita	845		845
18	De Brandt	Geert	415		415
19	Van Overstraeten	Myriam	256		256
20	De Leeuw	Herman	411		411
21	Mannaert	Nele	389		389
22	Verhasselt	Donata	368		368
23	Pieters	Luc	265		265
24	De Backer	Johan	296		296
25	Michem	Ingrid	478		478
26	Michiels	Hans	628		628
27	De Witte	Lieve	355		355
28	Pauwels	Annie	515		515
29	Degevy	Jan	439		439
30	Van Nuffel	Kathleen	216		216
31	Vermeirssen	Christoph	361		361
32	Van Roy	Caroline	255		255
33	Van Weyenberg	Ken	297		297
34	Burghgrave	Herman	415		415
35	Van Gucht	Therese	1.101		1.101

	PLUS		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Peeters	Karel	624	88	712
2	Meulebroek	Patrick	888		888
3	Grootaert	Mireille	181		181
4	Mathys	Erik	162		162
5	Vander Cruyssen	Wim	127		127
6	Poep	Conny	138		138

7	De Vlieger	Nicole	142	142
8	Buggenhout	Tim	209	209
9	Ravijts	Emiel	314	314
10	Moens	Claudine	150	150
11	Peeters	Kelly	195	195
12	Leys	Albert	125	125
13	De Brandt	Rudy	365	365
14	Verhofstadt	Jean-Pierre	189	189
15	Heirman	Christiana	82	82
16	De Jonghe	Niko	113	113
17	De Smedt	Diane	95	95
18	Van Extergem	Muriel	143	143
19	Stadsbader	Héléna	103	103
20	Sarens	Vanessa	119	119
21	Philips	Kamiel	247	247
22	D'Hooge	Monica	93	93
23	Van Nieuwenhove	Marie	122	122
24	Van Kerckhoven	Cyriel	163	163
25	De Spiegeleer	Evi	117	117
26	Praet	Frans	181	181
27	Fraipont	Annie	96	96
28	Van Keer	François	146	146
29	Scholliers	Jan	99	99
30	Tackaert	Annick	98	98
31	Eeckhoudt	Maïka	133	133
32	Baert	Stijn	187	187
33	Baert	André	111	111
34	Audenaert	Betty	161	161
35	Reynaerts	Erik	128	128

	Samen		Naamstem	Lijststem	Totaal
1	Bombay	Peter	337		
2	Bieseman	Marleen	153		
3	Van Hoey	Carlo	243		
4	Dosseray	Anita	110		
5	Dauwe	Ludovicus	205		
6	Eloot	Katharina	72		
7	Cornelis	Johny	117		
8	De Vijlder	Yvonne	72		
9	Uminski	Thierry	62		
10	Buyle	Frieda	91		
11	De Saeger	Maurits	97		
12	Vereertbrugghen	Myriam	67		
13	Derweduwen	Rik	65		
14	Raes	Kathy	77		
15	Baert	Harry	69		
16	Van Hecke	Victoire	82		
17	De Man	Victor	69		
18	Van Stappen	Denise	137		
19	De Lathauwer	Gerard	59		
20	Van Spittaël	Tina	53		
21	De Saedeleer	Steven	57		

22	Van Strijdonck	Emilienne	53		
23	Jacobs	Rudolf	60		
24	De Clerckq	Suzanne	71		
25	De Cock	François	350		
26	De Cock	Rosa	366		

Tabel 190: Samenstelling gemeenteraad

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
Borms	Marcel	65	gepensioneerd	Appels	13/03/1983	VLD
Van den Berghe	Annie	52	bediende	Schoonaarde	13/03/1983	CD&V/N-VA
Abbeloos	Dirk	39	advocaat	Sint-Gillis	3/01/1995	CD&V/N-VA
Janssens	Theo	54	schepen	Dendermonde	3/01/1995	SP.A - Spirit
Verberckmoes	Kris	43	advocaat	Dendermonde	3/01/1995	VLD
Dauwe	Jozef	60	advocaat	Dendermonde	16/05/2000	CD&V/N-VA
Buyse	Piet	47	leraar	Dendermonde	8/01/2001	CD&V/N-VA
Caudron	Pierre	68	schepen	Dendermonde	8/01/2001	SP.A - Spirit
De Potter	Jean-Michel	41	chauffeur	Sint-Gillis	8/01/2001	SP.A - Spirit
D'Hollander	Petra	35	ambtenaar	Grembergen	8/01/2001	VLD
Dierick	Leen	28	bediende	Grembergen	8/01/2001	CD&V/N-VA
Dierickx	Hilde	51	volksvertegenwoordiger	Sint-Gillis	8/01/2001	VLD
Peeters	Karel	56	zaakvoerder	Baasrode	8/01/2001	PLUS
Tahiri	Karima	30	verpleegkundige	Grembergen	8/01/2001	SP.A - Spirit
Van Gucht	Stefaan	44	telecomtechnieker	Baasrode	8/01/2001	VB
Van Hauwermeiren	Martine	48	landbouwster	Appels	8/01/2001	CD&V/N-VA
Van Malderen	Bart	32	bediende	Oudegem	8/01/2001	SP.A - Spirit
Van Overloop	Robert	31	gepensioneerde	Appels	8/01/2001	VB
Verhelst	Carine	46	bediende	Sint-Gillis	8/01/2001	SP.A - Spirit
Daman	Johan	48	metaalbewerker	Baasrode	2/01/2007	VB
De Bleser	François	49	onderwijzer	Baasrode	2/01/2007	CD&V/N-VA
De Schryder	Rita	41	ambtenaar	Grembergen	2/01/2007	CD&V/N-VA
Gevaert	Kristel	39	ambtenaar	Sint-Gillis	2/01/2007	CD&V/N-VA
Meremans	Marius	39	leraar	Appels	2/01/2007	CD&V/N-VA
Meulebroek	Patrick	53	technisch adviseur	Dendermonde	2/01/2007	PLUS
Michiels	Hans	31	bediende	Dendermonde	2/01/2007	CD&V/N-VA
Moens	Denise	51	maatsch ass	Oudegem	2/01/2007	CD&V/N-VA
Moons	Herwig	49	advocaat	Grembergen	2/01/2007	VB
Pas	Barbara	25	parlementair medewerkster	Dendermonde	2/01/2007	VB
Raman	Hilde	40	verpleegkundige	Oudegem	2/01/2007	VB
Van Gucht	Therese	66	gepensioneerd	Sint-Gillis	2/01/2007	CD&V/N-VA

Vander Donckt	Anne	62	notaris	Dendermonde	2/01/2007	VLD
Verhavert	Dina	43	huisvrouw	Sint-Gillis	2/01/2007	SP.A - Spirit
Verleyen	Ivan	65	gedeputeerde	Sint-Gillis	2/01/2007	SP.A - Spirit
Waegeman	Lieven	41	bediende	Grembergen	2/01/2007	VB

Tabel 191: Samenstelling CBS

Naam	Voornaam	Leeftijd	Beroep	Deelgemeente	Datum Ind.	Lijst
Buyse	Piet	47	leraar	Dendermonde	8/01/2001	CD&V/N-VA
Dierick	Leen	28	bediende	Grembergen	8/01/2001	CD&V/N-VA
Van Malderen	Bart	32	bediende	Oudegem	8/01/2001	SP.A - Spirit
Caudron	Pierre	68	schepen	Dendermonde	8/01/2001	SP.A - Spirit
Abbeloos	Dirk	39	advocaat	Sint-Gillis	3/01/1995	CD&V/N-VA
Van Hauwermeiren	Martine	48	landbouwster	Appels	8/01/2001	CD&V/N-VA
Van Gucht	Therese	66	gepensioneerd	Sint-Gillis	2/01/2007	CD&V/N-VA
Meremans	Marius	39	leraar	Appels	2/01/2007	CD&V/N-VA

Partijevolutie Dendermonde 1976-2006

Tabel 192: Uitslag

	1976	1982	1988	1994	2000	2006
VU	13,64	12,95	10,94			
PVV (VLD)	13,55	15,03	15,11	12,29	18,41	13,21
CVP (CD&V)	51,95	47,52	46,38	31,45	25,19	
BSP (SP)	18,25	23,67	21,91			20,18
KPB	2,61					
VB		0,83	1,80	5,62	11,99	18,99
Inzet				45,80	26,47	
CD&V-N-VA						32,53
Agalev (Groen!)			3,86	3,06	5,53	4,05
NF				0,28		
WOW				1,51		
Plus						6,92
Samen					12,41	4,12

Tabel 193: Procentueel verschil

	1976	1982	1988	1994	2000	2006
VU	1,16	-0,69	-2,01			
PVV (VLD)	-0,81	1,47	0,08	-2,82	6,12	-5,19
CVP (CD&V)	4,75	-4,42	-1,14	-14,93	-6,26	
BSP (SP/SP.a)	-0,84	5,42	-1,76			20,18
KPB	1,11	-2,61				
VB		0,83	0,97	3,82	6,37	6,99
Inzet				45,80	-19,32	-26,47
CD&V-N-VA						32,53
Agalev (Groen!)			3,86	-0,81	2,47	-1,48
NF				0,28	-0,28	
WOW				1,51	-1,51	
Plus						6,92
Samen					12,41	-8,29

Profiel van de lokale mandatarissen 1946 – 1970

Leeftijdprofiel

Tabel 194: Gemiddelde leeftijd raadsleden

	1946	1952	1958	1964	1970	1946-1970
Appels	47,56	49,33	46,56	50,89		48,58
Baasrode	46,09	50,73	51,36	47,91	51,00	49,42
Dendermonde	43,27	47,82	53,45	51,64	45,19	48,27
Grembergen	45,82	52,27	53,36	51,64	44,77	49,57
Mespelare	54,86	56,29	62,29	50,00	45,57	53,80
Oudegem	48,36	51,18	55,73	51,18	45,38	50,37
Schoonaarde	49,89	50,56	57,44	53,22	49,73	52,17
Sint-Gillis	48,09	51,55	50,64	50,08		50,09
Gemiddelde	47,99	51,22	53,85	50,82	46,94	50,16

Tabel 195: Gemiddelde leeftijd naar mandaat

Verkiezingsjaar	Raadslid	Schepen	Burgemeester
1946	47,99	49,69	54,00
1952	51,22	55,06	57,13
1958	53,85	55,13	56,75
1964	50,82	53,69	54,88
1970	46,94	52,22	55,33
Gemiddeld	50,16	53,16	55,62

Geslachtsprofiel

Tabel 196: Vrouwelijke vertegenwoordiging naar mandaat (%)

	1946	1952	1958	1964	1970
Raadslid	2,5	1,3	2,5	1,2	4,0
Schepen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Burgemeester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Beroepsprofiel

Tabel 197: Beroepsprofiel raadsleden (%)

	1946	1952	1958	1964	1970
Arbeiders	12,5	15,0	15,0	20,7	21,8
Bediende	23,8	28,8	23,8	31,7	32,1
Zelfstandigen/Werkgevers	20,0	15,0	17,5	19,5	16,7
Landbouwers	21,3	22,5	23,8	13,4	11,5
Intellectuele en Vrije Beroepen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stedelijk Bediende	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verkeers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Onderwijzend Personeel	1,3	0,0	1,3	2,4	3,8

Andere	2,5	0,0	1,3	0,0	0,0
--------	-----	-----	-----	-----	-----

Tabel 198: Beroepsprofiel schepenen (%)

	1946	1952	1958	1964	1970
Arbeiders	6,3	0,0	12,5	11,8	8,7
Bediende	25,0	25,0	18,8	41,2	17,4
Zelfstandigen/Werkgevers	12,5	12,5	12,5	11,8	8,7
Landbouwers	18,8	25,0	37,5	23,5	17,4
Intellectuele/Vrije Beroepen	12,5	18,8	6,3	5,9	4,3
Gepensioneerd	18,8	18,8	12,5	5,9	4,3
Renteniers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Huisvrouw	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Student	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3
Werkloos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Onderwijzend Personeel	6,3	0,0	0,0	0,0	8,7
Andere	0,0	0,0	0,0	0,0	26,1

Tabel 199: Beroepsprofiel naar aard van het mandaat van 1946-1970 (%)

	Raadslid	Schepen	Burgemeester
Arbeiders	17,01	7,84	7,50
Bediende	28,00	25,46	20,83
Zelfstandigen/Werkgevers	17,74	11,59	25,00
Landbouwers	18,49	24,43	13,33
Intellectuele en Vrije Beroepen	6,24	9,55	15,00
Gepensioneerd	6,26	12,05	10,83
Renteniers	0,00	0,00	0,00
Huisvrouw	0,00	0,00	0,00
Student	0,00	0,87	0,00
Werkloos	3,76	0,00	0,00
Onderwijzend Personeel	1,76	2,99	0,00
Andere	0,75	5,22	7,50

Profiel van de lokale mandatarissen 1976 – 2006

Leeftijdprofiel naar mandaat

Tabel 200: Gemiddelde leeftijd raadsleden

Verkiezingsjaar	Raadslid	Schepen	Burgemeester
1976	46,40	53,75	59,00
1982	42,54	41,88	65,00
1988	43,63	42,88	44,00
1994	44,46	44,75	46,00
2000	43,46	47,00	52,00
2006	46,06	45,88	47,00
Gemiddeld	44,43	46,02	52,17

Geslachtsprofiel

Tabel 201: Vrouwelijke vertegenwoordiging naar mandaat (%)

	1976	1982	1988	1994	2000	2006
Raadslid	14,3	11,4	22,9	28,6	31,4	42,9
Schepen	0,0	14,3	42,9	14,3	14,3	42,9
Burgemeester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Beroepsprofiel

Tabel 202: Beroepsprofiel raadsleden (%)

	1976	1982	1988	1994	2000	2006
Arbeiders	5,7	8,6	8,6	5,7	8,6	8,6
Bediende	42,9	51,4	31,4	51,4	48,6	40,0
Zelfstandigen/Werkgevers	11,4	5,7	5,7	5,7	5,7	2,9
Landbouwers	2,9	2,9	2,9	0,0	2,9	2,9
Intellectuele/Vrije Beroepen	14,3	8,6	20,0	14,3	11,4	14,3
Gepensioneerd	2,9	0,0	0,0	5,7	11,4	8,6
Renteniers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Huisvrouw	0,0	0,0	2,9	0,0	0,0	2,9
Student	0,0	2,9	0,0	0,0	2,9	0,0
Werkloos	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Onderwijzend Personeel	11,4	17,1	22,9	11,4	2,9	8,6
Andere	2,9	2,9	5,7	5,7	5,7	11,4

Tabel 203: Beroepsprofiel schepenen (%)

	1976	1982	1988	1994	2000	2006
Arbeiders	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bediende	57,1	71,4	57,1	57,1	14,3	28,6
Zelfstandigen/Werkgevers	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Landbouwers	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3
Intellectuele en Vrije Beroepen	14,3	0,0	14,3	14,3	28,6	14,3
Gepensioneerd	0,0	0,0	0,0	0,0	28,6	14,3
Renteniers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Huisvrouw	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Student	0,0	14,3	0,0	0,0	14,3	0,0
Werkloos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Onderwijzend Personeel	0,0	14,3	28,6	28,6	14,3	14,3
Andere	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3

Tabel 204: beroepsprofiel naar aard van het mandaat van 1976-2006

	Raadsliden	Schepenen	Burgemeester
Arbeiders	7,6	0,0	0,0
Bediende	44,3	47,6	0,0
Zelfstandigen/Werkgevers	6,2	2,4	33,3
Landbouwers	2,4	4,8	0,0

Intellectuele en Vrije Beroepen	13,8	14,7	0,0
Gepensioneerd	4,8	7,1	0,0
Renteniers	0,0	0,0	0,0
Huisvrouw	1,0	0,0	0,0
Student	1,0	4,8	0,0
Werkloos	1,0	0,0	0,0
Onderwijzend Personeel	12,4	16,7	16,7
Andere	5,7	2,4	50,0

Conclusies

De verkiezingsgestalte

Tabel 205: Aantal deelnemende lijsten

Verkiezingsjaar	ADL ²⁴
1946	3,5
1952	3,5
1958	2,88
1964	3,38
1970	3,5
Gemiddelde	3,35

Verkiezingsjaar	ADL
1976	5
1982	5
1988	6
1994	7
2000	6
2006	7
Gemiddelde	6

Tabel 206: Lijstsamenstelling

Verkiezingsjaar	Samenstelling	
	Volledig	Onvolledig
1946	78,57	21,43
1952	75,00	25,00
1958	82,61	17,93
1964	81,48	18,52
1970	71,43	28,57
Gemiddelde	77,82	22,18

Verkiezingsjaar	Samenstelling	
	Volledig	Onvolledig
1976	100,00	0,00
1982	80,00	20,00
1988	66,67	33,33
1994	57,14	42,86

²⁴ Aantal deelnemende lijsten

2000	50,00	50,00
2006	85,71	14,29
Gemiddelde	73,25	26,75

Tabel 207: Aantal kandidaten per beschikbare zetel

Verkiezingsjaar	GAKBZ ²⁵
1946	3,17
1952	3,13
1958	2,51
1964	3,02
1970	3,13
Gemiddeld	2,99

Verkiezingsjaar	GAKBZ
1976	6,00
1982	4,03
1988	4,37
1994	4,03
2000	4,80
2006	6,74
Gemiddeld	5,00

De uitspraak van de kiezer

Tabel 208: Keuzeverzeking

Verkiezingsjaar	ABS ²⁶	B/O ²⁷
1946	9,09	2,04
1952	6,55	1,76
1958	7,09	1,93
1964	6,79	1,77
1970	4,61	1,49
Gemiddeld	6,83	1,80

Verkiezingsjaar	ABS	B/O
1976	6,23	2,30
1982	2,71	3,78
1988	5,00	3,51
1994	6,22	3,46
2000	7,56	3,66
2006	6,34	3,48
Gemiddeld	5,68	3,37

ABS = absenteïsme

B/O = blanco of ongeldige stemmen

Tabel 209: Stempercentage grootste partij

²⁵ Gemiddeld aantal kandidaten per beschikbare zetel

²⁶ Absenteïsme (%)

²⁷ Blanco of ongeldige stemmen (%)

Verkiezingsjaar	SPGP ²⁸
1946	49,5
1952	49,84
1958	53,46
1964	47,52
1970	54,18
Gemiddelde	50,9

Verkiezingsjaar	SPGP
1976	51,95
1982	47,52
1988	46,38
1994	45,80
2000	26,47
2006	32,53
Gemiddelde	41,78

Tabel 210: Verhouding lijst – en voorkeurstemmen 1976-2006

Verkiezingsjaar	% LS ²⁹	% VS ³⁰
1976	9,66	90,34
1982	13,10	86,90
1988	14,30	85,70
1994	15,95	84,05
2000	14,27	85,73
2006	12,04	87,96
Gemiddelde	13,22	86,78

Interpretatie van de verkiezingsuitslag

Tabel 211: Gekozenen buiten de nuttige volgorde (%)

Verkiezingsjaar	Nuttige volgorde	
	AC ³¹	% BNV ³²
1946	1,25	11,87
1952	1,75	16,41
1958	1,5	14,14
1964	1,88	18,53
1970	5,5	44,86
Gemiddelde	2,376	18,56

Verkiezingsjaar	Nuttige volgorde	
	AC	% BNV
1976	20	57,14
1982	17	48,57

²⁸ Stempercentage grootste partij

²⁹ Lijfstemmen (%)

³⁰ Voorkeurstemmen (%)

³¹ Absolute Cijfers

³² Percentage kandidaten verkozen buiten de nuttige volgorde

1988	11	31,43
1994	13	37,14
2000	16	45,71
2006	18	51,43
Gemiddelde	15,833	45,24

Tabel 212: Homogeniteitsgraad (%)

Verkiezingsjaar	Homogeniteitsgraad
1946	57,79
1952	62,75
1958	66,92
1964	57,56
1970	61,34
Gemiddelde	61,27

Verkiezingsjaar	Homogeniteitsgraad
1976	60,00
1982	51,43
1988	54,29
1994	51,43
2000	28,57
2006	37,14
Gemiddelde	47,14